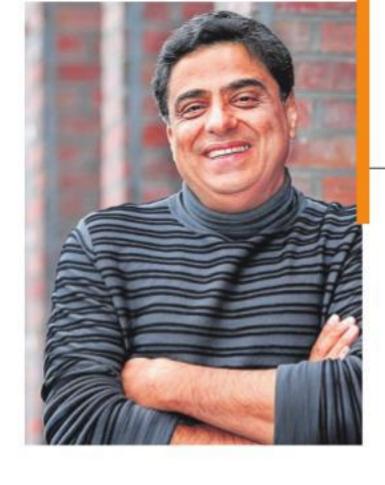

3 చల్ మేలీ లూనా!

పాతవి ఏపీ పోవు, కొత్తగా ముస్తాబై వస్తాయంతే! అలా పాత జ్ఞాపకాలను మోసుకుంటూ మళ్లీ వస్తున్నాయి లూనాలు..

ిర్గాన్స్ పట్టిందల్లా బంగారమే!

అపార్ట్ మెంట్ లో వీసీఆర్ పై ఇంటింటికీ సినిమాలు వేసిన కుర్రాడు.. బొంబాయి కేబుల్ సామాజ్యాన్ని దున్నేశాడు..

16 భోజ్**పుల** టు పార్లమెంట్

పెద్ద పెద్ద హీరోలకు ముచ్చెమటలు పట్టించే ఈ భోజ్పురి విలన్.. ఇప్పుడు లోక్సభలో హీరోలా గర్జిస్తున్నాడు...

విశ్వవేదికలపై కీర్తి పతాకాన్ని ఎగరేసిన అరుదైన

కళాకారిణి 'పద్మశ్రీ' శోభానాయుడు.

ఒక్కలిపేస్టిక్ ಹಾಲು

మగువలకి లిప్స్టిక్కి అవినాభావ సంబంధం ఉంది. లిప్ట్ సిక్ ను పెదాల అందం కోసమే అయినా దాంతో మరిన్ని మ్యాజిక్లలు చేయొచ్చు.

- లిప్స్టిక్ను నిండుగా వేసుకోవాలని లేకపోయినా ఆ రంగును వేళ్లకు అద్దుకుని పెదాలకు పూస్తే సరి. తాజా లుక్ వస్తుంది.
- పెద్దగా పెదాలు కన్పించాలనుకునే వారు లిప్స్టిక్ ను పెదాల అంచుల పైనా రాస్తే అందంగా ఉంటుంది.
- పెదాలకు లేత రంగు లిప్స్టిక్ వేస్కి అంచులకి డార్క్ రంగు లిప్స్టిక్ అవుట్లైన్గా వేస్తే పెదాల లుక్ అదిరిపోతుంది.
- ఒకే రంగు లిప్ స్టిక్ ని రెండుసార్లు పూ స్తే పెదవులు దిట్టంగా కన్పిస్తాయి. ಅಯಿತೆ ಅಂಕುಲಕಿ ರಂಗು ವೆಯಕುಂಡ್ ಸಘಜಸಿದ್ದಂಗ್ ವಿಡಿವಿಪಟ್ಟಾರಿ.
- పార్టీలు, వేడుకలలో పెదాలు మరింత అందంగా కన్నించాలని తాపత్రయపడే వారికి ఓ చిన్న చిట్కా. లిప్స్టిక్ వేసకున్న తరవాత లిప్ లిక్విడ్ ని పెదాలకు అద్ది చూడండి. మీ పెదాలను మీరే నమ్మలేకపోతారు.
- పెదాలకు వేసుకున్న లిప్స్టిక్ రంగునే కాస్త కళ్ల రెప్పలపై అద్దడం ఇప్పుడు పాపులర్ అయిన ఫ్యాషన్.
- ఎర్రని బుగ్గలు అందర్కీ ఇష్టమే. అయితే పెదాల రంగులోనే బుగ్గలు ఉంటే ఆ అందమే వేరు. బుగ్గల అందాన్ని ఇనుమడింపజేయడంలో ఇదో ట్రిక్.
- ఐ లైనర్గా కూడా లిప్స్టిక్ని వాడవచ్చు.. క్యాట్ ఐ లాంటి లుక్ రావాలనుకుంటే లిప్ షేడ్ను కళ్ల చివర్లలో రాయాలి.

పసిపాపల కురుల కోసం..

పెద్ద వాళ్లకే కాదు పిల్లలకీ హెయిర్ కేర్ అవసరం. ముఖ్యంగా పసిపాపల గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోక తప్పదు. పుట్టిన పిల్లల్లో కొన్ని నెలల పాటు జుత్తు మందకొడిగా పెలిగి, ఆ తరవాత పుంజుకుంటుంది. మెత్తని బ్రష్త్ మాత్రమే తలను దువ్వాలి. జుత్తు వత్తుగా ఉన్నా లేదా పలుచగా ఉన్నా సరే. ఇలా మెల్లగా దువ్వదం వల్ల తలలో రక్తప్రసరణ బాగా జరుగుతుంది. రోజూ తలకి కొబ్బలి నూనెను పూయాలి. కొబ్దలినూనెతో తలని మసాజ్ చేయడం వల్ల జుత్తు మందంగా పెరగడమే కాకుండా పట్టులా మారుతుంది. చిన్న పిల్లలకు కూడా పానీ టెయిల్స్ వేస్తూ తల్లులు ఆనందపడుతుంటారు. ఇది పసిపిల్లల కురుల ఆరోగ్యానికి మంచిది ತಾದು. ಎಂದುಕಂಟೆ ಪಿಲ್ಲಲ ಕುರುಲ ವೆರ್ದು ಬಲహಿನಂಗಾ ಕುಂಟಾಯಿ. ಗಟ್ಟಿಗಾ ಲಾಗಿ ರಬ್ಬರು బాంద్లతో బంధించడం ప్రమాదకరం. జుత్తుకు కావాల్సిన పాేషక పదార్థాలను విటమిన్- ఇ నూనె సమృద్ధిగా అందిస్తుంది. కొబ్బలినూనెలో కాస్త విటమిన్ - ఇ నూనె చుక్కల్ని కలిపి మర్దన చేస్తే మంచిది. తక్కువ గాధత గల షాంపూలతో క్రమం ತಪ್ಪುಕುಂಡ್ ತಲ ಸ್ವಾನಂ ವೆಯಂ-ವದಂ ವಲ್ಲ ಜತ್ತು ಪಿರುಗುತುಂದಿ.

'တဆာတာန်ာ' တာန်ာ

ఆాక్డౌన్ సమయంలో దూరదర్శన్లో తిరిగి ప్రసారమైన అలనాటి రామానందసాగర్ 'రామాయణ్' సీరియల్ ఎంత హిట్ అయ్యిందో తెలిసిందే. అంటే పురాణాలపై ఆసక్తి ఈతరానికి కూడా ఉందన్నమాట. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే ఢిల్లీ ఐఐటీకి చెందిన భువన్ అరోరా తన బృందంతో కలిసి 'రామాయణ్' యాప్ ను తయారుచేశారు. ఈ యాప్ ను రామాయణానికి సంబంధించి ఒక వర్చ్యువల్ మ్యూజియంగా చెప్పొచ్చు. ఇందులో 350కి పైగా చిన్న చిన్న అంశాలు రామాయణ గాథను, అందులోని పాత్రలను అర్థమయ్యేలా

తెలుపుతాయి. అంతేకాదు క్విజ్లు, పోల్స్ తో ఆద్యంతం ఆసక్తికరంగా సాగుతుంది. ఇంటర్న్ షిప్ (పోగ్రామ్ లో భాగంగా దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న 25 కాలేజీలకు చెందిన విద్యార్థులతో కలిసి భువన్ ఈ యాప్ కు రూపకల్పన చేశారు. ఇందులో రామాయణంలోని ఎవరి కథనైనా, ఏ ప్రదేశం గురించైనా ఇట్టే తెలుసుకోవచ్చు. 90కి పైగా పాత్రలు, ముఖ్యమైన ప్రదేశాలకు సంబంధించిన విశేషాలు అందరికీ సులువుగా అర్థమయ్యేలా డిజైన్ చేశారు. ప్రస్తుతం హిందీ, ఇంగ్లీషులో మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్న ఈ యాప్ ను త్వరలోనే ప్రాంతీయ భాషల్లో కూడా తీసుకొచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అలాగే 'భగవద్దీత', 'మహాభారత్'తో పాటు వేదాలు, ఖురాన్, బైబిల్లకు కూడా యాప్లు తీసుకురావాలనేది వారి ఆలోచన.

హెపటైటిస్, హెల్సిస్ల్ లకు చెక్

హెచ్ఐవి అంటే మరణం కాదు

హెచ్ఐవి పేరు వింటేనే తెలియని భయం. ఎందుకంటే చికిత్స లేని వ్యాధి అది. నిజమే. కానీ ఇప్పుడు అద్భుతమైన మందులు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. వైరస్ పూర్తిగా శరీరంలో నుంచి తొలగిపోకపోయినా ఆ వైరస్ ఎటువంటి (పభావం చూపకుండా చేసే హోమియో వుందులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. హెచ్ఐవి అంటే ఒక వ్యాధి అని చెప్పదం కన్నా వ్యాధులు రావదానికి కారణమయ్యే వాతావరణాన్ని శరీరంలో కలగజేస్తుందని చెప్పవచ్చు. అంటే చిన్న వాతావరణ మార్పులకే జలుబు చేయదం, జ్వరం రావదం, టీబీ సోకదం, విరేచనాలు కావదం జరుగుతుంది. ఫలితంగా మృత్యువు చేరువవుతుంది. అంటే రోగనిరోధక వ్యవస్థ బలహీనపడితే వ్యాధులు వచ్చిపడతాయి. బలంగా ఉంటే హెచ్ఐవి ఏమీ చేయలేదు. సరిగ్గా హోమియో చికిత్స రోగనిరోధక వ్యవస్థను శక్తివంతం చేయదం పైనే దృష్టి పెదుతుంది.

లక్షణాలు: హెచ్ఐవి శరీరంలోకి ప్రవేశించగానే ఎటువంటి మార్పులు కనిపించవు. కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత అంటే సీడీ 4 కణాల సంఖ్య తగ్గిపోయిన తరువాత వ్యాధి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. కొందరిలో ఐదారేళ్లకే సీడీ 4 కణాలు భాగా తగ్గిపోయి ఇన్ఫక్షన్లు మొదలవుతాయి. మరికొందరిలో పదేళ్లు పదుతుంది.

హోమియో చికిత్స: హోమియో మందుల వల్ల రోగనిరోధక వ్యవస్థ తిరిగి బలపడుతుంది. సీడీ 4 కణాల సంఖ్య గణనీయంగా పెరుగుతుంది.

అవకాశవాద ఇన్ఫ్క్వ్వకు చోటు లేకుండా పోతుంది. ఆకలి భాగా పెరగదంతో బరువు ప్రారంభిస్తారు. పెరగదం హోమియో చికిత్స తీసుకోవదం ద్వారా అందరిలాగే సాధారణ జీవితం గడిపే అవకాశం హోమియో లభిస్తుంది. సక్రమంగా వుందులు తీసుకుంటే హెచ్ఐవి ఎప్పటికీ ఎయిడ్స్గ్ మారదు.

Dr. K Ravikirane M.D., M.sc(psych), P.G(virology)LONDON గోల్డ్మమెడల్ ఫర్ ఎక్సలెస్స్ ఇన్ మెడిసిన్

మాస్టర్స్ హోమియోపతి అమీర్పేట్, కూకట్పప్లి, దిల్సుఖ్నగర్, సికింద్రాబాద్, విజయవాద, కలీంనగర్, విశాఖపట్నం, తిరుపతి హన్మకొంద, రాజమండ్రి, గుంటూరు ఫోన్ : 7842 106 106, 9032 106 106

ణాలన్నీ హోమియో మందులతో దూరమవుతాయి.

హెపటైటిస్... ఈమధ్యకాలంలో చాలా మందిని భయపడుతున్న వైరస్ ఇది. ఇతర జబ్బులకు చికిత్స కోసం వెళ్లినపుడు, అనుకోకుండా చేసిన పరీక్షల్లో హెపటైటిస్ ఉన్నట్లు భయటపడుతుంది. దాంతో ఇక తమ జీవితం ముగిసనట్లేనని నిర్ధారణకు వస్తారు. ఈ వైరస్ శరీరంలో నుంచి పూర్తిగా పోదని, దీర్ఘకాలంలో కాలేయం దెబ్బతినే అవకాశం కూడా ఉందని వైద్యులు చెప్పడంతో వాళ్లు ఆ నిర్ణయానికి వస్తారు. నిజానికి హెపటైటిస్ వైరస్ను కట్టడి చేసే మందులు హోమియోలో ఉన్నాయి. హెపటైటిస్ ఉందని నిర్ధారణ అయ్యాక భయపడకుండా హోమియో వైద్యం తీసుకుంటే ఆరోగ్యవంతమైన జీవితం గడిపే అవకాశం ద క్కుతుంది. ఆకలి వాంతులు వచ్చినట్లు అనిపించడం, ఒళ్లంతా నొప్పులు, మూత్రం పచ్చగా రావడం, కామెర్లు, చర్మంపైన దద్దుర్లు రావడం

హెర్సిస్ సింప్లెక్స్ : పురుషాంగంపైన చెమట పొక్కుల మాదిరిగా నీటి పొక్కులు కనిపిస్తాయి. సాధారణ పొక్కులే కదా అని వాటిని నిర్లక్షం చేస్తారు. కానీ ఆ నీటిపొక్కులు పగిలి ఎర్రగా పుండు మాదిరిగా తయారవుతాయి. పురుషుల్లోనే కాకుండా స్ట్రీలలో కూడా యోని మీద

జరుగుతుంది. కడుపులో ఉబ్బరంగా ఉండటం, పొట్టలో నొప్పి వంటి లక్ష

చిన్న చిన్న పౌక్కులలాగా వచ్చి ఎర్రగా మారి విపరీతమైన నొప్పి ఉంటుంది. ఈ సమస్వకు చికిత్స తీసుకోకుండా వదిలేస్తే అనేక ఇతర సమస్యలకు దారి తీస్తుంది. అయితే హెర్బిస్ హోమಿಯ<u>ಾ</u> సమస్యకు పనిచేస్తుంది. అద్భుతంగా హోమియో చికిత్స అనంతరం తిరగబెట్టడం

సైనసైటిస్ సమస్యకు గుడ్బై నొప్పలను ఎన్నాక్లు భరిస్తారు?

వాతావరణ మార్పులు జరిగినప్పుదల్లా సైనసైటీస్ సమస్య మొదలవుతుంది. మళ్లీ మళ్లీ వస్తూ దీర్ఘకాలం వేధించే ఈ సమస్యతో కాలం వెళ్లదీస్తున్న వారు చాలా మందే ఉంటారు. ఈ సమస్యను మూడు విభాగాలుగా చూదవచ్చు. ఒకటి ఎక్యూట్. ఇది వస్తే వారం రోజులుంటుంది. రెందోది సబ్ఎక్యూట్. ఇది నాలుగు నుంచి ఎనిమిది వారాలుంటుంది. మూడోది (కానిక్.

కారణాలు: బ్యాక్టీరియా, వైరస్, ఫంగస్ ఇన్ఫెక్షన్లు, ఉపరితల శ్వాసకోశ వ్యాధులు, ముక్కులో ఎముక పెరుగుదల, అలర్జీ, పొగ, వాతావరణ కాలుష్యం, అకస్మాత్తుగా వాతావరణ మార్పులు, గాలిలో తేమ ఎక్కువగా ఉండటం, స్విమ్మింగ్ చేయడం, జలుబు, గొంతు నొప్పి, పిప్పి పన్ను, ట్రాన్ఫిల్స్ వాపు, రోగనిరోధక శక్తి తగ్గడం వంటివి కారణమవుతాయి.

వ్యాధి లక్షణాలు: తలనొప్పి, తలంతా బరువుగా ఉందుట, ముఖంలో వాపు, సైనస్ భాగంలో నొప్పి, ముక్కు దిబ్బడ, ముక్కు దురద, నీరు కారదం, గొంతులోకి ద్రవాలు కారదం, దగ్గు, జలుబు, చెవిలో చీము వంటి లక్షణాలుంటాయి. తరచు జలుబు చేయదం, జలుబుతో ఎక్కువ రోజులు బాధపడటం అనేది సైనస్ వ్యాధి ప్రాథమిక లక్షణం. ఆ తరువాత దశలో జలుబు చేసినపుడు ముక్కులు బిగదీసుకుపోతాయి. తీడ్రమైన తలనొప్పి, దగ్గు, శ్వాస దుర్గంధంతో కూడి ఉండటం కూడా జరుగుతుంది.

హోమియో చికిత్స: హోమియో చికిత్స వల్ల సర్జరీ అవసరం లేకుండానే సైనసైటిస్ ను సమూలంగా తగ్గించుకోవచ్చు. హోమియో మందుల్లో ఎటువంటి దుడ్పుభావాలు ఉందవు. ఇతర చికిత్సల వల్ల తాత్కాలిక ఉపశమనం కలుగుతుందే తప్ప శాశ్వత పరిష్కారం లభించదు. కానీ హోమియో చికిత్స వల్ల సైనసైటిస్ సమస్య సమూలంగా తొలగిపోతుంది. మళ్లీ మళ్లీ బాధించడం జరగదు.

ఈ మధ్యకాలంలో నొప్పులు చాలా మందిలో కనిపిస్తున్నాయి. ఉదయం నుంచి రాత్రి వరకు తీరిక లేకుండా పనిచేసే సరికి శరీరమంతా నొప్పులతో హూనమైపోతుంది. నిజానికి తీరికలేకుండా పనిచేయడం ఒక్కటే కారణం కాదు. ఈ నొప్పులకు ఇతర కారణాలు కూడా ఉంటాయి.

ಕಾರಣಾಲು

గాయాలు, కండరాలుపై ఎక్కువ ఒత్తిడి పడటం, వ్యాయామం, శారీరక శ్రమ అధికంగా ఉండటం, శరీరంలో పొటాషియం, కాల్పియం మోతాదు తగ్గడం, ఏసీఈ ఇన్హోబీటర్స్, బి.పి కి వాడే మందులు, కొకైన్, స్టాటిన్స్ అంటే శరీరంలో కొవ్వని తగ్గించే మందులు వాడటం వలన రావచ్చు. ఇన్ఫ్లాయెంజా, మలేరియా, కండరాలపై గడ్డలు, పోలియో వంటి ఇన్ఫెక్షన్ల వల్ల రావచ్చు. ఫైబ్రోమయాల్జియా, డెర్మటోమైటోసిస్ వంటి వ్యాధుల వల్ల వచ్చే అవకాశం ఉంది.

లక్షణాలు

కండరాల వాపు, నొప్పి, తొందరగా అలసిపోవడం, నిద్రలేమి, తలనొప్పి, ఇతర ఇన్ఫ్ క్షన్ల వల్ల వచ్చినపుడు జ్వరం, దగ్గు, తలనొప్పి, ఆకలి మందగించడం, శరీరం సన్నబడటం వంటి లక్షణాలుంటాయి. కదలికలు కష్టంగా మారతాయి. నొప్పులు ఉన్నప్పుడు ఏ పని చేయాలని అనిపించదు.

హీమీయో వైద్యం

నొప్పి నివారణ మాత్రలు వేసుకోవడం వల్ల తాత్కాలిక ఉపశమనం ఉంటుందే తప్ప శాశ్వత పరిష్కారం లభించదు. హోమియో చికిత్స మూల కారణాన్ని తొలగిస్తుంది. కండరాల నొప్పులు శాశ్వతంగా తగ్గిపో తాయి. ఆరోగ్యవంతమైన జీవనం గడిపే అవకాశం దక్కుతుంది.

ಯಾನಿಮಲ್ ಘಾರ್ತ್ನ

ఆవులు, గేదెలు, గొగ్రెలూ ವಯ್ದಾರ್ಥಿತೆ ಕಪೇಕು పంపించేస్తారు. మిగతా జంతువుల పరిస్థితి ఏమిటి? పక్షుల మాటేమిటి? ఇవన్నీ ఆలోచించి టర్కీకి చెందిన యానిమల్ రైట్స్ ఫెడరేషన్ ఇటీవలే రిటైర్డ్ యానిమల్స్ ఫార్మ్న్న్ ఏర్పాటుచేసింది. బుర్భా నగరంలో ఈ కేంద్రంలో గుర్రాలు, గాడిదలు, ಗೆದಲು, ಗ್ರೌರಲು, ತ್ರ್ಲ್ ಪಟ್ಟಲಕಿ ఆశ్రయం కలిగించారు. దేశంలో ఎక్కడైనా సరే వయసైపోయి, అసహాయ స్థితిలో ఉన్న, గాయపడిన జంతువులను ఇక్కడికి తరలిస్తున్నారు. యజమానులు రోడ్ల మీద వదిలేసిన జంతువులకీ ఈ సిబ్బంది రక్షణ కల్పిస్తున్నారు.

భాళ సిట్లు

కోవిడ్ - 19 వల్ల మరణించిన వాల సంఖ్య అమెలికాలో రెండు లక్షలకు చేరుకుంబ. వీళ్లందలకీ శ్రద్ధాంజలి ఘటించే కార్యక్రమం వాషింగ్టన్ల్లో අඪ්නව් සවර්ටඩ. පෟරුබ්ලාුණ්ඡාවා వినూత్నంగా రెండు లక్షల ఖాకీ కుల్టీలను ఏర్పాటుచేయడం విశేషం. ລైట్ హౌస్ సమీపంలో జలగిన ఈ వేడుక అంతులేని విషాదాన్ని **గుర్తుచేసిం**ది.

പ്പ്കാള് വാന

కರ್ನಿನಾ ದಬ್ಬಕು ಟಾಲಜಂ ಬಾಗಾ పడిపోయింది. టూలిస్టులను ఆకల్పించడానికి రకరకాల పాట్లు

పడుతున్నాయి వివిధ దేశాలు. హాంకాంగ్ లోని ఓషన్ పార్కు తమ అక్వేలియంలో యోగా క్లాసులను నిర్వహించడం మొదలుపెట్టింది. 'చేపలూ, షార్కుల పక్కనే యోగా, ధ్యానం చేసుకోండ'ని ఆఫర్ చేసింది. ఆరోగ్యానికి పెద్ద పీట వేసే మహిళా మణులు వెంటనే ఇలా పార్మ్ లో ವಾಶಿವಾಯಾರು. ಅತ್ಯೆಲಯಂ ವಿಂತ ಲಿಕಂಲಿ ಯಾಗಾ ವೆಸುಕುಂಟುನ್ನಾರು.

ప్రమాణ స్వీకారం

၆၈ နာဝပီမီရဲနေ့ ခွ်င်္ဃက မဝမာလ.

ಅಂದುತೆ ಅವಿ ಅನ್ನಿ ದೆಕಾಲకూ

భర్తలు పరుగుల పాెటీల్లో

విస్తలిస్తాయి. భార్యలను ఎత్తుకుని

పాల్గొనడం మన దేశంలో అక్కడా

వింతైన ఈ ఆటలు విదేశాల్లోనూ

హಂಗರಿಲ್ ಮುಟ್ಟಮುದಟಿನಾಲಗಾ

'aైఫ్ క్యాలియింగ్ ఛాంపియన్ఓప్'

ವೌಟೆಲು ಜರಿಗಾಯಿ. ತಮ ಭಾರ್ಭನ್ನಿ

ఎత్తుకుని భర్తలు పరుగులు తీశారు.

ఇక్కడా కన్నిస్తూనే ఉంటుంది.

~~ಜಿ~~ಕೆಎಂದುಕುನ್ನಾಯಿ. ಇಟಿವಲ

వాటికన్ సిటీ భద్రతా వ్యవహారాలలో కీలక పాత్ర వహించేది స్విస్ గార్డులు. వాటికన్ సిటీ అతి చిన్న దేశంగా పేరుతెచ్చుకుంది. పక్కనే ఉన్న ఇటలీ నుంచి కాకుండా దూరంగా ఉన్న స్విట్హర్లాండ్ నుంచి వచ్చే కాపాలాదారులే ఇక్కడి రక్షణ బాధ్యతను నిర్వహిస్తుంటారు. వందల[ో] పక్షుగా ఈ ఆచారం కొనసాగుతోంది. ఇటీవలే కొత్తగా నియమితులైన స్విస్ గార్డులు ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తున్నప్పుడు క్లిక్ మన్మ చిత్రం ఇది.

అప్పట్లో వాచీ అనేది కేవలం టైమ్ మాత్రమే చూపించేది. అంతేగానీ సామాన్యుడి హార్ట్ రేట్ ను మానిటర్ చేసేది కాదు. ఇప్పుడు వేగంగా ಪ್ರಯಾಣಿಂದೆ ವಾರ್ಪನಾಲು ಅಂದುಬಾಟುಲ್ ఉన్నప్పటికీ వాచీ మనిషిని ఉరుకులు పరుగులు ెుట్టిస్తోంది. సైకిల్ కన్నా ఓ మెట్లు మాత్రమే పైనుండే... సైకిల్ లాంటి బక్కపలుచని మోపెడ్ మీద నింపాదిగా పెళ్లి, రీవీగా దిగడం 70వ దశకంతో పరిచయం ఉన్నవాళ్లకు ఒక గొప్ప మర్చిపోలేని జ్ఞాపకం. నోస్టాల్జియాను గుర్తుకుతెస్తూ స్కూటర్ వచ్చినట్లే ఒకప్పటి మోపెడ్ కూడా సరికొత్తగా సవారీ చేసేందుకు సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయి.

అప్పట్లో ఇంటిల్లిపాది నడిపే చౌక వాహనం మోపెడ్ ఒకటుండేదనే విషయం ఈ తరానికి వింతగానే అనిపిస్తుంది. కేవలం 50సీసీ వాహనం ಮಧ್ಯತರಗತಿ ಮಂದహాసంಗా ಕನಿಪಿಂಪೆದಿ. ಅಯಿತೆ వేగం, సీసీ ఎంత పెరిగినా... మూలాలకు వెళ్లి, అల నాటి జ్లాపకాల గుర్తులను కొత్తగా, ట్రెండీగా మారిస్తే ఈతరం ఎగబడతారనే మార్కెట్ సూత్రం ప్రస్తుతం బాగా పనిచేస్తోంది. ఆహార అలవాట్ల నుంచి, మోటారు వాహనాల దాకా... ఇప్పుడు ఒకరకంగా 'ఓల్డ్ ఈజ్ గోల్డ్. ఈ నేపథ్యంలోనే 'చల్ మేరీ లూనా' అంటూ ఒకప్పటి మోపెడ్లు రోడ్ల మీదకు రాబోతున్నాయి. 70ක් ක්ෂ්රවණි...

1973లో చమురు సంక్షోభం వచ్చిన

ಕ್ ನೆಲಿ ಉಾನಾ!

తర్వాత పెడల్ ఉండే లైట్ మోటార్ వెహికిల్ప్ కు మనదేశంలో గిరాకీ పెరిగింది. 70, 80 దశకాల్లో ఈ గేర్లెస్ టూ వీలర్ రాజ్డ్ టాత్, బుల్లెట్ వంటి మోటార్బెక్స్, బజాజ్ చేతక్ వంటి స్కూటర్స్ అమ్మకాలను మించి పోవడం విశేషం. లీటర్ పెట్రోల్55కిలోమీటర్ల మైలేజీ ఇవ్వడంతో మధ్య తరగతి కుటుంబాలన్నీ 'చల్ మెరీ లూనా' అంటూ లూనా వైపు మొగ్తుచూపాయి. "ఆ రోజుల్లో మన దగ్గర

డబ్బు ఉన్నా సరే ఒక స్కూటర్ బుక్ చేస్తే దీర్ఘ కాలం వేచి ఉండాల్స్ వచ్చేది. బిడ్డ పుట్టగానే స్కూటర్ బుక్ చేస్తే అది ఆమె పెళ్లికి కట్సంగా పనికొచ్చేది. అలాంటి సమయంలో కేవలం మూడు వేల రూపాయలకే లూనా అందరి అవసరాలు తీర్చే వాహనంగా

మారింది" అని అప్పట్లో డ్రకటనలు తయారుచేసే కే.వీ. జీధర్ అన్నారు. ప్రసిద్ధ 'ఓగిల్వీ అండ్ మాథర్'

అడ్వర్లయిజింగ్ కంపెనీ రూపొందించిన 'చల్ మెరీ లూనా' ట్యాగ్లైన్ దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించింది. ఈ యాడ్ను రూపొందించిన పీయూష్ పాండే

పేరు కూడా జాతీయసాయిలో మారుమోగింది. టీనేజీ పిల్లలు నడపడానికి కూడా అనుకూలంగా ఉండటంతో లూనా ప్రతి ఇంట్లో ఒక సభ్యురాలయ్యింది. లూనా మీద ఇద్దరు కూర్పుంటే గంటకు 40 నుంచి 45 కిలోమీటర్లు మాత్రమే వెళ్తుంది. 'ముగ్దరు

కూర్పుంటే అది అంగుళం కూడా కదలదు' అని జోకులు వేసుకున్నా దాని ఠీవీ దానిదే. ఇటీవల 'రఘువరన్ బీటెక్', 'వీఐపీ 2' సినిమాల్లో హీరో ధనుష్ మోపెడ్ను నడపడంతో యూత్లో దీనికి 'వీఐపీ బైక్ గా క్రేజ్ ఏర్పడింది. ట్రెండ్

కొత్త తరం కోసం...

అన్నిరంగాల్లో వేగం పెరుగుతున్నట్టే మోటార్ సైకిల్స్ కూడా వేగంతో పోటీపడుతూ

క్రమక్రమంగా సీసీలు పెంచుకుంటూ పోతున్నాయి. దాంతో కైనటిక్, హీరోలాంటి కంపెనీలు మోపెడ్స్ తయారీ నుంచి నిష్ణుమించాయి. ఇప్పటికీ టీవీఎస్ కంపెనీ మాత్రం మోపెడ్స్ తయారు చేస్తూనే ఉంది. నగర రోడ్ల మీద మోపెడ్స్ పెద్దగా కనిపించక పోయినప్పటికీ పల్లెల్లో 'టీవీఎస్ ఛాంప్' మోపెడ్ ఇంకా తిరుగుతూనే ఉంది. ఆశ్చర్యమేమిటంటే ఆగస్టు 2020లో ఈ మోపెడ్ అమ్మకాలు 70,126. గత ఏడాది ಆಗಸ್ಟು ಅಮ್ಮ ಕಾಲತ್ పోల్చితే (55,812) పెరుగుదల 25.65 శాతం ఎక్కువగా ఉన్నట్లు 'సొసైటీ ఆఫ్ ఇండియన్ ఆటోమొబైల్ మాన్యుఫాక్చరర్స్ (ఎస్ఐఎఎం) పేర్కొంది.

ಮನದೆಸಂಲ್ ನೆ ಕಾದು ಮಿಗತ್ ದೆಸ್ಲಾ ಕುಡ್ ಕ್ರೌತ್ಯ తరం కోసం ఎలక్షిక్ మోపెడ్స్ తయారీకి ఇప్పటికే ప్రహళికలు రచిస్తున్నాయి. ఇవి నగరవాసులను అమితంగా ఆకట్టుకుంటాయని విశ్లేషకులు అంటు

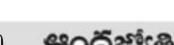
న్నారు. ఇప్పటికే ఇటాలియన్ మోటార్ సైకిల్ బ్రాండ్ 'గరేల్లీ' తన కొత్త బ్రాండ్ 'స్నాజీ'ని ప్రకటించగా, చైనాకు చెందిన షియోమీ ఎలక్షిక్ మోపెడ్ను అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చింది. కైనటిక్ కూడా 'లూనా' ఎలక్టిక్ వెర్షన్ తీసుకురానుంది. 253 \$ హెచ్ ఉండే ఈ వాహనా నికి రిజిస్టేషన్ కూడా అవసరం లేదు. ఈతరం 'నాస్టాల్షియా'ను ಟ್ರಂಡಿಗ್ ವಾಟಡಾನಿಕಿ ఉవ్యిళ్ళూరుతోంది. వారి అలనాటి మోపెడ్స్

అభిరుచులకు తగ్గట్లుగా త్వరలో కొత్త లుక్తో రోడ్డ మీదకు రాబోతున్నాయి.

జాపకాల దాంతరలే... మోపెడ్ అనగానే 'లూనా' అందలికీ గుర్తొస్తుంది. దీనితో పాటు 'సువేగా'కు

కూడా అప్పట్లో మంచి డిమాండ్ ఉండేది. ఫ్రాన్స్ కు చెందిన ఈ కంపెనీతో కలిసి 'కోయంబత్తూర్స్ మోపెడ్స్ ఇండియా లిమిటెడ్' వీటిని తయారుచేసేబి. 50 సీసీ రేసుల్లో సువేగా సూపర్ 50 ಕುತ್ತಮಂಗಾ ನಿಶಿವಿ ಅತ್ಯಭಿಕಂಗಾ ಅಮ್ವುದುವಾಯೆ మోపెడ్గా గుల్తంపు తెచ్చుకుంది. వీటితో పాటు 'హీరో పుక్'... పవర్ఫుల్ టూ స్ట్రాక్ర్ గా

పేరొందింది. 'హీరో మెజెస్టిక్' హవా కూడా కొన్నాక్లు కొనసాగింది. తరాలు మాలనా టీవీఎస్ మోపెడ్స్ మాత్రం ఎవర్గ్రీన్ గా పేరుతెచ్చుకున్నాయి.

అప్పట్లో చాలా బావుండేది!

పిస్తోలు బిళ్ళలు మోగకుండానే ఒంటిమీద కొత్త బట్టల వాసన తగలకుండానే పొటాస్ వాసన పీల్పకుండానే రోల్ రోకలి చప్పుడు చెవుల్లో గిల్లుమని మారు మోగకుండానే పొద్దుగుంజాల బయలెల్లింది బతుకమ్మ

ఏవి .. అప్పట్లో పూసిన పువ్వులు ఏవి .. ఆ రోజుల్లో కురిసిన నవ్వులు ఎక్కడ ఆ కాలం బతుకమ్మలు ..

మా ఊరి డొంకలా పాట బాట సాగుతుండేది నీటి పై పూల బతుకమ్మ తేలుతూండేది ఎత్తు బతకమ్మ ఎవరిదో అని చేమంతి పూలతో రాసిన పేరుకోసం నిక్కి నిక్కి చూసిన చూపులేవి?

మబ్బు ముంచుకొస్తుండగా వాయనాల వర్వం వచ్చేది ఇచ్చుకోవడాలు పుచ్చుకోవడాలు అయ్యాక నాలుగో రోజు నానబియ్యం పంచదార కోసం తండ్వాట

అందమైన చేయి చుట్మా ఎన్ని చేతులు యుద్ధం చేసేవో!

కాలం మహిమేమో కానీ ఎంగిలి పూలు అట్ట ఎల్లిపోగానే పెద్ద బతుకమ్మ వచ్చినట్టనిపించేది

రుతువులు అలిగాయని పువ్వులు రాలేదు పువ్వులు లేవని ఆడపడుచుల ముఖాల్లో నవ్వులు లేవు ఎక్కడెక్కడో విసిరేయబడ్డ బతుకులు బతుకమ్మకైనా కలుస్తాయనుకుంటే ఎవరి పాణాన్ని వాళ్ళు గుండెకిందుగా నెట్టేసుకుంటున్నారు నేడన్నీ ప్లాస్టిక్ నవ్వులు

ఇప్పుడంతా కాగితం బతుకమ్మలే

మనిషి బంధాలనుండి విడిపడి బందించుకుంటున్నాడు తన నుండి తనసే దూరంగా పారేసుకుంటున్నాడు ఎవడి బతుకు వాడు బతుకుతుంటే ఎవడి మెతుకు వాడు తింటుంటే గాలికెగిరిన కాగితం బతుకమ్మలా బతుకు రెపరెప లాడడం తప్ప తంగేడు పువ్వల్లె తనువు పులకరించేదెప్పుడు ఆకులో పువ్వోలె అందరం హాయి గుండేదెప్పుడు

- ఎన్. ఆర్. యెస్., 98483 21079

ప్రపంచంలోని కోట్లాది ప్రజానికంతో 'రక్త సంబంధాన్ని' కలుపుకునేందుకు సిద్ధం అయ్యింది. 'బ్లడ్.లైవ్' అనే టెక్సాలజీ ఫ్లాట్ఫామ్తో రక్తదానానికి వినూత్న వేదికను అందుబాటులోకి తెచ్చింది. ఆమె ఎవరో కాదు.. పద్మజారెడ్డి సరిపల్లి. రైతు బిడ్డగా పుట్టి.. టీచర్గా పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పి.. పారిశ్రామికవేత్తగా.. సామాజిక సేవకురాలిగా.. ಮರ್ಪಿ ನಾಧಿಕಾರತ ಕోసం ಕೃಷಿ చేస్తున్న ఆమె ప్రయాణం తన మాటలోనే..

'పుట్టింది ఆంధ్రాలోనే అయినా.. పెరిగిందంతా నగరంలోనే. నేను పక్కా హైదరాబాదీని.. తెలంగాణ బిడ్డని. దశాబాల కాలంగా నగరంలో స్థిరపడిపోయాం. బాలాన గర్, కుత్పుల్లాపూర్ ప్రాంతంలో పద్మక్కగా అందరికీ సుపరిచతమే. వ్యవసాయ కుటుంబం కావడంతో చిన్నప్పటి నుంచి కష్టంతో కలిసిమెలిసి ఇష్టంగా పెరిగా. పొలంలో కూలీలతో కలిసి పని చేశా. అప్పుడే వారి వెన్నులో కష్టానికి దన్నుగా నిలవాలనుకున్నా. పెరిగి పెద్దయ్యాక ఏం చదువుకున్నా.. ఎలాంటి కొలువు సాధించినా.. పేదలకు దూరం కాకూడదు అనుకున్నా. వారికి చేయూత అందించేందుకు ఎప్పుడూ అందుబాటులో ఉండాలనుకున్నా. ఇప్పుడు అదే చేస్తున్నా. నేను ఉంటున్న సుభాష్నగర్ 25 ఏళ్లుగా నాకు తెలుసు. ఎక్కువగా పేదలు, వలస కార్మికులే కనిపిస్తారు. ఇదో మినీ భారత్లా అనిపిస్తుంది. దేశం నలుమూలల నుంచి పొట్టచేతబట్టుకుని వచ్చేవారే ఎక్కువ. దీంతో మొదట్నుంచీ వారికి ఏదో ఒక రూపంలో సాయపడేదాన్ని. ఇక కరోనా సమయంలో అయితే ఇక్కడి పరిస్థితి అత్యంత దయనీయం. నెలల తరబడి రోజూ కొన్ని వేల మందికి నిత్యావసర సరుకులు అందించాం. టన్నుల బియ్యం పేదలకు పంచాం. పెద్ద మొత్తంలో ఖర్చు చేసి సుభాష్నగర్, బాలానగర్ పరిసర ప్రాంతాల్లో కొంత వరకు ఆకలి తీర్చాం. వలస కూలీలను వారి స్వస్థలాలకు

సేవత్తో 'రక్ల సంబంధం'

5(2)5)5)6)

BLOOD.LIVE IS REALTIME LIFE SAVING PLATFORM

దొరక్క ప్రాణాలు 🏏 కోల్పోయిన ఓ తల్లిని చూసినప్పుడు మనసు వికలమైంది. కడుపులో సురక్షితంగా పెంచిన బిడ్డను కళ్లారా చూడకుండానే వెళ్లిపోయిందా తల్లి. ఆ బిడ్డకి అమ్మ ఎప్పటికీ ఫొటో డ్రేములో కనిపించే అందమైన రూపమే. ఆ సంఘటనని జీర్హించుకోలేకపోయా. అంతేకాదు.. సరైన

చేర్చడంలో

మహిళా సంక్షేమంలో

బిడ్డని నవమాసాలు కడుపున

మోయడం.. ప్రసవించడం.. కంటికి

రెప్పలా కాపాడుకోవడం.. ఇవన్సీ

మహిళలు ఎదుర్కొనే సమస్యల్ని

సమయంలో చికిత్స నిమిత్తం రక్తం

దాటుకుని వచ్చిన క్రమంలో

దగరగా చూశా. పేదరికం

కారణంగా స్థరెన పోషకాలు

లభించకపోవడం.. ప్రసవ

ಭಾಗಂಗಾ...

తోడ్పాటునందించాం.

ప్రపంచంలో ఎవరు ఎక్కడున్నా రక్షదానం చేయడానికి ఏర్పడిన ఫ్లాట్ఫాం ఇది. సేవా ఫాండేషన్ సౌజన్యంతో కోటి గూప్ వారి భారత్ హెల్త్ కేర్ లాబొరేటరీస్ సైవేట్ లిమిటెడ్ ఏళ్ల కృషి ఫలితమే ఈ బ్లడ్.లైవ్. ఇతర వివరాలకు https://blood.live ై ట్ ని చూడొచ్చు.

సమయంలో రక్తం దొరక్క వ్యక్తిగతంగా నేనూ, నాకు తెలిసిన ఎంతో మంది పడుతున్న ఇబ్బందుల్ని ఎప్పటి నుంచో చూస్తూనే ఉన్నా. డ్రస్తుతం మన జీవించే డిజిటల్ డ్రపంచంలో అన్ని సౌకర్యాలు, సేవలు ఆన్లైన్లో క్షణాల్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. కానీ, ప్రాణాల్ని కాపాడే రక్షదానం విషయంలో ఎందుకు సరైన టెక్నాలజీ ఫ్రాట్ఫామ్లేదని అన్వేషించడం మొదలుపెట్నా. అప్పుడు పుట్టుకొచ్చిందే 'బ్లడ్.లైవ్- రియల్ టైం లైఫ్ సేవింగ్ ప్లాట్ఫామ్'. డ్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రజల ప్రాణాలు కాపాడటమే ధ్వేయంగా రూపొందించిన స్వచ్చంద సామాజిక సంస్థ బ్లడ్.లైవ్. కాన్పురూములో ఉన్న కాబోయే అమ్మ... ఆఫీస్ నుండి ఇంటికొస్తూ యాక్బిడెంటైన నాన్న... ఇలా కుటుంబ సభ్యులు ఎవరైనా రక్తం దొరక్క చనిపోయారు అనే వార్తలు కనిపించకూడదు అనే లక్ష్యంతో ముందుకొచ్చాం.

యాప్ల్ సభ్యులైతే చాలు

ఇప్పుడు అన్నింటికీ మొబైల్ యాప్లే ప్రత్యామ్నాయం. బ్లడ్.లైవ్ కూడా సులువైన ఇన్స్టాల్ చేసుకుని మొబైల్ నెంబర్తో సభ్యుల వ్యొచ్చు. ఓటీపీతో రిజిస్టేషన్ ముగుస్తుంది. ఇక మీరు రక్షదానం చేసేందుకైనా.. పొందేందుకైనా బ్లడ్.లైవ్ సేవల్ని వాడుకోవచ్చు. అదీ ప్రపంచ ನ್ಹಾಯ ಕ್ಷಾವಸಿ ಸಾತ್ಯಾರಿಟೆ ಯಾಂಟೆ ನ್ನಾಮಿಂಗ್ ఫీచర్లతో యాప్ పని చేస్తుంది. ప్రాణాల కోసం పోరాడుతూ రక్తం అవసరం ఉన్నవారిని, వారి చుట్టు పక్కల ఉన్న వాలంటీర్ రక్తదాతతో కనెక్ట్ చేసి రక్తదానాన్ని ప్రాణదానంగా మార్చడమే బ్లడ్.లైప్ డ్రుధాన ఉద్దేశ్యం. దేశంలోనే కాదు ట్రపంచవ్యాప్తంగా ఎవరైనా ధైర్యంగా రక్త దాతలుగా మారొచ్చు. వారి సెక్వూరిటీ, (పైవసీకి ఇబ్బందులు లేకుండా యాప్స్ తీర్పిదిద్దాం. ఫోన్ నంబర్లు ఆకతాయిలకు చిక్కుతాయనే సందేహం అక్కర్లేదు. టోల్ ట్రీ నంబర్కు కాల్ చేసి కూడా రిజిస్టర్ అయ్యే వీలుంది. స్పందించే గుణమున్న మానవతావాదులకు... అత్యాధునిక టెక్సాలజీ దొరికితే గొప్ప ఫలితం దక్కుతుంది అనేందుకు ఈ యాప్ నిదర్శనం.

- ఇషాన్

అనుభవం

ఏనుగులు అడవుల్లో ఉంటాయి. ఎప్పుడైనా ప్రత్యక్షంగా జూలోనో, సర్కస్లోనో చూస్తే తెగ సంతోషిస్తాం. పిల్లలైతే కేరింతలు కొడుతూ చప్పట్లు చరుస్తారు. అయితే ఆ ఊరిలోకి వెళ్తే అన్సీ ఏనుగులే కనిపిస్తాయి. ఒకటి కాదు రెండు కాదు... వందకుపైగా ఏనుగులను ఒకే చోట చూడొచ్చు. అదే ఏనుగుల ఊరు... 'హాథీగావ్'!

రాజస్తాన్ రాజధానిగానే కాకుండా జైపూర్ నగరానికి ప్రసిద్ధ పర్యాటక ప్రాంతంగా పేరుంది. అనేక కోటలు, అద్భుత కట్టడాలకు ప్రసిద్ధి. ఆయా కోటలపైకి పర్యాటకులు ఏనుగులపై

కూర్పుని వెళ్లి చూసొస్తుంటారు. జైపూర్కు సరిగ్గా 30 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటుంది. 'హాథీగావ్' అంటే ఏనుగుల ఊరు అని అర్థం. ఆ ఊరిలో 102 ఏనుగులకు ప్రత్యేకంగా ఇళ్లున్నాయి. ఏనుగులను జీవనాధారంగా చేసుకుని అక్కడ $\overline{130}$ కుటుంబాలు నివసిస్తున్నాయి. ఏనుగులకు వాటి యజమానులు మైనా, రాధిక... ఇలా పేర్లు పెట్టుకున్నారు. పేర్లతోనే వాటిని పిలుస్తారు. ఏనుగులను కుటుంబసభ్యుల్లాగే జాగ్రత్తగా చూస్తుంటారు.

~~6~~30000 ವಿಸುಗುಲೆ...

ప్రతీరోజూ ఏనుగులకు స్నానం చేయించి, చెరకు, అరటి గెలలు తినిపించి సవారీకి సిద్ధం చేస్తారు. ఏనుగులు స్నానం చేయడానికి

ప్రత్యేకంగా ఒక కొలను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. దీనికో చరిత్ర ఉంది..

రాజస్థాన్లో రజ్వాడా సైన్యం ఉన్నప్పుడు అంటే చాలా ఏళ్ల క్రితం ఇక్కడ వెయ్యి ఏనుగుల దాకా ఉండేవట. ಸಾನಿಕುಲ ಕ್ ಸಂ ಈ ವಿನುಗುಲನು ವಿನಿಯಾಗಿಂಪೆವಾರು. వాటిని తమ ఇళ్లలో ఉంచుకునేవారు కాబట్టి ఈ ప్రాంతానికి 'హాథీగావ్' అనే పేరొచ్చింది. రాజ్యాలు అంతరించిన తర్వాత జైపూర్ ప్రాంతంలో కోటలు, ప్రసిద్ధ

కట్టడాలు పర్యాటక కేంద్రాలుగా మారాయి. దాంతో వాటిని అధిరోహించేందుకు ఏనుగుల సవారీ మొదలైంది. జైపూర్ పరిసరాల్లో ఉన్న కోటలను, ఇతర కట్టడాలను ఎక్కేందుకు ఈ గ్రామం నుంచే ఏనుగులను తీసుకెళ్ళంటారు.

ಎಂಟ್ರೆ ఫీజు వంద రూపాయలు...

'హాథీగావ్'లోకి సందర్శకులు వెళ్లాలంటే ఒక్కొక్కరు వంద రూపాయల రుసుం చెల్లించాలి. సుమారు 100 ఎకరాల్లో ఉన్న ఈ గ్రామంలోకి వెళ్లాక తప్పనిసరిగా శుభ్రతను పాటించాల్సిందే. ఎక్కడపడితే అక్కడ తినుబండారాలు, వ్యర్థ పదార్థాలు వేయకుండా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటారు. 'హాథీగావ్'లో ఏనుగులపై

సవారీ చేయొచ్చు. అందుకోసం 500 రూపాయల నుంచి 1500 రూపాయలదాకా తీసుకుంటారు. అరకిలోమీటరు మేర ఉన్న ట్రాకులో వాటిని తిప్పుతారు. ప్రతీరోజూ ఈ (тమాన్ని సందర్భించేందుకు 300 మందికిపైగా వస్తుంటారని, సెలవుల్లో ఈ సంఖ్య 500 దాకా ఉంటుందని స్థానికులు తెలిపారు. గ్రామంలోకి ఉదయం 8 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటలదాకా అనుమతిస్తారు. జైపూర్కు వెళ్తే తప్పకుండా ఈ గ్రామాన్ని సందర్భించాలి. ఎందుకంటే ఒకేచోట 100కు పైగా ఏనుగులను చూసే అవకాశం మరెక్కడా లేదు కదా.

- యం.డి.మునీర్, మంచిర్యాల

4 → ఆదివారం **ఆంధ్రజ్యతి** ఈ 18 అక్టోబర్ 2020

sunday.aj@gmail.com

'ರಿಕಿನಿ' ಏಟ್ಸಿಂದಲ್ಲಾ ಬಂಗಾರಮೆ!

కొందరంతే! ఎవరేం చెప్పినా వినరు. అందరూ నడిచిన దారిలో అస్పలు నడవరు. అనుకున్నది చేస్తారు. తమ దారిని తామే నిర్మించుకుంటారు. ఆ ప్రయాణంలో ముళ్లు గుచ్చుకున్నా, పూలు రాలినా.. బాధతోనో, ఆనందంతోనో ఆగిపోరు. లక్ష్యం చేరుకుని.. విజయ పతాకాన్ని నాటే వరకు న్నిదపోరు. అలాంటి విజేతే.. యూటీవీ అధినేత రోహింటన్ సోలీ స్ట్రూవాలా....

"ఇంటింటికీ వెళ్లి వినాయక చవితికి చందా అడిగినట్లు.. కేబుల్ టీవీ కోసం డబ్బులు అడుగుతున్నావట. ఎందుకురా నీకీ అవస్థలు. బుద్దిగా సీఏ పూర్తి చేసుంటే, మంచి హోదాలో සට්ධිනයීඩ ජක?".

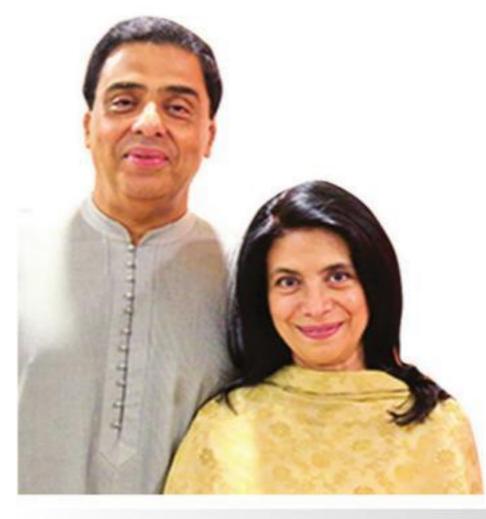
"ఎందుకో నాకు వ్యాపారం అంటే ఇష్టం నాన్న గారు. ಟಾಟಾಲು ಬಿರ್ದ್ಹಲಂತ ಕ್ರಾಕ್ಟ್ಯಾಯಿನಾ.. ಮನ పార్బీలలాగే విలువలతో కూడిన వాణిజ్యవేత్తను అవుతా. ఎంతోకొంత సంపాదించి.. దాత్భత్వాన్నీ చాటుకుంటా.."

చిన్నప్పుడు - రోహింటన్ (రోనీ)కు, ఆయన తండ్రికీ మధ్య జరిగిన ముచ్చట ఇది...

ఇංණූිිිිිිිිි 'బాల్కనీ' టికెట్..

బొంబాయిలోని ఒక పార్బీ కుటుంబంలో పుట్మాడు రోనీ. ప్రఖ్యాత కేథడ్రల్ అండ్ జాన్ కానన్ స్కూల్లో చదువు ముగిశాక సిడెన్హామ్ కళాశాలలో బీకాం పూర్తి చేశాడు. కొడుకు చార్టర్డ్ అకౌంటెంట్ (సీఏ) అవ్వాలన్నది తండ్రి కోరిక. అప్పటికే ఆయన నీవియా ్రకీమ్ ఉత్పత్తి చేసే ప్రముఖ జె ఎల్ మోరిసన్ అండ్ స్మిత్ అనే బ్రిటిష్ కంపెనీలో ఉన్నతోద్యోగి. చిన్నప్పటి నుంచే రోనీకి వ్యాపార జిజ్జాస ఎక్కువ. బొంబాయిలో నోవల్టి సినిమాహాలుకు ఎదురుగా వాళ్లకో ఇల్లు ఉండేది. అందులో (పీమియర్ షోలు వేసేవారు. రాజ్కపూర్, అమితాబ్, రేఖ వంటి అగ్రనటులు షోలకు వచ్చేవాళ్లు. ఆ చుట్టపక్కలున్న పిల్లలందరూ.. నటులను చూసేందుకు తమ ఇంటి బాల్కనీలోకి చేరేవాళ్లు. ఆ అవకాశాన్ని వ్యాపారంగా మలుచుకున్నాడు పన్నెండేళ్ల రోనీ. తమ వరండాలో కూర్చోవడానికి పావలా టికెట్ పెట్టాడు. అక్కడికి వచ్చిన పిల్లలకు సమోసాలు, బిస్కెట్లు కూడా అమ్మేవాడు. ఆ కాకిగోల భరించలేక బెత్తం పట్టుకుని తిప్పుకొచ్చేవాడు వాళ్ల తాతగారు. అపార్ట్ మెంట్ లో కేబుల్..

రోనీ బీకాం పూర్తి చేశాడు. బొంబాయి నాటక కళా సమితిలో పెద్ద పెద్ద నటులతో కలిసి షేక్స్పోపయర్ నాటకాలు వేస్తూండేవాడు. దేశంలో దూరదర్శన్ తప్ప మరో మనోరంజకమైన ఛానెల్ ఉండేది కాదు. పాదరసం లాంటి ఆలోచన తట్టింది. టీవీ, వీసీఆర్ కొని తమ అపార్ట్ మెంట్లోని అన్ని ఫ్లాట్లకు కేబుల్ సదుపాయం కర్పించి.. సినిమాలు వేసేవాడు. "కుటుంబ

కథా చిత్రాలు వేస్తాం. ట్రింట్కు ఢోకా లేదు. నెలకు రూ.200 మ్యాతమే" అంటూ ఇంటింటికీ తిరిగి కేబుల్ కనెక్షన్లు అమ్మాడు రోనీ. వారంలోనే ముప్పయి కనెక్షన్లు సంపాదించి, రోజుకు రెండు సినిమాలు వేసేవాడు. సొంత అపార్ట్ మెంట్ నుంచీ మొదలైన కేబుల్ వ్యాపారం నెల తిరక్కుండానే వీధికి, వాడకు చేరుకుంది. రెండేళ్లలో అతని కేబుల్ సేవలు బొంబాయి నగరంలో సగానికి పైగా విస్తరించాయి.

పాత యంత్రాలతో కోట్ల లాభం..

రోనీ తండ్రి పనిచేస్తున్న జె ఎల్ మోరిసన్ అండ్ స్మిత్ ప్రధాన కార్యాలయం లండన్లో ఉంది. ఓసారి పని మీద లండన్ వెళుతూ రోనీని కూడా తీసుకెళ్లాడు తండ్రి. ఆయన పనిచేస్తున్న కార్యాలయంలోని ఓ మూలన రెండు యంత్రాలు పడున్నాయి. అవేంటని సిబ్బందిని అడిగితే.. టూత్బుష్లను తయారుచేసే యంత్రాలని చెప్పారు. సంస్థ యాజమాన్యాన్ని ఒప్పించి, మూలనపడిన యంత్రాలను నౌకలో వేసుకుని ఇండియాకు తీసుకొచ్చాడు రోనీ. లేజర్ టూత్ బ్రష్ అనే బ్రాండ్తో టూత్బబష్ల ఉత్పత్తిని ప్రారంభించాడు. కొన్నాళ్లకు కోల్డెట్, క్లోజప్, సిబాకా సంస్థలు కూడా తమ బ్రష్లను ఉత్పత్తి చేసే కాంట్రాక్టును రోనీకి అప్పగించాయి. ఆ ఊపుతో షేవింగ్ బ్రష్ట్ ఉత్పత్తిలోకీ దిగాడు. గిరాకీ పెరగడంతో నెలకు 60 లక్షల బ్రష్టలను

ಕುನ್ನವಿಕುನೆ ಅವತಾಕಾಲು ಸೃಷ್ಟಿಂ-ಮತುನೆವಾಡೆ మొనగాడు. తను ఉంటున్న అపార్ట్మ్ మెంట్ వాసులకు వీసీఆర్లో సినిమాలు వేస్తూ.. అలా మెల్లమెల్లగా .. సగం బొంబాయి సిటీకి కేబుల్ వ్యాపారవేత్తగా ఎబిగాడు రోంనీ. "మనం చేస్తున్న పని చిన్నదా, పెద్దదా అన్నది ముఖ్యం కాదు.. అసలు పదో ఒకటి మొదలు పెట్టడమే పెద్ద విజయం" అంటున్న రోసీ గెలుపు సూత్రం అదే..!

ఉత్పత్తి చేసే స్థాయికి చేరుకుందీ సంస్థ. రూ.80 వేల పెట్టబడితో స్థాపించిన లేజర్ బ్రష్ల వ్యాపారాన్ని $200 ilde{4}$ లో రూ. $2 ilde{4}0$ కోట్లకు అమ్మడం ఒక రికార్డు. မ**ံ္ခ**ုಟီ လဝ-ဍီ တ္သားမီး အော်...

కేబుల్ టీవీ వ్యాపారం మూడు క్యాసెట్లు, ఆరు సినిమాల్లా వెలిగిపోయింది. అయితే ఎన్నాళ్లని ఈ వీసీఆర్ క్యాసెట్లను అద్దెకు తీసుకుంటాం? మనమే కంటెంట్ రూపొందిస్తే? అన్న ప్రశ్న వేధించింది. 1990లో భార్య జరీనా మెహతాతో కలిసి యూటీవీ (యునైటెడ్ టెలివిజన్) అనే ప్రొడక్షన్ సంస్థను ప్రారంభించాడు. ఒక రోజు దూరదర్శన్ అధికారులతో కలిసి... యువత ఇష్టపడే బ్రోగ్రామ్లను రూపొందిస్తానంటూ ఒప్పించాడు. అలా రూపొందినదే 'మషూర్ మహల్' క్విజ్ షో. ఈలోపు దేశంలోని తొలి ైపైవేటు టీవీ ఛానల్ 'జీ టీవీ' వచ్చింది. 'జీ' కూడా కార్యక్రమాలను నిర్మించమంది. 'స్నేక్స్ అండ్ లాడర్స్', 'ది మ్యాథమెజిక్ షో', 'లైఫ్లైన్', 'హిప్ హిప్ హురే' అనే షోలను తీశాడు. 1993లో తీసిన 'శాంతి' అనే డైలీ సీరియల్ సంచలనం సృష్టించింది. ఒక భవనం బేస్మెంట్లో ఆరుగురు ఉద్యోగులతో పురుడుపోసుకుంది 'యూటీవీ'. అయితే తండ్రికి ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకున్నాడు రోనీ. వచ్చిన ఆదాయంలో పదిశాతం దాతృత్వానికి ఖర్చు చేయడం ಮುದಲು ಪಟ್ಟಾಡು. ಬೌಂಬಾಯಲ್ ನಿ ಮುರಿಕಿವಾಡಲ್ಲ್ ವಿನ್ನ పిల్లలకు తిండి, చదువుల కోసం 'షేర్' అనే స్వచ్చంద సంస్థను ఏర్పాటు చేశాడు. అలా దాతృత్వ సంస్కృతి పునాదిగా చేసుకుని ఎదిగింది యూటీవీ.

అన్నిట్లోనూ ఆయనే 'ఫస్ట్'.. దేశ ఆర్థిక రాజధానిలో రోనీ ప్రారంభించిన తొలి కేబుల్ నెట్వర్క్ విజయపరంపర రెండు దశాబ్దాలు కొనసాగింది. టీవీకి రిమోట్ లేని ఆ రోజుల్హోనే.. టెలీ షాపింగ్ నెట్వర్క్ అనే టీవీ ఛానల్ నెలకొల్పాడు. దేశంలో తొలి టాక్ షో, తొలి రియాల్ట్ షో, తొలి డైలీ సీరియల్, తొలి హోమ్ షాపింగ్... నిర్మించి ప్రభంజనం సృష్టించాడు. విమాన ప్రయాణికులకు సైతం వినోదాన్ని అందించాలన్న ఆలోచన ఆయనకే వచ్చింది. 'విమానంలో ప్రయాణించిన ఆ కాసేపు..

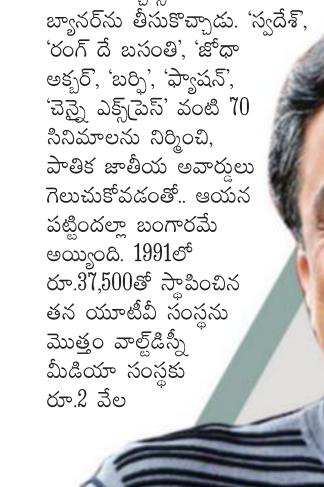
ජාඩ්ර

රිභීපට ස්ථි වේ స్ట్రూవాలా (రోనీ), యూటీవీ, అప్గ్రాడ్, యూనీ లేజర్ వెంచర్న్, ఆర్ఎస్వీపీ మూవీస్, యూ స్పోర్ట్స్ వ్యవస్థాపకులు

ట్రాయాణికులకు మంచి ఎంటర్టైన్మెంట్ ఇస్తే సంస్థకు మంచిద'ని ఎయిర్ఇండియాను ఒప్పించాడు రోనీ. ఆ కంపెనీ విమానాల కోసం ఇన్ ఫ్లయిట్ బ్రోగ్రామ్లకు బీజం వేసింది రోనీనే!. కొన్నాళ్లకు అంతర్జాతీయ విమానయాన సంస్థలు కూడా తమ ఫ్లయిట్లలో అలాంటి (ప్రోగామ్లు రూపొందించాలని అడిగాయి. ఆ వ్యాపారంలోనూ దూసుకెళ్లాడు.

దేశవ్యాప్తంగా వరుసగా (పైవేటు టీవీ ఛానళ్లు పుట్టుకురావడం రోనీని ఉత్సాహపరిచింది. వీటికి సీరియళ్లు, ప్రోగ్రామ్ల నిర్మాణ వ్యాపారానికి ఢోకా లేదనుకున్నాడు. తొంబైల చివరి నాటికి నేషనల్ జియోగ్రఫిక్, డిస్సీ, డిస్కవరీ వంటి విదేశీ ఛానక్లు భారత్లో అడుగుపెట్టాయి. వీటన్నిటికీ డబ్బింగ్ చేసే అవకాశం వచ్చింది. అలా టీవీ ఛానళ్ల కోసం ప్రోగ్రాం ప్రొడక్షన్, పోస్ట్ ప్రొడక్షన్, డబ్బింగ్ వంటి కార్యక్రమాలలో ఆరితేరాక.. ప్రాంతీయ భాషల్లో వచ్చే చిత్రాలను హిందీలోకి మార్చే వ్యాపారంలోకి వెళ్లాడు. గ్రామీణ పేదల సేవలో..

వ్యాపార అనుభవమే ధైర్యాన్ని నూరిపోస్తుంది. అందుకే రోనీ కూడా రాటుదేలాడు. నష్టాల్లో ఉన్న విజయ్ టీవీని కొని, ఆ తరువాత వందల కోట్ల లాభానికి అమ్మాడు. పిల్లల కోసం డిస్నీ, పోగో, కార్హూన్ నెట్వర్క్ వంటి విదేశీ ఛానళ్ల హవా నడుస్తున్నప్పుడు.. 'హంగామా' ఛానల్ను తీసుకొచ్చాడాయన. ఆ ఊపుతో యూటీవీ మూవీస్, యూటీవీ బిందాస్, యూటీవీ యాక్షన్ పేరుతో అరడజను టీవీ ఛానళ్లు తన చేతుల మీదుగా ప్రారంభమయ్యాయి. యూటీవీ మోషన్ పిక్చర్స్ పేరుతోనూ ఓ

కోట్లకు అమ్మేశాడు. వచ్చిన డబ్బుతో అనేక రంగాలకు విస్తరించాడు. రూ.800 కోట్లతో యూనిలేజర్ వెంచర్స్ పేరుతో ఈక్విటీ ఫండ్ నెలకొల్పి అంకుర సంస్థల్లో పెట్టబడులు పెట్టాడాయన. మిగిలిన సమయం 'స్వదేశ్ ఫౌండేషన్' అనే స్వచ్చంద సంస్థను స్థాపించి.. గ్రామీణ పేదల అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాడిప్పుడు.

ోసవా దృక్పథం కోసం వ్యాపారం చేస్తాను నాన్నా.. అని తండ్రికి మాట ఇచ్చాను. వందల కోట్లు సంపాదించా. నాన్నకు చెప్పినట్లే.. దాతృత్వసేవను కొనసాగిస్తున్నాను" అంటున్న రోహింటన్ సోలీ స్ట్రూవాలా.. డబ్బునే కాదు, జీవితాన్నీ **ಗ**ಲಿඩನ ವಿజేత.

- సునీల్ ధవళ, 97417 47700 సీయీవో, ద థర్డ్ అంపైర్ మీడియా అండ్

అనలిటిక్స్

SPORTS

18 ම§්සර් 2020 **පටරිස්ෑම ∤ා** පඩ්නත්ර **≪ 5**

ఆయన చెరుకు కర్మాగారంలో పనిచేసే ఒక చిరుద్యోగి. పుస్తకాలంటే పిచ్చి. ఆ ఇష్టంతోనే ఐదు దశాబ్దాల్లో 15 లక్షల పుస్తకాలు సేకలంచి ఇంట్లో భద్రపలిచాడు. ఆయన సేకరణలో 8 విదేశీ, 22 భారతీయ భాషలకు చెందిన వేలాబి అరుదైన పుస్తకాలున్నాయి. వాటిని అందలకీ అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు 'పుస్తకద మనె' (పుస్తకాల ఇల్లు) పర్వాటు చేశాడు. దక్షిణ భారతదేశంలోనే చెప్పుకోదగ్గ పుస్తకాలయాల్లో ఇదొకటి..

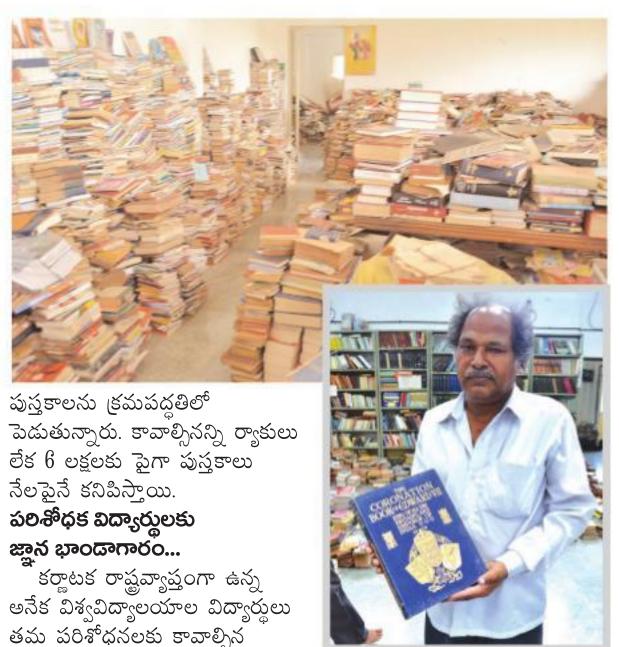
అంకేగౌడకు చిన్నప్పటి నుంచి పుస్తకాలంటే ప్రాణం. పేదరికం వల్ల పెద్దగా చదువుకోలేదు. అయితేనేం... పుస్తకం కనిపిస్తే వదిలేవాడు కాదు. కర్హాటకలోని మండ్య జిల్హాలో ఉన్న హరళహళ్లి ఆయన సొంతూరు. అక్కడే ఒక చెరుకు కర్శాగారంలో పని చేసేవాడు. తన దగ్గర ఉన్న డబ్బుతో పుస్తకాలు కొనడం అలవాటుగా మారింది. అప్పట్లో జేబులో పావలా ఉన్న సరే వెంటనే ఒక పుస్తకం కొనేవాడు. వాటిని జాగ్రత్తగా ఇంట్లో భద్రపరచడం మొదలెట్మాడు. ఆ విధంగా యాఖై ఏళ్లలో సుమారు 15 లక్షల పుస్తకాలు సేకరించాడు. అంకేగౌడ తన సంపాదనలో మూడొంతులు పుస్తకాల కోసమే వెచ్చించడం విశేషం. తాను పెద్దగా చదువుకోలేకపోయినా భావి తరాల కోసం ఏదో ఒక ఉపయోగపడే పని చేయాలని నిశ్చయించుకుని 'పుస్తకద మనె'ను ఏర్పాటు చేయాలనుకున్నాడు.

18 గంటలు గ్రంథాలయంలోనే...

ఈ మహాయజ్ఞంలో అంకేగౌడకు ఆయన భార్య విజయలక్ష్మి, కొడుకు సాగర్ సహకరించారు. ప్రతీరోజూ ఈ గ్రంథాలయాన్ని శుభం చేసి, ఒక క్రమపద్ధతిలో పుస్తకాలను పేర్చడం చేస్తుంటారు. సహాయకులను పెట్టుకునేందుకు ఆర్థిక స్థోమత

లేకపోవడంతో కుటుంబసభ్యులే గ్రంథాలయ నిర్వహణలో పాలుపంచుకుంటారు. ఈ నేపథ్యంలో అంకేగౌడ రోజుకు 18 గంటలు గ్రంథాలయంలోనే గడుపుతుంటాడు. పుస్తక ప్రపంచంలో పడిపోయి ఒక్కోసారి భోజనం చేయడానికి కూడా సమయం చిక్కదని అంటున్నారాయన. లక్షల పుస్తకాలను భద్రపరచడం అనేది కత్తిమీద సాములాంటిది. వాటి కోసం పెద్ద సంఖ్యలో ర్యాకులు అవసరం అవుతాయి. అయితే తనకు ఉన్నంతలోనే ర్యాకులు కొని, వాటిలో

పరిశోధకుల నేస్తం 'పుస్తకాల ఇల్లు'

విద్యాలయం, ద్రవిడ విశ్వవిద్యాలయం, హంపీ ವಿಕ್ಯವಿದ್ಯಾಲಯಂ... ಇಲಾ పలు వర్శిటీల్లో పీహెచ్డీ చేసే విద్యార్థులతో నిత్యం 'పుస్తకద మనే' కిటకిటలాడుతూ ఉంటుంది. ఈమధ్య దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న విద్యార్థులు కూడా అరుదైన పుస్తకాల కోసం ఇక్కడికి వస్తున్నారని అంకేగౌడ తెలిపారు. ఆయన కృషిని ఎంతోమంది మేధావులు, పుస్తకాభిమానులు, పరిశోధకులు మెచ్చుకున్నారు. ఈ గ్రంథాలయాన్ని 'అంకేగౌడ జ్జాన ట్రస్టు' ఆధ్వర్యంలో ఆయన కుటుంబసభ్యులు నిర్వహిస్తున్నారు.

ఒక వ్యక్తిగా అన్ని లక్షల పుస్తకాలను సేకరించి, భద్రపరిచినందుకు 2016లో

ఆయన 'లిమ్కా బుక్ ఆఫ్ రికార్డు'లో స్థానం సంపాదించారు. అంతేగాక 2009లో పుస్తక ప్రాధికార పురస్కారం, 2011లో రాష్ట్ర

గ్రంథాలయ శాఖ అవార్డు, 2014లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతిష్టాత్మక అవార్డు 'రాజ్యోత్సవ'తో పాటు అనేక అవార్డులు అందుకున్నారు. పుస్తకాల సేకరణతో పాటు కొన్ని దశాబ్దాలుగా అంకేగౌడ నాణేలు, కరెన్సీ సేకరణ కూడా చేస్తున్నారు. దాతలు, ప్రభుత్వం తోడ్పాటును అందిస్తే 'పుస్తకద మనె' దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న అనేకమంది పుస్తక ప్రియులు, పరిశోధకులకు అందుబాటులోకి తీసుకురావొచ్చనేది అంకేగౌడ ఆలోచన. అంకేగౌడ ఫోన్ నెంబర్: 92428 44934.

- **అబ్దుల్ రజాక్**, బెంగళూరు

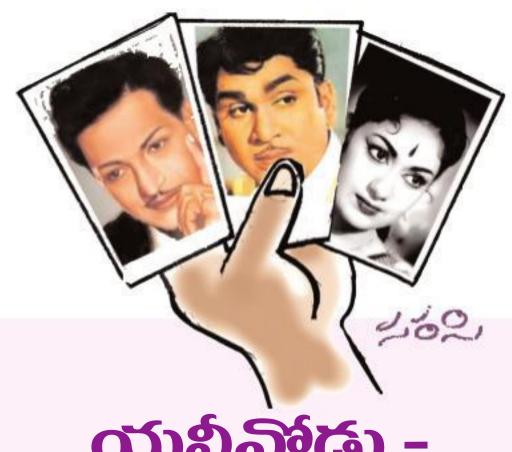
ఎవరికి ఏ పుస్తకం కావాలన్నా...

పుస్తకాల కోసం 'పుస్తకద మనె'కు

ವಸ್ತುಂಟಾರು. ಪಂಗಳಾರು ವಿಕ್ಯವಿದ್ಯಾಲಯಂ,

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయం, కువెంపు విశ్వ

'పుస్తకద మనె'లో అసంఖ్యాక నవలలు, రామాయణం, మహాభారతం, భగవద్గీత, ఖురాన్, బైజుల్ వంటి ఆధ్యాత్తిక గ్రంథాలు, వివిధ భాషల్లోని వేలాది మ్యాగజైన్లు, వంటల పుస్తకాలు, సినిమా పుస్తకాలు, వైద్య, క్రీడా రంగాలకు సంబంభిచిన అనేక గ్రంథాలున్నాయి. జాతిపిత గాంథీజీకి సంబంధించి 2,500 పుస్తకాలు కూడా ఇక్కడ ఉన్నాయి. "అప్పట్లో ఒక చిన్న ఇంట్లో ఈ గ్రంథాలయాన్ని ప్రారంభించాను. పుస్తకాలు వేల సంఖ్య నుంచి లక్షల్లోకి పెరగడంతో ఆస్తులన్మీ విక్రయించి, పెద్ద భవంతిని నిల్హించా. నా వయసు ప్రస్తుతం 72 ఏళ్లు. పుస్తకాల సేకరణ తపన ఇంకా తీరలేదు. ఇప్పటికీ పుస్తకాలు కొంటూనే ఉంటా" అన్నారు అంకేగౌడ…

ಯ್ಟುವಿಂಡು -ನಾಗತ್ರಾವ್ - ನಾವಿತ್ರಿ

– సరసి 🙇

మళ్ళీ థియేటర్లలో సినిమాలు స్టార్టయ్యాయని చెప్పగానే మా బాబాయ్ తన పాత జ్ఞాపకాల డొంకని కదిలించాడు. వూళ్ళో ముప్పావలా మంది యస్టీవోడి ఫేస్సే! ఓ పావలా నాగేశ్రావు! ఇద్దర్లో ఎవరి సినిమా రిలీజైనా మొదటాటకి చొక్కాలిప్పి లైన్లో టికెట్ సంపాయించి చూసెయ్యాల్సిందే. ఎంతలా తగువుపడినా ఓ విషయంలో మాత్రం రెండు పార్టీలూ కలుస్తాయి. అదే సావిత్రి!!

తాడేపల్లిగూడెం ఏరోడ్రోం మీద రెండెడ్ల బళ్ళతో 'వరకట్నం' సినిమా షూటింగ్ చూసొచ్చి ఆ విశేషాలు ఇప్పటికీ చెప్పుకుంటారు. ఆ తర్వాత దువ్వ దగ్గర వెంకయ్య కాలవ వంతెన మీద నించి క్రిష్టకుమారి కాలవలోకి దూకే సీను తీశారట. అది అయిపోయేక తెలిసి చాలా కాలం ఎస్టీవోడి ఫేన్సు తెగ బాధ పడిపోయారు. నిజంగా కృష్ణకుమారి దూకలేదనీ, మొగాడికి చీరకట్టి దూకించారని తెలిసి కుదుట పడ్డారు. అలాగే 'దసరాబుల్లోడు'లో నాగేశావ్ ఎక్కిన ఎర్రజీపు విజయా టాకీసు దగ్గరకి తెచ్చారని తెలిసి, వెళ్లి దాన్ని ముట్లుకుని సంబరపడిపోయారు ఫేన్సు.

'నమ్మీనబంటు' సినిమాలో యాక్టు చేసిన ఎడ్లు ఉమామహేశ్వరానివి. ఆ వూరు మాకు దగ్గరే. ఆ ఎడ్లకి సావిత్రి ఎంత చెబితే అంతట! ఆ రెండూ సావిత్రి ఫేన్సట!!

డ్రతి ఏడూ దసరాకి గుడి దగ్గర తీర్థం. జీళ్ళ దుకాణాలు, ఆట వస్తువులమ్మే కొట్లు, గుండాటలు మహ రంజుగా ఉంటాయి. ఓసారి దానయ్య పేక ముక్కలతో 'హెచ్చు - చిచ్చు' గుండాట పెట్టేడు. లాగలేదు. ఇలాక్కాదని తర్వాతి ఏడాది పేక ముక్కల వెనకాల ఎస్టీవోడు, నాగేశావు, సావిత్రి బొమ్మలతికించి, గుడ్డ పరిచేడు.

ఆ ఆటలో రెండు ముక్కలు మూసి మూడో ముక్క తిప్పుతాడు. ఎస్టీవోడు తగీల్తే ఆయన మీద డబ్బులు కాసినవాడికి రెట్టింపు డబ్బులిస్తాడు. అలాగే నాగేశ్రావు. ఒకోసారి మధ్యలో ఉన్న సావిత్రి బొమ్మ తగిలిందా! 'సెవెన్ లక్కీ!' ఏడు రెట్లిస్తాడు. అయితే అది లక్కుంటే గాని తగల్దు! సింహాద్రి ఎన్నిసార్లు ఎస్టీవోడి మీద కాసినా తగలటం లేదు. నాగేశావే పడుతోంది. డబ్బులన్నీ పోతున్నాయి. "నాగేశావు మీద కాయరా" అని పక్కోడు ఎంత చెప్పినా సింహాద్రి విస్లేదు.

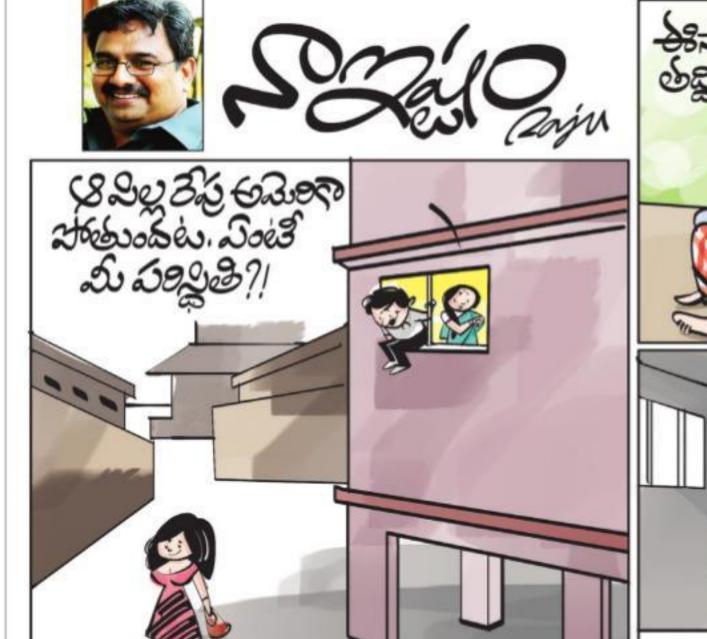
"ఒరేయ్ మావోడ్రా ఎన్టీవోడు. ఈ డబ్బులే కాదు నా రెండెకరాలూ పోయినా సరే ఎన్టీవోడి మీదే కాస్తా" అన్నాడు సింహాద్రి ఆవేశంగా. అతనిలాగానే ఎన్టీవోడి మీద కాసిన చాలామందికి డబ్బులు పోయాయి!

సాయంత్రం తీర్థంలో పెద్ద గొడవయ్యింది. "ఒరేయ్ దానయ్యా! ఎస్టీవోడు, నాగేశావు ఇద్దరి ముక్కలూ సమానంగా ఉన్నాయా? చూపించు" అని నిలదీశారు కొందరు. "నేనెందుకు చూపిస్తా? ఇష్టం ఉంటే కాయండి. లేకపోతే లేదు" అన్నాడు దానయ్య. నిజానికి ఊళ్ళో ఎస్టీవోడి ఫేన్సు ఎక్కువని, అందరూ ఆయన మీదే డబ్బులు కాస్తారని, నాగేశావు బొమ్మలు ఎక్కువ అతికించి పెట్టేడు దానయ్య. అందువల్ల ఎక్కువసార్లు నాగేశావు బొమ్మే తగిలి డబ్బులన్నీ దండిగా నొల్లుకున్నాడు.

కొట్టుకునేటంతవరకూ వెళ్ళింది వ్యవహారం. ఈలోగా జంపన రాజు గారొచ్చి విడదీసారు. "ఒరేయ్ గుండాటే ఒక తప్పుడు పని. మళ్ళీ దాంట్లో నీతి, ధర్మం అంటే ఎలా? వాడిది వ్యాపారం. ఇష్టముంటే ఆడండి లేకపోతే లేదు. అలాగే ఎన్టీఆరూ, ఏఎన్నారు మెడ్రాసులో (ఫెండ్సురా. మీరెందుకు ఇక్కడ కొట్టుకుంటున్నారు? సావిత్రి విషయంలో ఎలా కలుస్తున్నారో అలా వాళ్ళ విషయంలో కూడా ఉండలేద్రా?" అని కోపుడ్చారు. దాంతో గొడవ సద్దు మణిగింది.

అక్కడ నించి వెళుతూ ఉంటే ఒకడన్నాడు. "రాజు గారికేం తెలుస్తుందిరా మన బాధ? ఆయన హరనాద్ ఫేను!" అని.

- 94405 42950

6 → ఆదివారం ఆంధ్రజ్యుతి ≥ 18 అక్టో బర్ 2020

ఉంటాయి. అవి అల్టినో జీవి కిందకే

ವನ್ತಾಯ. ಕುಕ್ಕಲ್ಲ್ ಕಾನ್ನಿ ತಲ್ಲನಿ చರ್ರಂತ್,

ರಂಗುಲು ವೆಯಂಡಿ

ಬುದ್ದಿ ಕೌಪ್ಪಿನ ಕೌಪ್ತಿ

గుల్తంచారు. ఈ అక్టినిజంకు చికిత్స

ಲೆದು. ಜಿವಿತಾಂತಂ ಅಲಾ ತಿಲ್ಲಗಾ

ಕಂಡಾಶ್ಸಿಂದೆ.

సుందర రాజ్యం అవంతిపురం. ఆ రాజ్యానికి రాజు ఇంద్రసేనుడు. అతడికి విహారయాత్రలంటే చాలా ఇష్టం. పచ్చటిప్రదేశాల్లో అందాల దారుల్లో గుర్రపు స్వారీలు చేస్తుంటాడు. అందుకోసం ఎప్పుడూ పక్కరాజ్యాల్లోకి వెళుతుంటాడు. పొరుగు రాజ్యాల్లోని అందాలను పొగడడం అతనికి అలవాటు అయిపోయింది. నిజానికి అవంతిపురంలో ఎన్నో అందాల జలపాతాలు, అడవులు, తోటలు ఉన్నా కూడా ఇంద్రసేనుడు ఏరోజూ వాటిని చూసేందుకు ఇష్టపడలేదు. ఓసారి ఇంద్రసేనుడు పొరుగురాజ్యంలో పర్యటించి తిరిగి రాజ్యానికి వచ్చేందుకు అడవి గుండా ప్రయాణిస్తున్నాడు. అతనికి అలసటగా అనిపించి ఓ చెట్టు కింద సేద

తీరుతున్నాడు. ఆ చెట్టుపైన ఓ కోతి వేరుశెనక్కాయలు తింటోంది. అందులో ఒకటి కిందపడింది. రాజు ఆ కోతినే గమనిస్తున్నాడు. కోతి ಗಬಗಬ್ ವಿಟ್ಟುದಿಗಿ చేతిలో ఉన్న గుప్పెడు శెనక్కాయలు విసిరేసి, కిందపడిపోయిన ఒక్క శెనక్కాయని తీసుకుంది. అది చూసి రాజు నవ్వాడు. కోతి

'ఎందుకు నవ్వుతున్నారు?' అని అడిగింది రాజుని. 'ఒక్క కాయ కోసం అన్నింటినీ అని సమాధానం ఇచ్చాడు

అందుకు కోతి 'మిమ్మల్నే

అనుసరిస్తున్నాను రాజా... మీరు కూడా సొంతరాజ్యంలో ఉన్న అందాలను ఆస్వాదించకుండా, ప్రజల కష్టసుఖాలు ತಲುಸುತ್ ಕುಂಡ್, ಬಾರುಗುರಾಜ್ಯಾಲಲ್ విహరిస్తుంటారుగా ఎప్పుడూ...' అని సమాధానం ఇచ్చింది. ఇంద్రసేనుడు కోతి మాటలలోని ఆంతర్యాన్ని అర్థం చేసుకున్నాడు. తాను చేస్తున్న తప్పేంటో తెలుసుకున్నాడు. రాజ్యంలోనే పర్యటిస్తూ పచ్చటి అందాలను చూసి ఆనందిస్తూనే, పర్యటనల్లో မတာ ညြာဝဓာပ ပြွဲ ဆပ కష్టసుఖాలను అర్థం చేసుకుంటున్నాడు.

పాడుపు కథలు

1. ಕಿವರಾತಿಕೆ ಜಿಡಿಕಾಯ, ಹಿಗ್ದಾರಿಕಿ ಹಿಂದ್ಯ 2. ఆకలేయదు, నీరు తాగదు, నేలని పాకదు... ఏమిటా తీగ? 3. ఆ ఆటకత్తె ఎప్పుడూ లోపలే నాట్యం చేస్తుంది?

ಶಿಕು ತಿಲ್ಕ?

- 1. ಮಕ್ಸಿಕ್ ಲಿ್ 'ವಾಕ್ ಪಟ್ కాస్తేస్' అని పిలిచే మొక్క ఉంది. దానికి పూచే పువ్వు ఎరుపు రంగులో చాకోలెట్ వాసన వేస్తుంది. కానీ దాన్ని తినకూడదు.
- 2. మంచుఖండం అయిన ಅಂಟಾಲ್ಕಿಟಿಕಾಲಿಕಿ ತುಕ್ಕಲು రావడం నిషిద్దం. వాటి వల్ల సీల్స్ అనే జంతువులకు వ్యాధులు ప్రబలే అవకాశం ఉందని కుక్కలపై నిషేధం విభించారు.
- 3. పూర్వం సాలీడు గూళ్లను ಗಾಯಾಲಕು ಬ್ಯಾಂದೆಜಿಲುಗಾ ස්పయోగించేవారు.

సహజ వర్తాలు වරුල් ඩුණුමා

జీవకళ ఉట్టిపడే వర్లచిత్రాలను చిత్రించే నేర్ను నిర్హల్ చిత్రకారుల సాంతం. నిర్హల్ జిల్లాలోని ఓ పట్టణం నిర్హల్. కాకతీయుల సామంత రాజు నిమ్మనాయుడు. ఆయన నిర్హల్ ప్రాంతాన్ని స్వతంత్ర రాజ్యంగా ప్రకటించుకుని ವಾರಿಂ- ವಾಡು. ಕಳಾರಾಧನ ವೆಸೆ ನಿಮ್ಮನಾಯುಡು ಮರಟ್ಯಾದಾ ನುಂವಿ 'ನಕಾಸಿ' ವಿತ್ರಕಾರುಲನು ರಪ್ನಿಂವಿ నివాసం కర్నించాడు. చెట్లు, పూల నుంచి తీసిన రంగులతో వీరు వేసిన బొమ్మలు చుట్టుపక్కల ರಾಜ್ಯಾಥಿಕಾರುಲನು ಬಾಗಾ ಆಕಟ್ಟುಕುನೆವಿ. ನಕಾಸಿ కుటుంబానికి చెందిన చిత్రకారులు వివిధ శైలులను చేల్ల 🧶 నిర్హల్ వర్ల చిత్రాలకు ప్రాణం పాశారు. ఆ వర్ణచిత్రాల్లో బంగారు వర్లం ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తుంది. కొంతమంది నిర్హల్ చిత్రాలను ఎక్కువగా బహుమతుల రూపంలో ఇచ్చేందుకు ఉపయోగిస్తారు. హైదరాబాద్ల్లో 'నిర్హల్ పెయింటింగ్ ఇండస్టీ'ని నెలకొల్వారు. 2009లో నిర్మల్ పెయింటింగ్స్ కు భౌగో ఇక గుల్తంపు

ವಾಲಿ ಕ್ರತ సిల్వర్ ఫ్రిలిగ్నీ

వెండి తీగల లల్లికతో చేసే అద్దుత కళాకృతి 'సిల్వర్ ఫిలిగ్రీ'. గత రెండు వందల ఏక్లుగా ఇదే వృత్తిపై ఆధారపడి బతుకుతున్నాయి. గత రెందు వెందల పక్కగా ఇదే వృత్తిపై ఆధారపడ బతుకుతున్నాయి. 19వ శతాబ్ధంలో కాదర్ల రామయ్య లనే స్వర్లకారుడు ఫిలిగ్రీని ఎలగందల గ్రామానికి పలిచయం చేశాడు. అప్పట్లో నిజాంలు, ధనవంతుల ఇళ్లల్లో జలిగే వేడుకలకు హాజరైన వారికి వెండి కానుకలు ఇచ్చేవాక్లు. అందువల్ల సిల్వర్ ఫిలిగ్రీ ప్రాచుర్యం పాందింది. దీశ స్థానికంగా 'వెండితీగ పని' అని పిలుస్తారు. సిల్వర్ ఫిలిగ్రీతో ఎక్కువగా ట్రేలు, పోక పెట్టెలు, చిన్న పర్సులు, జ్యుయెల్ బాక్సులు, ఫోటో ఫ్రేములు, హ్యాండ్ బ్యాగులు, దేవుళ్ల విగ్రహాల్లాంటివి తయారుచేస్తారు. ఈ వస్తువుల తయాలీకి వాదే వెండి బరువు ఆధారంగా కాకుండా పనితనం ఆధారంగా ధరలను నిర్ణయిస్తారు. మూడు కిలోల వెండితో 18 అంగుకాల చాల్మినార్ యారుచేసేందుకు రెండున్నర లక్షలు ఖర్దయింది. బందాలకు స్థానికతను ఇచ్చేందుకు 2007లోనే భౌగోకిక గుల్తింపు లభించింది.

జోగులాంబ గద్వాల్ జిల్హాలో పుట్టినవే 'గద్వాల్ జరీ చీరలు'. అయిదున్నర మీటర్ల చీరను ఆగ్గిపెట్టెలో పట్టేంత సన్నగా నేయగల సామర్థ్యం ఉన్న చేనేత కళాకారులు ఇక్కడ ఉన్నారు. నూలు, పట్టు పోగుల నుంచి దారాన్ని తీసి, రంగులు అద్ది నేర్పుతో నేసి చీరను కళాత్మకంగా తీర్చిదిద్దుతారు. జరీ అంచులు గద్వాల చీర డ్రుత్యేకత. అప్పట్లో గద్వాల మహారాణి ఆదిలక్ష్మి దేవమ్మ ఇద్దరు కళాకారులను వారణాసికి పంపించి.. బనారస్ జరీ చీరల పనితనం నేర్పించింది. ఇక్కడి నుంచే దేశవ్వాప్తంగా గద్వాల చీరలు ఎగుమతి అవుతుంటాయి. హంసల బోర్డర్తో నేసిన చీర చాలా ప్రత్యేకత సంతరించుకుంది. తిరుమల జీవారికి ఏటా పట్లుపంచెలు గద్వాల నుంచి సమర్పించే సాంప్రదాయం ఇప్పటికీ కొనసాగుతోంది. ఈ 2010లో

'ಗದ್ದಾಲೆ' ಕಾ ಕಮಾಲ್..!

ఈ చీరకు భౌగోళిక గుర్తింపు దక్కింది.

ලියටයි లోహ కళ

కాకతీయుల కాలం నుంచే లోహ హస్త కళలకు నిలయం.. జనగామ జిల్హాలోని పెంబల్తి. ఇత్తడి, కంచు లోహాలతో ವಿವಿಧ ರಕಾಲ ಕಳಾಕೃತುಲನು ತಯಾರುವೆಯದಂ ಪಿಂಬಲ್ಲಿ ಕಳಾಕಾರುಲ ప్రత్యేకత. కాకతీయుల శైలిని అనుసరిస్తూ దేవతా విగ్రహాలను, కళా ఖండాలను, గృహాలంకరణ వస్తువులను చేతితోనే తయారుచేయగల సమర్వలు వీరు. ఈ కళాకృతులకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అభిమానులున్నారు. అమెలికా, జర్హనీ, బెలియం, జపాన్ దేశాలు పెంబల్తి కళాకృతులను దిగుమతి చేసుకుంటున్నాయి. పూర్వం కాకతీయుల కోసం అవసరమైన పనిముట్టను

తయారుచేసేవారు. ఆ తరవాత నెపుణ్యాలను మెరుగుపరుచుకుని ధ్వజస్వంభ తొడుగులు, గోపురాలకు తాపడం వేయడం, గోడలపై దేవతామూర్తుల సజీవ చిత్రాలను ఆవిష్కరించడం వంటివి చేస్తూ ఖ్యాతిని సాధించారు. ప్రస్తుతం పెంబల్తిలో 50 కుటుంబాలు మాత్రమే ఈ కళను పేశిషిస్తున్నాయి. 2010లో ఈ కళ.. జీఐ టార్ తగిలించుకుంది.

హలిమ్... సలామ్

రంజాన్ మాసం వచిందంటే చాలు.. హలీమ్ కోసం

కిలోమీటర్ల కొబ్దీ జనాలు పిస్తా హౌస్ చుట్టూ బారులు తీరుతారు.

మతంతో సంబంధం లేకుండా చికెన్, మటన్ హాలీమ్లలను మాంసాహార

ప్రియులు రుచి చూస్తారు. దీని వంట ప్రక్రియ ఎంతో ప్రత్యేకమైనది. లోత మాంసాన్ని మెత్తగా రుజ్జ, దాదాపు ఎనిమిది గంటల పాటూ ఉడికించి, నోరూలించే

మసాలా పరిమకాలు ముక్కును తాకేలా వండుతారు. హలీమ్ హెదరాబాద్ చేలింది

అరబ్బల మూలంగానే. హలీస్ అనే వంటకాన్ని అరబ్ సైనికులు హైదరాబాద్

మ్టినప్పుదు ఇక్కడి నిజాం సైనికులకు నేల్పించారు. అది కూడా దాదాపు హాబీమ్ను పోలే ఉంటుంది. హలీస్ వంటకాన్మి కాస్త మాల్టి హలీమ్ను తయారుచేశారు నిజాం సైనికులు. అలా హలీం స్థానికంగా ప్రాచుర్యం పాంది, ఇక్కడి ప్రజలకు తెగ నచ్చేసింది. భాగ్యనగర ఆహార సంస్థతిలో

భాగమైంది. ఇప్పుడు హైదరాబాద్ అంటే బర్వానీ తరువాత హాలీమే

గుర్తొస్తుంది. అందుకే అంతర్జాతీయ భౌగోంఇక గుర్తింపును పాందింది. ఇతర రాష్ట్రాలు, పెదేశాల్లో కూడా చాలా చోట్ల 'హైదరాబాద్ హాబీమ్' పేరుతోనే అమ్మకాలు జరుగుతున్నాయి.

సభ్యదేశం. 1999లో 'ద జియోగాఫికల్ ఇండికేషన్ ఆఫ్ గూడ్స్' చట్మాన్ని పార్లమెంటు సాక్షిగా చేసింది. దీని ప్రకారం ఒక ప్రాంతంలో తయారయ్యే లేదా పండే ఉత్పత్తుల మీద పూర్తి హక్కును ఆ ప్రాంతానికే కేటాయిస్తారు. దీన్నే 'జిఐ ట్యాగ్' అంటారు. ఇందుకోసం చట్టపరంగా రిజిస్టేషన్ చేస్తారు. ప్రతి పదేళ్లకోసారి రెన్యువల్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇదంతా భారత స్రషుత్వ ఆధీనంలో ఉన్న జియోగాఫికల్ ఐడెంటిఫికేషన్ రిజిస్ట్లీ చూసు కుంటుంది. దీనికి సంబంధించిన కార్యాలయం చెన్నైలో ఉంది. జీఐ ట్యాగ్ ఉన్న ఉత్పత్తులకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా గుర్తింపు ఉంటుంది. మార్కెట్లో మంచి ధర పలుకుతుంది. స్థాముఖ సంస్థలు

బందరు లడ్మా... రుచిచూస్తే మళ్లీ మళ్లీ తినాలనిపిస్తుంది.

అరకు కాఫీ... తాగితే ఉత్సాహం ఉరకలెత్తుతుంది.

ైూదరాబాద్ హలీమ్... పేరు చెబితేనే నోరూరుతుంది.

ఆ ప్రత్యేకాన్ని అవి పుట్టిన ప్రాంతానికే చట్టబద్దంగా రాసిచ్చే

ప్రక్రియే 'జియ్మోగాఫికల్ ఇండికేషన్ ట్యాగ్ (జిఐ ట్యాగ్)'. దీనే

కళల పుట్టినిళ్లకు ఇచ్చే బర్త్ సర్హిఫికెట్ లాంటిదన్న మాట.

మనం 'భౌగోళిక గుర్తింపు' అంటాం. ఈ గుర్తింపు అమూల్యమైనది.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా స్థానిక ఉనికిని చాటేందుకు పనికొచ్చేది. ఆయా

ప్రపంచవాణిజ్య సంస్థ (వరల్డ్ టెడ్ ఆర్డనైజేషన్)లో భారత్ ఒక

గద్యాల చీర... తెలుగునేలపై అల్లిన అందాల చీర.

నిర్మల్ చ్మితం... జీవకళ ఉట్టిపడుతుంది.

ప్రపతీది ఆయా ప్రాంతాలకు ప్రత్యేకమే.

ある。 ある 5 8 !)

රාර්භාත්රා 'ఘాటు' మిరపకాయ

గుంటూరు మిరపకాయల ఘాటు గులించి ప్రత్యేకంగా చెప్పక్మర్లేదు. అన్మిట్లో సన్మ మిరపకాయ మలీను. గుంటూరులో మొదటిసాలి పండించిన ఈ రకం ప్రపంచ ఖ్యాతిని సాభించింది. దీన్మే 'క్యాప్పికం అన్మమ్మ్ లాంఘ్రమ్' అని కూడా పిలుస్తారు. ఈ మిరపకాయ చూసేందుకు సన్నగా ఉంటుంది. చాలా ఘాటైన ఈ మిరప కారం తీవ్రత స్మావిల్ స్మేలుపై 35,000 నుంచి 40,000 యూనిట్ల వరకు ఉంది. ఇందులో విటమిన్ సి, ప్రాటీన్ అధికం. గుంటూరు సన్మ మిరపకాయలను ఎక్కువగా ఎండు మిరపకాయల రూపంలో వాడతారు. గుంటూరు నుంచి ప్రపంచంలోని పలుదేశాలకు ప్రయాణం కట్టింది సన్మ మిరప. దీన్ని డిసెంబర్ నుంచి మే నెలల మధ్యలో పండిస్తారు. ఏటా 2,80,000 టన్ముల పంట చేతికొస్తుంది. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో గుంటూరు, ప్రకాశం, వరంగల్, ఖమ్మం జిల్లాల్లో సన్మ మిరపను పండిస్తున్నారు.

వీటిని వ్మికయించేందుకు ముందుకొస్తాయి. భౌగోళిక గుర్తింపు పొందిన ఉత్పత్తులను గుర్తింపు పొందిన వారి అనుమతి లేకుండా ఇతరులు తయారుచేయడానికి వీలుండదు. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఇప్పటివరకు చాలా ఉత్పత్తులకు జీఐ ట్యాగ్ లభించింది. ఇవి వాటిలో కొన్ని... మిగిలిన వాటిని కిందున్న జాబితాలో చూడొచ్చు..

කි්රාවරඩ් හරත්රා මෙකු

కాయ్యముక్కలను అతకంచి చెస్తారు. కళ్ళ, బొజ్జల పణను మాత్రర జక చక్కముక్కతా చెస్తారు. ముఖ్యంగ పనస, సంపెంగ చెట్ల కలపను మాత్రమే వాడటం మరో ప్రత్యేకత. 1980లో బొజ్జలి వీణకు జాతీయ అవా కూడా వచ్చింది. వీణలను బొజ్జలికి దగ్గర్లో ఉన్న గొల్లపల్లి గ్రామానికి చెందిన సర్వసిద్ధి కుటుంబీకులు మాత్ర తయారుచేస్తారు. 2000లో అప్పటి అమెలికా అధ్యక్షుడు జల్కేంటన్ భారత్ పర్వటనకు వచ్చినప్పుడు బొజ్జలి వీణ కళా నైపుణ్యాన్ని చూసి, అది పలికే మధుర సంగీత ధ్వనులను విని ఆశ్వర్యపోయారు. కళాకారుడు సర్వసిద్ధి వెంకటరమణను అమెలికాలోని వైట్హమౌస్క్ అహ్మానించాడు కూడా. శెనగపప్పు, బెల్లంపాకం, నెయ్వితో చేసే తీపి వంటకం 'బందరు లడ్డూ'. మచిలీపట్నంలోని దాదాపు 230కి పైగా కుటుంబాలకు ఇదొక కుటీర పర్మిశమ. 2017లో దీనికి భౌగోళిక గుర్తింపు లభించింది. తొక్కుడు లడ్డూ అని కూడా పిలిచే బందరు లడ్డూ చరిత్ర ఈనాటిది కాదు. 1857లోని సిపాయిల తిరుగుబాటుతో ముడిపడి ఉంది. ఆ సమయంలో చాలా మంది రాజ్పుత్లు ఉత్తర్వపదేశ్లోని 'బుందేల్ ఖండ్' అనే ్రపాంతం నుంచి బందరుకు వలస వచ్చారు. అందుకే వారిని స్థానికులు 'బొందిలీలు అంటారు. ఈ లడ్డూలకు సృష్టికర్తలు వారేనంటారు చరిత్రకారులు. ఆ రాజ్పుత్లల వద లడ్డూ తయారీని బందరు వాసులు నేర్చుకున్నారు. నేతిలో వేయించిన సన్పకారప్పూసని, బెల్లంపాకంలో బాగా కలిపి తొక్కుడు లడ్నూలను చేస్తారు. ఎండుఫలాలైన జీడిపప్పు, కిస్మిస్ వంటివి కూడా జత చేస్తారు. విదేశాలోనూ బందరు లడూకు వీరాబిమానులు ఉన్నారు. అమెరికాతో పాటూ వివిధ యూరప్ దేశాలకు ఏటా పదివేల కిలోల లడూలు ఎగుమతి అవుతుంటాయి. ఈ లడూలకు ఒక ప్రత్యేక రూపం, రంగు, రుచీ ఉన్నాయి. ఇక్కడ దొరికే బందరు లడూలను చాలా చోట్ల చేస్తున్నా.. ఈ రుచి రాదు.

Contract of the last of the la

AST GODAVARE

കഠയം

కొండపల్లి బొమ్మలు

సంక్రాంతి, దసరా వస్తే చాలు.. ముంగిళ్లలో

బొమ్మలు కొలువు దీరుతాయి. ఆ బొమ్మల కొలువులో

-ವಿಕ್ಯನು చక್కగా చెక్కిరంగులతో ప్రాణంపోసి చక్కటి

గ్రామస్థులు నిష్మాతులు. ఈ గ్రామం విజయవాడ

సమాచారం. నాలుగువందల ఏళ్ళుగా వారు

ఎడ్లబండి బొమ్మలు, అంబారీ పనుగు, తల ఊపే

వారు... ఇలా చాలా బొమ్మలు చూడగానే ఇట్టే

అమ్మాయి, పెక్లకూతురు - పెక్లకొడుకు, చేతివృత్తుల

ఎక్కువ కనిపించేవి 'కొండపల్లి కొయ్య బొమ్మలే'.

 නීකූව බිස ప్రత్యేకతలెన్నో!

బొజ్జులి వీణకు 2011లో భౌగోంకక గుర్తింపు జాజతాలో చేరింది. దేశంలో ఎన్నో రకాల వీణలు తయారవుతున్నా బొజ్జులి వీణ ప్రత్యేకమైనది. మూదు శతాబ్దాల క్రితం బొజ్జలి సంస్థానాధీశులు ఓసాలి మైసూరు సందర్శించినప్పుడు అక్కడ తయారైన వీణలను చూశారు. ఇద్దరు వడ్రంగులను మైసూరుకు పంపించి, వీణల తయారీ నేర్చుకోమన్నారు. వీణల తయారీలో నిష్ణాతులైన వడ్రంగులు తిలిగి బొజ్జులికి వచ్చారు. బొజ్జులి వీణలోని ప్రత్యేకతేంటంటే... మైసూరు, తంజావూరులలో తయారయ్యే వీణలను మూడు కొయ్యముక్కలను అతికించి చేస్తారు. కానీ, బొజ్జులి వీణను మాత్రం ఒకే చెక్కముక్కతో చేస్తారు. ముఖ్యంగా

అరకు కాసీ

కాఫీ గుభాకింపుతోనే రోజు మొదలవుతుంది. విశాఖ జిలాలోని అరకు అందాలను చూసి మైమరచిపోనివారు ఉండనట్టే ... అక్కడ పండే

అరజుకా కాఫీ నచని వారుండరు. దీనికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా అభిమానులున్నారు. అందుకే గతేడాబి భౌగోంకక గుల్తంపు దక్కింది. పాలస్ల్లో ఏకంగా అరకు కాఫీ పేరుతో ఓ కాఫీషాప్ నడుస్తోంది. ఇటలీ, స్పెయిన్, యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ వంటి దేశాలకు సైతం ఎగుమతి అవుతుంది. గిలిజనులకు పదింే ఒక ఉపాథి __ -చూపాలన్న ఆశయంతో అప్పట్లో బ్రిటిష్ అభికారులు కాఫీ పంటను ప్రాశ్వహించారు. అరకులో నేల సత్తువో, నీటి మహత్యమో తెలీదు కానీ .. కాఫీ గింజలు మాత్రం సువాసన వెదజల్లుతాయి. ఆ రుచికి ఫిదా అయిపాేయిన

జ్ఞటిష్ అభికారులు కాఫీ గింజర్మి బస్తాలకొబ్దీ ఓడల్తో ತಮ ದೆಕಾಲಕು ತರರಿಂచಾರಟ. ಕಾನಿ ಸ್ತಾನಿಕಂಗಾ గుల్రంపు పాందడానికి మాత్రం అరకు కాఫీకి చాలా సమయం పట్టింది. ఇప్పుడు

<mark>విమానాల్లో సైతం</mark> అరకు కాఫీని సర్వ్ చేస్తున్నారు.

araki

పల్లెపడుచులను, బుట్టబొమ్మలను చేయడంలో కొండపల్లి సమీపంలో ఉంది. 'తెల్లపాణికి' అనే కలపతో మాత్రమే కొండపల్లి బొమ్మలను తయారుచేస్తారు. ఈ బొమ్మలు చేసే కళాకారులను 'ఆర్యక్షత్రియులు'గా పిలుస్తారు. వీళ్లు 16వ శతాబ్దంలో రాజస్థాన్ నుంచి కొండపల్లికి వలస వచ్చినట్టు కొయ్యబొమ్మలను చెక్కేవృత్తిలోనే రాణిస్తున్నారు. ఈ బొమ్మల్లో ఎక్కువ పల్లె వాతావరణాన్ని గుర్తుచేస్తాయి.

ವಿಲಯಾಲ್ ಪಿಯಂಟಿಂಗ್ಸ್

- నారాయణపేట హ్యాండ్లూమ్ చీరలు
- సిబ్జిపేట గొల్లభామ చీరలు
- పుట్టపాక తెలియా రుమాల్

ജനഠശള

<mark>မဝဠ္ဌ</mark>၌င်္ဂန်

- సి.హెచ్. హరిత

 ල්පෟ්‍ භ්‍රාද්‍ ප්‍රයේ ● మచిలీపట్నం కళంకాలీ

ఆకట్టుకుంటాయి.

- బుదితి బెల్ అండ్ బ్రాస్ మెటల్ క్రాఫ్ట్
- ఉప్పాడ జందాని చీరలు

KRISHNA

- వెంకటగిల చీరలు
- మంగళగిల చీరలు • ధర్హవరం చేనేత పట్టు చీరలు, పావదాలు
- దుల్ల స్టోన్ కాల్వంగ్స్ ఉదయగిల వుడెన్ కట్ెలీ
- అళ్లగడ్డ స్ట్రాన్ కాల్వంగ్స్

epaper ಆಧಿನ್ dhrafyothy. com 18 ಅಕ್ಟ್ ಬರ್ 2020

sunday.aj@gmail.com

sunday.aj@gmail.com

18 అక్టోబర్ 2020 🔌 ఆంధ్రమ్మత్

ఆదివారం 🐗 9

రవీంద్రసూలి నామాల, రచయిత, డైరెక్టర్

ന്നു കാര് నాటుకొండి పులుసు

"సూర్యాపేట జిల్లా నూతనకల్

ಮಂದಲಂ ವಿಲ್ನಕುಂಟ್ಲ ನಾ

సాంతూరు. మేము స్కూల్కి

వెళ్లాలంటే 3 కిలోమీటర్లు నడిచి

వెళ్లాల్సి వచ్చేది. సాయంత్రం బడి

వదిలాక నడిచి వచ్చేసలికి బాగా

ఆకలి వేసేబి. అమ్మ పాలం పనుల

నుండి అప్పుడే వచ్చేది. మా నోటి

నుండి ఆకలవుతుంది అనే మాట

వినగానే వెంటనే సర్వ పిండి

చెప్పుకోదగిన వంటకం

సర్వపిండి..."

తయారు చేసి ఇచ్చేది. అప్పట్లో

అద్భతమైన ఈవెనింగ్ స్మాక్స్ లో

ెఎలవొచ్చినా, పండగొచ్చినా ఇంట్లో ఉన్న కోడి పుంజుల్లో ఓ నెంబర్ తగ్గాల్ఫిందే. అమ్మ చేసిన నాటుకోడి పులుసు అందులో వేడివేడి గారెలు అద్వకొని తింటుంటే అది అమృతమే అన్నా తక్కువ చేసి మాట్లాడినట్లే అవుతుంది. ఇప్పటికీ ఆ కాంబినేషన్ ఎక్కడన్నా చూసినా, వాసన పీల్చినా వెంటనే బాల్యంలోకి వెళ్ళిపోతాను. ఆ స్మెల్ అలా పంపించేస్తుంది మరి.

ేమేము ఐదుగురం.. అమ్మ అందరినీ సమానంగా చూసినట్టే అనిపించినా మా పెద్దన్నను ఎక్కువ సమానంగా చూస్తుంది అన్నమాట. ఎందుకంటే కూరలో ఆయాలు, సాయాలు అన్నీ ఏరి ఏరి అన్నకే వేస్తుంది అలా అని మిగిలిన వాళ్ళను వదిలేస్తుంది అని కాదు నా ఉద్దేశ్యం.

అమ్మ ఎన్ని వంటలు చేసినా... వాటిల్లో మనం ఏది ఇష్టంగా తింటున్నామో మనల్ని అడగకుండానే తెలుసుకొని అదే వంటకం పదేపదే చేయడమే అమ్మ స్పెషాలిటీ అని నేను నమ్ముతాను.

అమ్మ రోటి పచ్చళ్లు అద్భుతంగా చేస్తుంది. ಪಂಡತ್ಯಂತ್ ರೇಟಿ ಪಕ್ಕುಡಿನಿ

'బెండకాయ బర్తెమ్' అంటారు, నిజంగా అది అద్భుతం అమోఘం అని చెప్పొచ్చు. కొన్ని వంటకాల పేర్లు కూడా ఇప్పుడు చాలామందికి తెలియవంటే ఆశ్చర్యంగా అనిపిస్తుంది. ఇక గోంగూర... దీన్ని కొన్ని చోట్ల పుంటికూర అని కూడా అంటారు. గోంగూరను ఆకులు ఆకులు కనిపించేలా పచ్చడి చేస్తుంది. ఆ పచ్చడిలో ఒక స్పూను నెయ్యి వేసుకుని వేడి వేడి అన్నంలో తింటుంటే నా సామిరంగ దానిమీద మటన్ కూడా బలాదూరే అంటే నమ్మండి.

ఉద్యోగరీత్యా ఐదుగురు ఊరికి దూరంగా ఉన్నాం. అమ్మకు మేం ఏం చేస్తున్నామో తెలియకపోయినా ఆదివారం అందరికీ సెలవు అనుకొని ప్రతి ఆదివారం ఫోన్ చేసి సెలవే కదా ఇంటికి ఒకసారి వచ్చి వెళ్ళండి అంటుంది. ప్రతి ఆదివారము రారు అని తెలిసినా తను అలా అడగడం మేము వస్తాములే అని చెప్పడంలో తనకు కొంత సంతృప్తి దొరుకుతుంది. ఇప్పటికిప్పుడు ఫోన్ చేసి మేం ఇంటికి వస్తున్నాం అంటే మరుక్షణమే పప్పు నానబోస్తుంది. నాటుకోడి సిద్ధం చేస్తుంది. ఇంటికి వెళ్లామంటే ముందు గారెలు, నాటుకోడి పులుసు తీనాల్బిందే. ఆ తరువాతే మిగిలిన ఏ వంటకాలయినా రుచి చూడాలి.

నేను సినిమా కథలు వండటంతోపాటు అప్పుడప్పుడు వంటలు వండటం కూడా చేస్తుంటాను. ఆ ప్రయత్నంలో అమ్మ చేసిన కొన్ని వంటకాలు టై చేస్తూంటాను కానీ ఆ టేస్ట్ రాదు. ఈ దసరాకి ఊరికి వెళ్లి అమ్మ చేతి కూడికూర, గారెలు తినకపోతే పండగ పూర్తవ్వనట్లే!.

- 98483 21079

కావలసిన పదార్తాలు: సేమియా - ఒక కప్ప్లు కలవేపాకు తరుగు - అరకప్పు, పచ్చిమిల్ష తరుగు -ఒక టీ స్పూను, ఉల్లి తరుగు - ఒక కప్పు కారం - ఒక టీ స్పూను, ఉప్పు - రుచికి సలపడా, శనగపిండి -ముప్పావు కప్పు, కొత్తిమీర తరుగు - అరకప్పు, నూనె

తయారుచేసే విధానం: 4 కప్పుల నీరు మలగించి సేమియా వేసి పలుకుమీద ఉడికించి దించేయాలి. ఇప్పుడు వడకట్టి మిక్నింగ్ బౌల్ల్ వేసి కలవేపాకు, ఉల్లి, పచ్చిమిల్ల, కొత్తిమీర తరుగులు, ఉప్పు, కారం, శనగపిండి వేసి నీరు కలపకుండా బాగా కలపాలి. తర్వాత నూనె బాగా కాగిన తర్వాత మాత్రమే పకోడీలు వేసి మీడియం ఫ్లేమ్ల్ వేగించాలి. వీటికి నిమ్మకారం చాలా మంచి కాంజనేషన్.

23000 186

ુક્સેટ જ્યુદ కావలసిన పదార్తాలు: సేమియా - అరకప్పు, కార్ప్ఫ్లోర్ - 2 టేబుల్ స్పూన్లు, ఉడికించిన ಬಂಗಾಳದುಂప ಗುಜ್ಜು - ಒಕ కప్పు, అల్లం, మిర్చి తరుగు - ఒక టీ స్పూను చొప్పున, ఎండుమిర్చి తరుగు - అర టీ స్పూను, జీరా, గరం మసాల, చాట్ మసాల పొడులు - అర టీ స్పూను ನಿಖಯ್ చొప్పున, బైడ్ పొడి - అరకప్పు, కొత్తిమీర తరుగు - అరకప్పు, ఉప్పు - రుచికి సరిపడా, నూనె ईर्ध उर्ध వేగించడానికి సరిపడా., మైదా - అరకప్పు, మిరియాల పొడి - ඩటికెడు. తయారుచేసే విధానం: సేమియాలో రెండు టీ స్పూన్లు

నూనె వేసి దోరగా వేగించాలి. తర్వాత చిటికెడు ఉప్పు కలిపిన 4° కప్పుల మరిగే నీటిలో వేసి పలుకుమీద ఉడికించి దించేసి వడకట్టాలి. మిక్బింగ్ బౌల్లో సేమియా, బంగాళదుంప గుజ్జు, అల్లం, మిర్చి తరుగు, కొత్తిమీర, ఎండుమిర్చి తరుగు, జీరా, గరంమసాల, చాట్ మసాల పొడులు, బ్రౌడ్ పొడి, ఉప్పు వేసి బాగా కలిపి ముద్దగా చేయాలి. ఈ ముద్దలోంచి కొంత కొంత మిశ్రమం తీసుకుని మీకు నచ్చిన లేదా సిలిండ్రికల్ మేపులో ఒత్తుకోవాలి. ఒక కప్పు నీటిలో ఉప్పు, మిరియాల పొడి, మైదా కలిపి జారుగా బాటర్ తయారుచేయాలి. సేమియా కట్లెట్స్ ని బాటర్లో ముంచి విడి సేమియాలో దొర్హించి నూనెలో దోరగా వేగించాలి. వీటికి టమోటా సాస్ మంచి కాంబినేషన్.

ಕಾಲ ಮನಿಕಿಮಾಡ್ ದಸಲಿಕು...

నాకు నలభై ఏళ్లు. ఆరోగ్యకరమైన ఆహారపు అలవాట్లు పాటిస్తా. టీ కాఫీలకు దూరంగా ఉంటాను. రోజుకు అరగంట వాకింగ్ కూడా చేస్తాను. అయినా నిద్రపట్టదు. ఆహారంలో తరుణోపాయం ఉందా?

పెరి మెనోపాజ్ అంటే మెనోపాజ్కు కొద్ది సంవత్సరాల ముందే శరీరంలో హార్మోన్లలో తేడాలు రావడం వల్ల ಮಧ್ಯವಯಸುಲ್ ಮರ್ಪಿಕಲಕು ನ್ರಿದಲೆಮಿ ಸಮಸ್ಯಲು ವಪ್ಪು అవకాశం ఉంది. ముఖ్యంగా ఈస్ట్రోజెన్ హార్మోను స్థాయి తగ్గడం వల్ల నిద్ర త్వరగా పట్టకపోవడం, రాత్రిళ్లు ఎక్కువసార్లు మెలకువ రావడం, ఓసారి మెలకువ వచ్చిన తరువాత తిరిగి నిద్ర పట్లకపోవడం లాంటి సమస్యలు వస్తాయి. సరిగా నిద్ర పట్టడంలో ఆహారం పాత్ర కొంత ఉంది. మెలటోనిన్ అనే హార్మోను ఉత్పత్తికి సహకరించే ఆహారాన్ని తీసుకోవడం ద్వారా నిద్రదలేమి సమస్యను కొంత తగ్గించుకోవచ్చు. పడుకునే అరగంట ముందు గోరువెచ్చని పాలు, మొలకెత్తిన రాగుల పిండితో చేసిన జావ, అరటి పండు, కివి, బాదం లేదా జీడిపప్పు మొదలైనవి తీసుకొంటే నిద్ర పడుతుంది. అలాగే, రాత్రి భోజనంలో రొట్టెలు బదులుగా తక్కువ పరిమాణంలో అన్నం తీసుకోవడం వల్ల ఉపయోగం ఉంటుంది. ఆందోళనగా ఉన్నప్పుడు శరీరంలో ఉత్పత్తి అయ్యే కార్టిసాల్ అనే హార్మోను కూడా నిద్రలేమికి కారణమే. యోగ, ప్రాణాయామం

మా అబ్బాయికి పదకొండేళ్లు. పాలు, పెరుగు తీసుకోవడానికి ఇష్టపడడు. ఇవి లేకుండా కూడా బలవర్గకమైన ఆహారాన్ని ఇవ్వొచ్చా? - కుమార్, తిరుపతి

ఉపయోగపడతాయి.

కౌమార దశలో పిల్లలకు అన్ని రకాల పోషకాలు అత్యవసరం. కొందరు పిల్లలు పాలు, పాల ఉత్పత్తులు ఇష్టపడరు. వారికి

కూరల్లో వెయ్యడం, స్మూతీలు చేసివ్వడం మేలు. పాలు, పెరుగు ద్వారా అందే పోషకాలు ప్రొటీన్లు, కాలియం, ఫాస్పరస్, పొటాపియం, రిబోఫ్లావిన్, a-12... a=12... a=12... a=12... a=12... a=12...నుండి వచ్చే ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. బ్రొటీన్, బి-12, ఫాస్పరస్ గుడ్డు ద్వారా లభిస్తుంది. ముడిధాన్యాలు, ఆకుకూరల నుండి రిబోఫ్లావిన్

మిల్క్ షేక్, కూరల్లో పాలు పోసి వండడం,

చెడు కొలెస్ట్రాల్ అదుపులో ఉండాలంటే ఎలాంటి ఆహారం తీసుకోవాలి?

- ನಾಗದೆವಿ, ವಿಜಯವಾದ

రక్తంలో చెడు కొలెస్ట్రాల్ ఎక్కువగా ఉంటే రక్తనాళాల్లో బ్లాకేజ్ ఏర్పడి అథెరోస్కేరోసిస్ వచ్చేందుకు అవకాశం ఎక్కువ. ఈ చెడు కొలెస్ట్రాల్ స్థాయిని నియంత్రించేందుకు ఆహారంలో, జీవన శైలిలో మార్పులు చాలా ముఖ్యం. కరిగిపోయే పీచు పదార్థాలు ఎక్కువగా ఉండే ఓట్స్, బార్జీ, నల్ల శనగలు,

చిక్కుడు జాతి గింజలు, అలసందలు, రాజ్మా లాంటి ಧಾನ್ಯಾಲು, ಗಿಂಜಲು; ಬెಂడ, ವಂಕಾಯ ಲಾಂಟಿ కూరగాయలు; బాదం, ఆక్రోట్ లాంటి నట్స్; ఆపిల్, ద్రాక్ష, నారింజ పండ్లు... వీటన్నిటినీ ఏదో ఓ రూపంలో రోజువారీ ఆహారంలో చేర్చుకుంటే చెడు కొలెస్త్రాల్ తగ్గేందుకు ఉపయోగపడతాయి. అదే విధంగా, చెడు కొలెస్ట్మాల్ ను పెంచే ఆహారానికి కూడా దూరంగా ఉండాలి. ముఖ్యంగా ట్రాన్స్ ఫ్యాట్స్ అధికంగా ఉండే బేకరీ ఫుడ్స్, ఫాస్ట్ ఫుడ్స్, సామ్యరేటెడ్ ఫ్యాట్స్ అధికంగా ఉండే మాంసాహారం, వేపుళ్ళు, స్వీట్లు తదితరాలను మానెయ్యాలి. ఉడికించి వండిన చికెన్, చేపలు లాంటివి వారానికి రెండుసార్లు తీసుకోవచ్చు. చక్కటి ఆహారపు అలవాట్లతో పాటు రోజూ అరగంట తేలికపాటి వ్యాయామం చేస్తే మంచిది.

లభిస్తుంది. కొన్ని రకాల ఆకుకూరలు, సోయా బీన్స్, సొయా పాలు, సొయా ప్రొటీన్ నుండి కాల్షియం లభిస్తుంది. పదేళ్ల వయసు దాటిన పిల్లలకు పోషక పదార్థాల అవసరాన్ని ಅರ್ಧಮಯ್ಯೆಲ್ ತಾಲಿಯಹೆಸಿ ವಾರಿ ಆರ್ಗ್ಯ భవిష్యత్తుకు తోడ్పడాలి..

ದಾ. ಲహಲಿ సూరపనేని న్యూటిషనిస్ట్, వెల్నెస్ కన్నల్టెంట్ nutrifulyou.com

(పాఠకులు తమ సందేహాలను sunday.aj@gmail.com కు పంపవచ్చు)

sunday.aj@gmail.com

"తల్లికి కడుపులున్న బిడ్డ ఎట్లనో... రైతుకు చేను మీదున్న పంట అట్ల కద మామా. కంటి రెప్పలా కాపాడుకుంటే తప్ప బిడ్డకానీ, పంట కానీ చేతికి దక్కవు" పెసర చేను సాళ్ల మధ్యన ದುರಂಗ ಹನ್ನು ಪಾನಿಮಿಟಿ ನಾಗಯ್ಯತ್ మాట్లాడుతూనే ఎండిన పెసరకాయలు గబగబా తెంపుతోంది పూలమ్మ. దూసిన పెసర కాయలు బస్తాలో వేసుకుంటూనే దట్టంగా మబ్బులు పట్టిన ఆకాశం వైపు భయం భయంగా చూస్తోంది.

పెడీళ్... పెడీళ్...

ఆకాశం చీలిపోయిందా అన్నట్లుగా ఉత్తరం దిక్కున ఒక్కసారిగా మెరిసింది. మెరుపు తర్వాత వచ్చిన ఉరుము మొగిలి మీద కంటే పూలమ్మ గుండెలోనే ఎక్కువగా ప్రతిధ్వనించింది. వరుసగా వస్తున్న ఉరుముల చప్పుడుకు ఉలిక్కిపడుతోంది. ఉత్తరం దిక్కు ఉరిమిందంటే కురవక మానదు. ఇవాళ వాన తప్పేటట్టు లేదని పాతికేండ్ల ఈడుకు అటు ఇటుగా ఉన్న పూలమ్మ అనుభవం హెచ్చరించింది.

చిక్కగా కమ్ముకొచ్చిన మబ్బులు నిండిన ఆకాశం... చీకటి మడుగులో నల్లరేగడి బురద పూసుకున్న దున్నకుర్రలా ఉంది. చూడబోతే పెద్దవానే వచ్చేట్మంది. వాన వచ్చిందా... పెసర చేను గంగపాలు ఐనట్టే.

గౌడి బర్ల గుంపులాంటి మబ్బులు సూర్యున్ని కమ్మేయడంతో... చీకటి చిరుత పులిలా ఉరుక్కుంటూ ఒస్తోంది.

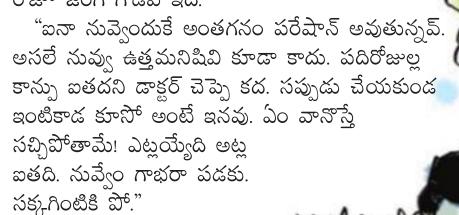
"ఆరుగాలం నానాకష్టాలు పడి పండించిన పంట. తీరా నోటికాడికి వచ్చేముందు... మాయదారి వాన వల్ల చేతికి అందకుండా పోతుందే..." అని క్షణక్షణం కుమిలిపోతోంది పూలమ్మ.

ఇంత జరుగుతున్నా ఉలుకు పలుకూ లేకుండా నిమ్మలంగా ఇంకో సాలులో పెసరకాయలు తెంపుతున్న నాగయ్యను కేకేసింది.

"ఓ అయ్యా... నా మాటలు చెవిన పడుతున్నయా. దర్మిదుడు తలకడగబోతే వడగండ్ల వాన కురిసిందట. అట్లనే ఉంది మన యవసాయం. "నలుగురు కూలోళ్లను తీసుకునిరా. రెండు రోజులల్ల ఐపోయేతదని మొత్తుకున్న.. మాట ఇన్నవా. ఏ కూలోళ్లు ఎందుకు? మనమే ఏరుకుందాం అంటివి.. ఇపుడు చూడు. వాన ముసురు పెట్టి పెసరచేను తడిసిపోతే ఏమన్న పనికొస్తదా? పెసళ్లన్ని తడిసిపోయి బూజు పడతయి. బర్లకు కుడితిల పోయార్పిందే.."

"కూలోల్లేమన్నా… మీ తాత చుట్టాలా, పుణ్యానికొస్తరా! మనిషికి ఐదొందలన్నా ఇయ్యాలె. లేదంటే ఏరిన పెసక్లు సగం వాళ్లకే ఇయ్యాలె. ఒక్కనాడు ఏరిన కూలోళ్లకే సగం పంట ఇస్తే దున్ని, గింజలేసి, పంట పండించిన మనకు మిగిలేది ఏముంటది? ఒక నాడు అటో, ఇటో ఆల్చం ఐనా మనమే ఏరుకుందాం" పెసరకాయలు దూసుకుంటూ నింపాదిగా చెప్పిండు నాగయ్య.

"ఐనా ఈ మనిషిని నమ్ముకోవడం నాదే బుద్ధి తక్కువ" అనుకుంది. పెండ్లయిన ఏడేండ్ల దగ్గర్ నుంచి రోజూ జరిగే గొడవే ఇది.

తనకిప్పుడు నిండు నెలలు అన్న స్టామం సంగతి కంటే పెసరపంట వానకి తడిసిపోతదా అన్న భయమే ఎక్కువ పట్టుకుంది పూలమ్మకి. ఎట్ల జేసైనా పంట ఇంటికి చేర్చాలే. చూడబోతే వాన కమ్ముకొస్తోంది.

- చందు తులసి 👝

కూలోళ్లు దొరికేటట్లు లేదు. ఎట్లరా భగమంతుడా అని తల్లడిల్లుతోంది. "తల్లీ ఎల్లమ్మా… నువ్వే

కాపాడాలె. పంట నోటికాడికొచ్చింది. ఒక్క రెండు రోజులు వాన ఆపు. నీకు కోడిని కోస్త తల్లీ.." అని చెలకలో ఉన్న ఏప చెట్టు వైపు తిరిగి మొక్కుకుంది. ఆ ఏపచెట్టు కింద పసుపు కుంకుమతో బొట్లు పెట్టిన పెద్ద రాయి ఉంది. ఆ రాయినే ఎల్లమ్మ దేవత అని మొక్కుకుంటరు.

పడమటి దిక్కున పొద్దను మింగిన చీకటి ಗಡಿಯಕಿಂತ ಪರುಗುತ್ಂದಿ ...పూಲಮ್ಮಲ್ ಭಯಂ కూడా.

"చీకటి పడ్డది ఇంటికి పోదాం రావే."

"ఎన్ని తిప్పలు పడితే ఈ పంట ఈడి దాంక వచ్చింది. మన రెక్కల కష్టం అంటే చెరువు పాలు కానీయ్... మరి పెట్టుబడికి తెచ్చిన అప్పులు? పుట్టెడు పంట కళ్ల ముందర వానకు కొట్టకపోతుంటే పానం ఊకుంటదా..." కండ్లళ్ల నీళ్లు తిరిగినయి పూలమ్మకు. భార్య దుఖం చూసి తట్ముకోలేకపోయిండు.

"ఇగో ఊకో. నాకు మాత్రం బాధలేదా.. కానీ ఏడిస్తే వాన ఆగుతదా. ఐనా ఈ వానలు మనకేమన్న కొత్తనా. ఒక పంట పోతే ఇంకో పంట. రేపు ఎట్లనైనా నలుగురు కూలోళ్లను మాటాడుతా. రేపు పొద్దూకే సరికి ఏరిస్త్ర. నువ్వేం రంది పడకు" భరోసా ఇచ్చాడు.

గబగబ ఏరుతునే ఉంది పూలమ్మ. అప్పటి వరకూ తెంపిన పెసరకాయను గోనె బస్తాలల్ల కుక్కి, పురికొస దారంతో గట్టిగా మూట కట్టిండు నాగయ్య.

పొద్దటి నుంచి ఆలుమగలు తిప్పలపడి రెండు బస్తాల పెసరకాయ ఏరినరు. పెసరకాయలు పెద్దగా బరువు ఉండవు. ఒక్కసారిగా ఉపకాయించి రెండు బస్తాలు నెత్తికి ఎత్తుకున్నడు నాగయ్య.

"చీకట్లె నిమ్మలంగ నడువు" అని భార్యకి జాగర్త చెప్పుకుంట గబగబ నడవబట్టిండు.

పూలమ్మ రోజంతా నిలబడీ నిలబడీ కాళ్లనొప్పులు. ఏ క్షణమైనా కింద పడిపోతనా అన్నట్టుంది. కడుపులో చిన్నగా కలుక్కుమంటూ నొప్పి. మెల్లగా అడుగులు కూడ తీసుకుంటూ ఇంటి బాటపట్టింది.

చిన్నతనాన ఏం సుఖపడ్డదో కానీ పెండ్లయిన కాన్నుంచి ఒక్కనాడన్న పుర్సత్గా కూసున్నది లేదు. ఒక్క తన పరిస్థితే కాదు. సేద్యం చేసుకునే ఏ ఆడది కూడా ఒక్క దినం సుఖపడ్డది లేదు. బతికినంత కాలం గొడ్డు చాకిరి. నిండు నెలల మనిషి ఐనా పనిచేయక తప్పడం లేదు... ఇంత తిండి తప్ప ఒక్క రూపాయ ఎనకేసుకున్నది లేదు. ఒంటి మీద మంచి బట్టకట్టిన

రోజూ లేదు. చాకిరి, చాకిరీ ... ಅಂತೆ.

ఈ వారం కథ

పూలమ్మ ఇంటికొచ్చేసరికి పొయ్యి కాడ వాళ్లమ్మ సౌడమ్మ బువ్వ వండుతాంది. ఆమె బాగా పెద్దమనిషి. గట్టిగా నాలుగడుగులు వేయలేదు. ఇంటి దగ్గరనే ఉండి బిడ్డకు ఆసరా ఐతది.

చీకట్లే ఇంటికి చేరిన బిడ్డను చూసి "అసలే నీ పానం బాలేదు. ఇంటి కాడనే ఉండమంటే ఉండవు. జరగరానిది జరిగితే ఎట్ల.. ఐనా పెసర చేను అల్లుడు ఏరుకోలేడా?" గాభర పడ్డది సౌడమ్మ.

"మా ఆయన సంగతి నీకు తెల్వనిదానే అమ్మా.. ఆయన్ని నమ్ముకుంటే బువ్వకూర తిన్నట్లే. ఎంతైనా ఆడోళ్ల ఇవరం మగోళ్లకొస్తదానే? మనం ఎనకాల గనుక లేకపోతే ఒకనాటి పని వారం రోజులు డొలుపుతరు."

"సరే బిడ్డ… ఆలుగడ్డల చారు పెట్టిన. ఆ కూర అల్లునికి పెట్టు నువ్వ తినకు. నీకు ఏరే... ఎల్జిపాయ కారం నూరిన. అదే తిను. నేను మా ఇంటి కాడ బర్లకాడ పాలు పిండుకొని వస్త్.." అనుకుంట ఇంటికి

గబగబ రెండు చెంబుల నీళ్లు పోసుకుని వచ్చి మంచంల కూలబడ్డది. పెనిమిటి వచ్చినంక బువ్వ తిందామనుకుని ఎదురుచూస్తున్నది. కాళ్లు బాగా గుంజుతున్నయి. నడుము కూడా ఒకటే నొప్పి పెడుతున్నది. ఐనా వీటికన్నా... ఎప్పుడు వాన వస్త్రదో, పెసరచేను పాడైపోతదో అని భయమే ఎక్కువగా ස්ටධ්.

ఒక్కరోజు వాన ఆగినా చాలు... గండం గట్టెక్కుతది. వాన చూస్తే ఆగెటట్టు లేదు.

పోనీ, కూలోళ్లనన్నా ఎక్కువమందిని పెట్టి పెసరచేను ఏరిద్దామనుకుంటే గిట్టబాటు కాదు. అంతలోనే....

"జజ్జనక జజ్జనం.... జజ్జనక జజ్జనం..." మెల్లగా డప్పుల చప్పుడు మొదలైనది. గియాలప్పుడు డప్పులు కొడుతున్నరెందుకో అని గల్మ దగ్గరకి వచ్చి చూసింది. జజ్జనక జజ్జనం... మెల్లగా డప్పుల చప్పుడు పూలమ్మ ఇంటి ముందు నుంచి దాటుకుని పోయి నాలుగు బజార్లు కూడలి దగ్గర ఆగింది. "అందరికీ చెప్పేది ఏందంటే ఎల్లుండి పెతరమాస. బతకమ్మ పండగ మొదలైతది. అందరూ

ఫ్రిజ్ నుంచి చెడు వాసన ತ್ಯರಗಾ ವಾವಾಲಂಟೆ ದಾಬಿನಿ ఉండలా చుట్టి వెనిల్లా ఎక్స్ట్ర్ట్రాక్ట్ ముంచి... దాన్ని ఫ్రిజ్ల్ ఉంచండి. లేదా నాలంజ తొక్కలు ఫ్రిజ్ల్లో ఉంచినా చెడు వాసన పోతుంచి

కిచెన్లోని సింక్ తఁరగా మురికిపట్టేస్తుంది. అందులో కాస్త బేకింగ్ సోడా చల్లి తోమితే తళతళ మెరుస్తుంది.

sunday.aj@gmail.com

టోస్టర్ని కూడా అప్పుడప్పుడు లోపలి వైపు శుభ్రంచేస్తూ ఉండాలి. లేకుంటే లోపల చిన్నచిన్న బ్రెడ్ ముక్కలు ఇరుక్కుని అలాగే ఉండిపోతాయి. టోస్టర్ ఒకసారి షేక్ చేస్తే... ఆ ముక్కలు దాదాపు కిందపడిపోతాయి. అతుక్కుని ఉన్నవాటిని తొలగించేందుకు చిన్న పెయింట్ బ్రష్తతో టోస్టర్న్ శుభ్రం చేయాలి.

క్కాండిల్ హోల్డర్స్ మీద కొవ్వాత్తి కలగి పడిపోవడం సాధారణం. వేడినీళ్లలో **ප**ෘත්තු බිත ස්වූ ක්රීම් ක්ර క్యాండిల్ హోల్డర్స్ ను ఉంచాలి. తరువాత బయటకు తీసి వస్త్రంతో తుడిస్తే కొవ్వొత్తి మరకలు పాణాయి.

బ్లెండర్లో వేడి నీళ్లు, గిన్నెలు తోమే డిటర్టంట్ కాస్త వేసి ఒక నిమిషం పాటూ ఆన్ చేస్తే సరి, బ్లెండర్ చక్కగా శుభమైపోతుంది.

అరటిపండును ఫ్రిజ్ల్ ಪಿಟ್ಟಿ ಆ ತರುವಾತ ಮಿತ್ತಗಾ စီးလ္က်မာ చేసి దాంతో ఐస్ క్రీము చేస్తే రుచి **ම**ඩව~~ධ~~ිමණටඩ. అంతేకాదు ఆరోగ్యం కూడా. పిల్లలకు ఇష్టం.

ರಾವಾಲಯ್ಯಾ ..."

బతకమ్మ పండగ రోజులు దగ్గరకు రాగానే ఊరి వాళ్లందరికీ ఆ సంగతి తెలియజేస్తూ, పండుగ ఏర్పాట్లు చేసుకోవాల్సిందిగా రెండు మూడు రోజుల ముందు దండోరా చాటింపు వేయిస్తారు. ఆడబిడ్డలను పుట్టింటికి తెచ్చుకునే వాళ్లు, కొత్త బట్టలు కొనుక్కునే వాళ్లు... ఎవరి ఏర్పాట్లు వాళ్లు చేసుకుంటారు.

పెసర చేను పనిలో పడి బతకమ్మ పండగ సంగతే మర్చిపోయింది పూలమ్మ.

బతకమ్మ పండగంటే పూలమ్మకు ప్రాణం. ఏ ఆడబిడ్డకైనా అంతే. ఏడాది అంతా గడియ తీరికలేకుండా చాకిరీ చేసే ఆడబిడ్డలకు ... తొమ్మిది రోజులు కష్టాలని మరిచిపోయేలా చేసే పండగ బతకమ్మ. ఆ తొమ్మిది దినాలు పసిపాపల్లా అయిపోతరు. అంతా కలిసి బతకమ్మ ఆడుకుంటారు.

మళ్లీ ఒక్కసారిగా ఉరుములు, మెరుపులు. చిన్నగా వాన తుంపర మొదలయ్యింది.

'వానపాడు గాను… ఈ ఒక్కనాడు ఆగదాయె. ఈ తుంపర పెద్దగ ఐతే ఇంకేమన్న ఉందా... పెసరచేను ನಾಕನಮ್ಮತದಿ' ದುಃಖ೦ ಆಗಟ್ಲೆದು పూಲಮ್ಮ ಕಿ. వానలనే తడుచుకుంటూ గబగబ ఇంటికి

లోపలకి వస్తూ తలుపేసిండు నాగయ్య. "కూలోళ్ల జాడకేమన్నా పోతివా… ఎవలన్న రేపు కూలికి వస్తనన్నరా?"

"అన్ని బజార్లు తిరిగి అడిగొచ్చినా. ఎవల పని ఆళ్లకున్నది. ఎవలు దొరకలే..." పూలమ్మ ఆశల మీద నీళ్లు పోశాడు నాగయ్య.

'డమ.. డమ.. డమ..' ఇంటి రేకుల మీద వాన జల్లు చప్పుడు పెరిగింది. రేకుల మీద నుంచే కాదు పూలమ్మ కళ్లనుంచి కూడా ధారలు ఆగడం లేదు.

వానకి తడిసి రాలిపోతున్న పెసర గింజలు, చేనంతా వంగిపోయినట్టు కళ్లముందు కనపడింది. బువ్వకూడా తినాలనిపించలేదు. భర్తకు ఇంత పల్లెంల పెట్టింది. ఏం మాటాడకుండా కూసుంది. ఒక ఐదు నిమిషాలు కురిసి వాన ఆగిపోయింది. హమ్మయ్య ... వాన మళ్ల రాకపోతే బాగుండు అనుకుంది.

నాగయ్య ఇంటి బయట పాక కింద మంచం ఏసుకుని నిదరపోయిండు. పూలమ్మకు మాత్రం నిదరపట్టడం లేదు. కడుపులో చిన్నగా నొప్పి మొదలైంది. పంట మొత్తం వానకు కొట్టకపోతుందన్న బాధ ముందు కడుపుల నొప్పి పెద్దగా అనిపించలేదు. ఎల్లమ్మ తల్లి, కట్టమైసమ్మ తల్లి... మీకు దండం పెడత. మీరే కాపాడాలి అని గుర్తొచ్చిన దేవర కల్లా మొక్కుకుంటూనే ఉంది. అర్ధరాతిరి ఎపుడో కునుకుపట్టింది.

'బిడ్డా ...' అన్న తల్లి పిలుపుకు మెలకువ వచ్చింది పూలమ్మకి. తెల్లంగ తెల్లారింది. మంచం మీద నుంచి లేవబోయింది కానీ చేతకాలేదు. పెయ్యంతా నొప్పులు. మెల్లగ కాలు చేయికూడదీసుకుని దిగింది. నెమ్మదిగా బయటకు నడుసుకుంటూ వచ్చి మొగిలి దిక్కు చూసింది. మబ్బు జాడ లేదు. ఏ తల్లో తెల్ల గుడ్డతోని అలికినట్లు ఆకాశం తేటగ ఉంది. నేల మామూలుగ తడిసి ఉంది. అంటే రాతిరి వాన కాసేపే వచ్చిందన్నమాట! గంపెడు సంతోషమైంది పూలమ్మకు. ఇయాళ తెంపితే పెసరచేను ఐపోతది. గబగబ మొకం కడుక్కోని ఇంత తిని బయటకి వచ్చింది.

"మళ్ల యాడికి పోతున్నవు బిడ్డ. నిండు నెలలాయె. డాక్టరు ఇంటిపట్లునే ఉండమని చెప్పిండు కద. పెసర చేను యాడికి పోదులే. అల్లుడు ఏరతడు కద. ఇంటికాన్నే ఉండు బిడ్డా" తల్లి పిలుస్తున్నా వినకుండా అడుగుల అడుగు ఏసుకుంట మెల్లగా చేను కాడికి వచ్చింది. అప్పటికే ఎప్పుడొచ్చిండో నాగయ్య గబగబ పెస్టరచేను ఏరబట్టిండు.

"ఏందే ఊకే ఇంటి కాడ ఉండక చెలక్కాడికి ఎందుకొచ్చినవు. నేను ఏరుతుంటిని కద. డాక్టరు చెప్పినంక కూడా ఇనవ. సక్కగ ఇంటికి పో" చేను దగ్గరికి వచ్చిన పూలమ్మను బెదిరించినట్లు చెప్పిండు.

నాగయ్య మాటలు పట్టించుకోకుండా ఒక బస్త సంచి తీసుకుని గబగబ పెసరకాయ దూయడం మొదలు పెట్టింది. పూలమ్మ ఒక పని చేయాలనుకుంటే.. ఎవరు చెప్పినా, ఎంత చెప్పినా ఇనేరకం కాదని తెలుసు నాగయ్యకి.

పొద్దుతోని పోటీ పడి గబగబ పెసరకాయ తెంపినరు. నిండు నెలల మనిషి ఐనా నాగయ్య తెంపే పెసరకాయ కంటే ఎక్కువే దూస్తోంది పూలమ్మ. పగటేల వరకు గబగబ రెండు ముద్దలు మింగి మళ్ల సాళ్ల మధ్యకు పోయినరు. పూలమ్మకి అప్పుడప్పుడు కడుపుల నొప్పి పెరుగుతోంది. ఐనా పానం బిగబట్టుకుని పెసరకాయ తెంపుతనే ఉంది. పొద్దూకే ఏలకు చేను ఏరడం దాదాపు దగ్గర పడ్డది. పూలమ్మకి పోయిన పానం తిరిగివచ్చినట్టు అయింది. "మూడు నెలల కష్టం చేతికి దక్కింది" అని సంబరబడ్డది.

మెల్లగ ఇంటిబాట పట్టింది. పొద్దన వచ్చిన దారే ఐన ... ఆ దారే ఇప్పుడు ఎందుకో కొత్తగా కనిపిస్తాంది. నిన్నటి దాక పెసర చేను, వాన

బతకమ్మ పండుగ డప్పుల సప్పుడు ಪಿಲಿಗಿಂದಿ. ಫೂಲಮ್ನ ಇಂಟಿ ಮುಂದು ನುಂವೆ ಬಂಗಾರು ಏವ್ರ ರಂಗುಲಿ బతకమ్మలు మెరుస్తూ కదిలిపాతున్నయి. "అది సరే గానీ బడ్డా పూలమ్మ... నీ සසූජා හිට විරා විස්තු)" මව මයී ෆීටඩ పక్కింటి వరక్క

"ఇంకేం పేరు పెడతా పెద్దమ్తా. నా ముద్దుల తల్లికి బతకమ్మ అని పెట్టుకుంట" బడ్డను ఎత్తుకుని ముద్దాడింది పూలమ్మ.

భయం వల్ల గమనించలేదు కానీ దారి పక్కన తంగేడు పూలు పచ్చగా మెరిసిపోతున్నాయి. రాత్రి కురిసిన వానకు కడిగిన బంగారంలా తళతళలాడుతున్నాయి. వాటిమీద అక్కడొకటి ఇక్కడొకటి నిలిచిపోయిన చినుకులు ముత్యాల్లా మెరుస్తున్నాయి. "ఎంత ముద్దగా ఉన్నయో తంగేడు పూలు..." అనుకొని తెంపుకుని సిగలో పెట్టుకుంది.

"ఒక్కొక్క పూవేసి సందమామా.... ఒక్కజాము ఆయె సందమామా.... "

తనలో తానే పాడుకుంటూ నడుస్తోంది. సగం దూరం వచ్చినంక కడుపుల నొప్పి పెరిగింది. గడ్డపారతోని పొడిసినట్టు ఒక్కసారిగా కడుపులో కలుక్కుమంటోంది. ఊపిరి బిగబట్టి ఇంటిదాక వచ్చింది. ఇంట్లెకొచ్చిందో లేదో... మంచంల కూలబడి "అమ్మా.." అని కడుపు పట్లుకుని గట్టిగా మొత్తుకుంది.

పొయ్యి దగ్గర వంట చేస్తున్న పూలమ్మ తల్లి "ఏమాయే బిడ్డా" అంటూ లోపలికొచ్చింది. కడుపు పట్టుకోని తల్లడిల్లుతోంది బిడ్డ. గబగబ బయటికి పోయి పక్కింటి వరమ్మను కేకేసింది.

"జర రాండ్రి వరక్కా… ఎల్లక్క. నా బిడ్డ నొప్పులు పడుతాంది. నిండు నెలల మనిషి. కాన్పు దగ్గర పడ్డదని ఎంత చెప్పినా ఇనక పాయె. వద్దంటే చెలకకాడికి పోయింది. నొప్పులు కమ్ముకొచ్చినయి. సౌడమ్మ కేకలకు చుట్టు పట్టూ ఆడోళ్లు ఉరికి వచ్చినరు.

"పట్నం పెద్దాసుపత్రికి తీసుకపోతే బాగుండు. ఎవలన్నా అంబులెన్స్ కి ఫోన్ చేయుండి."

"ఏ.. కాన్పుకు ఆస్పత్రికి దాంక ఎందుకు వరక్కా. నువ్వు కనలేదా బిడ్డను, నేను కనలేదా. బిడ్డ ఏమన్నా అడ్డం తిరిగిందా ఆసుపత్రిక పోదానికి.. పోయి మంత్రసాని మారెమ్మని పిలచక రాపోరి. నేను పూలమ్మ కాలు పట్టుకుంట."

పెద్ద వయసు ఆడోళ్లు అటు ఇటూ వేగంగా కదులుతూ పూలమ్మ ప్రసవానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

పెసరకాయ బస్తాలు మోసుకుంటూ వచ్చిన ನಾಗಯ್ಯಕು ಇಂಟಿ ಮುಂದರ ಆಡ್ ಕ್ಲು ಗುಮಿಕುಾಡೆ సరికి ఏం జరిగిందో అర్థమైంది. బస్తాలు ఒక పక్కన ఎత్తేసి ఇంట్లెకు పోబోయిండు.

లోపలనుంచి తలుపు దగ్గరకు పెట్టినరు. 'అమ్మా ...' అంటూ నొప్పులు తట్టుకోలేక పూలమ్మ అరుపులు వినపడుతున్నయి.

ఇప్పటి దాకా తనతో పుట్టెడు కష్టం చేసింది తన భార్య. నిండు నెలల మనిషి ... ఐనా పంటను కాపాడుకోవడం కోసం పానాల మీదకి తెచ్చుకుంది. పూలమ్మ అవస్థ చూసి కండువ నోట్లో పెట్టుకుని గోడకు కూలబడ్డడు. పనిపిల్ల గాని లాగా ఏడుస్తున్నడు.

"ఏ... ఎందుకు ఏడుస్తున్నవు నాగయ్య. ఆడదై పుట్టినంక ఎవలకైనా ఈ కష్టం తప్పదు. ఊకో.. ఊకో" అని పాత బట్టల కోసం గది లోపల నుంచి బయటికొచ్చిన వరమ్మ ఓదార్చింది.

"అరే అల్లుడా నాగులు… ఏం కాదుర. అంత నిమ్మలమే ఐతది ఊకో..." అని దగ్గరకు తీసుకుని కండ్లు తూడిసిండు వరక్క పెనిమిటి ఈరస్వామి మామ.

"ఎవసాయం పాడుగాను. ఒక్కనాడన్నా బిడ్డ గడియ సుకం ఎరగదాయె. కాడి మోసే ఎద్దులన్న నయం. కాసేపు పండుకుంటయి.. సేద్యం చేసే ఇంట్లె పుట్టిన ఆడదానికి సచ్చిందాక గోస తప్పకపాయె ..."

ముసలి తల్లి సౌడమ్మ దుఃఖం ఆపడం ఎవరితరం కావడం లేదు.

పూలమ్మకు నొప్పులు పెరిగిపోయి తట్టుకోలేక 'అమ్మా, అమ్మా..' అంటూ మొత్తుకుంటోంది. బాధ చూడలేక బయటకి వచ్చిన వరమ్మ "ఓ నాగులు... పోయి డాక్టరునన్నా పిలుచుకోని రాపో" అని కేకేసింది. ఊరిలోనే ఉన్న ఆరెంపీ కాడికి గబగబ ఉరికిండు నాగులు.

"జజ్జనక జజ్జనం .. జజ్జనకం జజ్జనం ..." బతకమ్మ డప్పుల చప్పుడు మొదలైంది.

డప్పుల చప్పుడు మంచంలో పడుకొన్న పూలమ్మకు వినిపిస్తాంది.

"దేవుని మాళ్యాన కాన్పు నిమ్మలంగా ఐనది బిడ్డా. కానీ నెలలు నిండినంక కూడా మా మాట ఇనకుండా చెలక కాడికి పోతివి. ఏమన్న అయ్యుంటే ఎట్ల బిడ్డా?" అడిగింది సౌడమ్మ.

"చేను మీద ఉన్న పంట కూడా కడుపుల బిడ్డ అసోంటిదే కదే అమ్మ. ఆరు నూరైనా సరే... రెక్కల కష్టంతోని ఆరుగాలం పండించిన పంటను వదులుకుంటమా. పానం ఎదురుబెట్టయినా పంటను దక్కించుకోమా..."

"నీ దైర్సానికి మొక్కాలె బిడ్డ. అటు చెలక మీద పంట దక్కించుకున్నవు. రోజూ పుట్లెడు కష్టం చేయడం వల్ల ఇంట్లైనే కాన్పు అయింది. బంగారమసోంటి ఆడబిడ్డ పుట్టింది."

బతకమ్మ పండుగ డప్పుల సప్పుడు పెరిగింది. పూలమ్మ ఇంటి ముందు నుంచే బంగారు పచ్చ రంగులో బతకమ్మలు మెరుస్తూ కదిలిపోతున్నయి. "అది సరే గానీ బిడ్డా పూలమ్మ… నీ బిడ్డకు ఏం

పేరు పెడ్డవు" అని అడిగింది పక్కింటి వరక్క. "ఇంకేం పేరు పెడతా పెద్దమ్మా. నా ముద్దల తల్లికి బతకమ్మ అని పెట్టుకుంట" బిడ్డను ఎత్తుకుని ಮುದ್ದಾಡಿಂದಿ ಭಾಲಮ್ಮ.

ప్రతి ఏడూ తంగేడు బతకమ్మను ఎత్తుకునే పూలమ్మ ... ఈ ఏడు బిడ్డ బతకమ్మను ఎత్తుకుంది. తల్లి స్పర్శ వెచ్చగా తగిలిన చిన్నారి బతకమ్మ పెదవులు నవ్వినట్టు వంపు తిరిగినయి. ఇంటి ముందు ఆరబోసిన పెసళ్లు ఎండ పొడ తగిలి ತಳತಳ ಮರುಸ್ತುನ್ನಯ.

- 99855 83022

క్రాంష్ డైట్ మంచిదేనా?

బరువు తగ్గడానికి ఏ డైట్ కొత్తగా పరిచయం ಅಯಿನ್... ఫాలో ಅಯಿಖ್ಯೆಯೆ ವಾಕ್ಟೆ ఎక్కువ మంది. ఇదిగో ఇప్పుడు క్రాష్ డైట్ కాలం నడుస్తోంది. తక్కువ కాలంలోనే

ఎక్కువ బరువు తగ్గడానికి సాయం చేసే ... తక్కువ క్యాలరీల డైట్ ఇది. అయితే దీనివల్ల దుడ్పుభావాలు కూడా ఎక్కువే. బరువు తగ్గే క్రమంలో మొదట శరీరంలో నీళ్ల శాతం తగ్గుతుంది. దీనివల్ల డీహైడ్రేషన్ సమస్య తలెత్తే ట్రమాదం ఉంది. డైట్లో భాగంగా కొన్ని రకాల ఆహారాన్ని పూర్తిగా దూరం పెట్టాల్స్ వస్తుంది. అలా చేస్తే సంపూర్ణ పోషకాలు శరీరానికి చేరవు. పోషకాహార లోపం వచ్చే అవకాశం ఉంది. డైట్లో భాగంగా వ్యాయామాలు చేయక్కర్లేదు. కానీ వ్యాయామం అనేది శరీరానికి చాలా మేలు చేసే ప్రక్రియ. తిన్నది సరైన పద్ధతిలో ఖర్చు చేసేందుకు వ్యాయామాలు అవసరం. కానీ క్రాష్ డైట్లో వ్యాయామానికి చోటు లేదు. కనుక ఆరోగ్యంగా బరువు తగ్గడం అనేది ఆలోచించాల్సిన విషయమే. క్రాష్ డైట్ చేయాలనుకుంటే.. వైద్యులను సంప్రదించి.. అప్పుడు నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు.

ಪಾಯರ್ **සුయ్య** ර්මණ ఆ సమస్యలు

తలకు స్నానం చేశాక త్వరగా జుట్టు తడారి పోవాలని హెయిర్ డ్రయ్యర్ వాడతారు చాలామంది. అలాగే వంకీలు తిరిగే జుట్టు కోసం, స్ట్రైట్గా ఉండే వెంటుకల కోసం స్ట్రెయిట్నర్ కూడా వాడతారు. కానీ వీటి వల్ల కంటి సమస్యలు, కళ్లు తడారిపోవడం వంటివి మొదలయ్యే ప్రమాదం ఉంది. హెయిర్ డ్రయ్యర్ లేదా స్ట్రెయిట్నర్ వాడడం వల్ల వేడి గాలి బయటకు వస్తుంది. ఆ గాలి నేరుగా కళ్లను చేరుతుంది. తరచూ ఇలా చేయడం వల్ల కళ్లు తడారిపోతాయి. ఈ సమస్య మరీ ముదిరితే చూపు మసకబారడం వంటివీ జరుగుతాయి. ఇప్పటికే సెల్ఫోన్లు, ట్యాబ్లు, ల్యాప్ట్ టాప్ల్, డెస్క్ టాప్ లు ఎక్కువ చూడటం వల్ల చాలా మంది కళ్లు తడారిపోతున్నాయిప్పుడు. అలాంటి వాళ్లు ఇలాంటి వస్తువులను వాడితే సమస్య మరింత తీవ్రతరం అవుతుంది. కనుక వాటి వాడకం తగ్గించడం ఉత్తమం. అలాగే నిద్రపోయే ముందు కంటి డాక్టరుతో సంప్రపదించి ఐ డ్రాప్స్ వాడడం కూడా మంచిది.

ರಾತ್ರಿಮಾಟ ತಿನಿಕ್ಕಾ?

ఆపిల్, అరటి పండు... ರೆಂದು ಕಾಲಾ ఆరోగ్యకరమైనవే. తినమని వైద్యులు సైతం చెబుతారు. కానీ పడుకోబోయే ముందు

తినకపాశవడం ఉత్తమం. ఆపిల్ల్ పాషకాలు పుష్కలంగా ಕುಂಟಾಯಿ. ಅಲಾಗೆ 5ಾನ್ನಿ ರಕಾಲ ಅಮ್ಲಾಲು ಕುಾದಾ ఉంటాయి. ఇప్పటికే ఎసిడిటీ వంటి సమస్యలతో బాధపదేవాలికి ఆ ఆమ్లాలు కూడా తోడైతే రాత్రిపూట మరింత ఇబ్బంది తప్పదు. కనుక ఎసిడిటీ సమస్యలు ఉన్న వాళ్లు రాత్రి పూట ఆపిల్ కు దూరంగా ఉండడం మంచిది. ಇಕ ಅರಟಿಏಂದು సಂಗತಿಕೌಸ್ತೆ... ಇದಿ ಕೂಡಾ - ದಾಲಾ అత్యావశ్యకమైన ఆహారమే. కానీ రాత్రి పూట తింటే జలుబుకు దాలితీసే అవకాశం ఉంది. అలాగే పరగడుపున కూడా దీన్ని తినకపోవడమే మంచిది. తిన్న వెంటనే నిమిషాల్లో శక్తినిచ్చి... అంతే త్వరగా అలసటను కలిగిస్తుంది. టిఫిన్, మధ్యాహ్మ భోజనం తిన్నాక అరటిపండు, ఆపిల్ లాంటివి తింటే ఆరోగ్యం.

epaper.andhrajyothy.com

స్ట్రీమింగ్ సీజన్..

'స్కామ్' అనే పదాన్ని నేను మొదట ఎప్పుడు విన్నానో గుర్తులేదు. కానీ, స్కామ్ అనగానే మొదట గుర్తొచ్చేది బిగ్ బుల్ హర్షద్ మెహతా పేరే! ఎనబైకి ముందు పుట్టిన ఏ భారతీయుడైనా హర్షద్ మెహతా పేరును కనీసం ఒక్కసారైనా వినుంటాడు. భారత్లో జరిగిన స్కామ్ల్ చర్మితలో 1992వ సంవత్సరం ఒక ట్రపత్యేక స్థానాన్ని కలిగివుంటుంది. ఆ ఏడాదిలోనే హర్షద్ మెహతా చేసిన స్టాక్ మార్కెట్ మోసాల గురించి ప్రపంచానికి తెలిసొచ్చింది. అప్పటివరకూ ఎవరో కొద్దిమందికి మాత్రమే పరిమితమైన షేర్ మార్కెట్, స్టాక్ ఎక్బ్లేంజ్, సెక్యూరిటీస్ లాంటి పదాలు ప్రతి భారతీయుడికీ తెలిసొచ్చాయి. నాలుగువేల కోట్ల రూపాయల స్కామ్ చేసి అప్పట్లో సెన్పేషన్గా నిలిచిన హర్షద్ మెహతా జీవితం ఆధారంగా వచ్చిన సరికొత్త వెబ్ సీరీస్ - 'స్కామ్ 1992'.

1990ల ప్రాంతంలో సరళీకృతమైన ఆర్థికవిధానాల ప్రవేశంతో అప్పటివరకూ పెద్దగా వినిపించని, కనిపించని స్టాక్ బ్రోకర్ అనే క్యారెక్టర్ని, వ్యవస్థలో ఉన్న లొసుగుల్ని వాడుకుని 'బిగ్ బుల్' అనిపించు

కుని పత్రికల కవర్ పేజీల మీద హీరోగా చిత్రించబడి, స్టాక్ బ్రోకర్స్ లో అమితాబ్ బచ్చన్ అంతటివాడని అందరి చేత కొనియాడబడిన హర్షద్ మెహతా కథే ఈ పది భాగాల వెబ్ సీరీస్.

ఈ కథ ప్రధానంగా 1980, 1990లలోని ముంబైలో జరుగుతుంది, రాజీప్ గాంధీ ప్రధానిగా దేశంలో ఆర్థిక వ్యవస్థలో కొత్త మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. గుజరాత్లోని ఒక సాధారణ మధ్యతరగతి కుటుంబం నుంచి వచ్చిన హర్షద్ మెహతా బాంబే స్టాక్ ఎక్బ్లేంజ్లో బ్రోకర్గా చేరడం, తన తమ్ముడు, ఇంకొంత మందితో కలిసి స్టాక్ ట్రోకింగ్ వ్యాపారం మొదలుపెట్టడం, సొంత లాభాల కోసం మార్కెట్ని ఒక ఆటాడించడం, బ్యాంకులకు అధిక వడ్డీలిస్తానని అప్పు చేసి, ఆ డబ్బుని స్టాక్ మార్కెట్లో ఇన్వెస్ట్ చేయడం, అతి కొద్ది సమయంలోనే కోట్లకు అధిపతి కావడం, అతను చేసిన స్కామ్ బయటపడి జైలుకెళ్లడం -హర్వద్ మెహతా చేసిన మోసాన్ని మొత్తం సినిమా ఫక్కీలో జరిగే ఈ కథ.. ಬಯಟಪಟ್ಟಿನ ಜರ್ನವಿಸ್ಟ್ ಸು-ವೆತಾ ದಲಾಲ್ నిజ జీవితంలో జరగడం విచిత్రం. ఈ పాత్రలో నటించిన శ్రేయ ధన్వంతల అనే సీరీస్లో హర్షద్ మెహతాను ఒక తెలుగమ్మాయి గులించి. వరంగల్ ఆర్ఈసీలో హీరోగానో, విలన్గానో చూపించకుండా ఇంజనీలింగ్ చదివి, దాదాపు ఒక దశాబ్దం క్రితం జరిగింది జరిగినట్టు చెబుతూ అతను

కథ మొత్తంలో ముఖ్యంగా హర్షద్ మెహతా, సిటీ బ్యాంక్ ఇండియా హెడ్ త్యాగరాజన్ మధ్య జరిగే పోరాటం ఎంతో ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. ఒకవైపు ఎప్పట్నుంచో పాతుకుపోయి మోసాలు సాగిస్తున్న త్యాగరాజన్, మరోవైపు అప్పుడే మార్కెట్లోకి వచ్చి వారి ఎత్తులకు పై ఎత్తులు వేస్తూ కళ్లు

హీరోనా, విలనా అని నిర్ణయించుకునే

బాధ్యతను (పేక్షకుడికే వదిలేస్తాడు

దర్శకుడు.

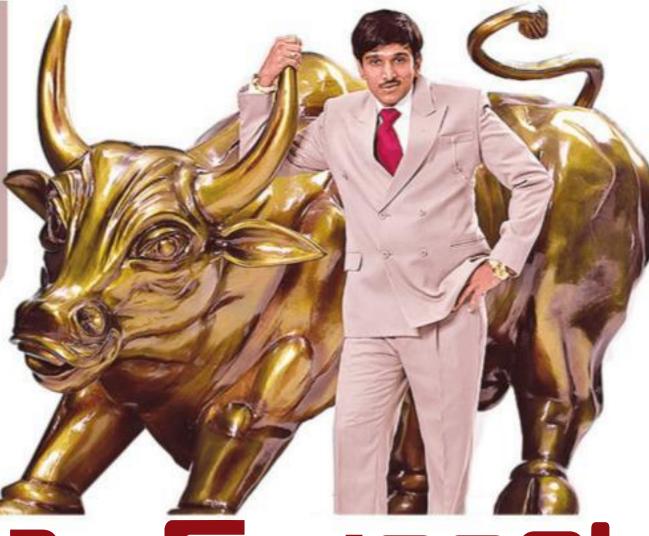
మూసి తెరిచేలోపు హీరోగా ఎదిగిన హర్షద్ మెహతా- వీరిద్దరి మధ్య జరిగే యుద్ధం ఈ సీరీస్ కే హైలెట్ అని చెప్పొచ్చు.

దేశంలో ఇన్ని స్కామ్స్ జరుగుతున్నా ఇప్పటికీ వాటిని నిలువరించలేకపోవడంలో జరుగుతున్న అవకతవకలను క్రిస్టల్ క్లియర్ గానూ, నిర్భయంగానూ చూపించడంలో ఈ సీరీస్ నిర్మాతలు, దర్శకుడు, రచయితలను మనం అభినందించాలి. పొలిటికల్గా వచ్చిన ఇబ్బందులవల్ల ఈ స్కామ్ గురించి పూర్తి విషయాలు బయటపెట్లలేకపోయిన ఆర్బీఐ గవర్నర్, స్కామ్న్ విచారించడానికి వచ్చిన నిజాయితీగల సీబీఐ ఆఫీసర్ మాధవన్, అతను ఎదుర్కొన్న ఇబ్బందులు - ఇవన్నీ కూడా కథకు కొత్త లేయర్ని

వెబ్ సీలీస్: 'స్కామ్ 1992' (హిందీ)

దర్శకులు : హన్సాల్ మెహతా నటీనటులు : ప్రతీక్ గాంధీ, శ్రేయ ధన్వంతల ప్లాట్ ఫామ్ : సోనీ లివ్

రేటింగ్ : 8.5/10

动动 1992

"మనం

ఇక్కడ చెప్పుకోవార్సింది -

'స్వేహ గీతం' అనే తెలుగు సినిమాలో నటించి, ఇక్కడ

అవకాశాల కోసం ఎంతో ప్రయత్నించి, ముంబై

వెళ్లపోయింది. దాదాపు నాలుగైదేళ్లపాటు అక్కడ

ప్రయత్నాలు కొనసాగించింది, ఇవాళ దేశంలో

వచ్చిన ఎన్నో మంచి వెబ్ సీరీస్లలో శ్రేయని

చూసినప్పుడల్లా .. టాలీవుడ్ ఓ మంచి

నటిని మిస్ చేసుకుంది కదా

జోడించడం మాత్రమే కాకుండా, నేటికీ మన వ్యవస్థలో మోసగాళ్లు ఎందుకు ఎలా తప్పించుకు తిరగ్గలుగుతున్నారో చూపెడ్తుంది. ఐదొందల నిమిషాలకి పైగానే నిడివి కలిగిన ఈ వెబ్ సీరీస్ ద్వారా హాలీవుడ్ స్థాయి బయోపిక్౧ి చూపెట్టడమే కాకుండా, ఉత్తమ సాంకేతిక విలువలు కలిగి, అత్యుత్తమ నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణుల

> కలయికతో భారతదేశంలో వచ్చిన ఉత్కంఠభరిత వెబ్ సీరీస్గా 'స్కామ్ 1992'ని పేర్కొనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. త్వరలో హర్షద్ మెహతా జీవితం అధారంగా అభిషేక్ బచ్చన్ హీరోగా 'బిగ్ బుల్' అనే సినిమా వస్తుండడం మరొక విశేషం.

ఈ సీరీస్లో హర్డద్ మెహతాగా నటించిన గుజరాతీ నటుడు ప్రతీక్ గాంధీ గురించి ప్రతి ఒక్కరూ మాట్లాడుకుంటారు. అంతటి అద్భుతమైన నటన ప్రదర్శించాడు ఆయన. ఇప్పటివరకూ మంచి వెబ్ సీరీస్ చూడాలంటే జీవీ, అమెజాన్ (ఫైం, నెట్ఫ్లిక్స్ వంటి ఓటీటీ ప్లాట్ఫామ్స్ట్ అనుకునే వాళ్లకు ఇప్పుడిప్పుడే 'సోనీ లివ్' కూడా కొత్త కంటెంట్తో రోజు రోజుకీ తన ఉనికిని మరింత ఉధ్భతం చేసుకుంటోంది. ఇప్పడొచ్చిన ఈ స్కామ్ 1992తో సోనీ లివ్ ప్లాట్ ఫామ్లో కొత్తగా చేరే వాళ్ల సంఖ్య గణనీయంగా

> ఉండవచ్చు. సాధారణంగా స్టాక్ మార్కెట్, బ్యాంకింగ్ లాంటి నేపథ్యంలో జరిగే విషయాల ఆధారంగా వచ్చిన సినిమాలు, సీరీస్లు మనదేశంలో తక్కువే! హాలీవుడ్లో 'వుల్స్ ఆఫ్ వాల్ స్ట్రీట్, 'ది బిగ్ షార్ట్, 'మార్జిన్ కాల్ట్' లాంటి ఎన్నో హాలీవుడ్ సినిమాలు ఇటువంటి నేపథ్యంలో వచ్చి పెద్ద విజయమే సాధించాయి. 'స్కామ్ 1992' ద్వారా ఫైనాన్షియల్ థ్రిల్లర్ అనే సరికొత్త జానర్ని భారతీయ చ్రేక్షకులకు పరిచయం చేసిన దర్శకుడు హన్సాల్

మెహతాకు మనం కృతజ్ఞతలు చెప్పక తప్పదు. మనదేశంలో ఈ నేపథ్యంలో ఎక్కువ సినిమాలు లేనప్పటికీ, రవి సుబ్రమణ్యం అనే రచయిత కాండ్రీక్ కాటి కాటి కేరుకు

ఇంగ్లీష్లో బ్యాకింగ్ వ్యవస్థలో జరీగే వివిధరకాలైన మోసాలు, స్కామ్ల నేపథ్యంలో పదికి పైగానే నవలలు రాశారు. వీటి ఆధారంగా త్వరలోనే కొన్ని సినిమాలు, వెబ్ సీరీస్లు రాబోతున్నాయి. నిజానికి ఈ వెబ్ సీరీస్ కూడా సుచేతా దలాల్, దేబాశిష్ బసు రాసిన 'ది స్కామ్: హూ వన్, హూ లాస్ట్, హూ గాట్ అవే' అనే పుస్తకం ఆధారంగానే రూపొందించడం ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోవాలి. సినిమా కథలంటే ఎలాగో చుట్టేశారు కానీ గంటల తరబడి నడిచే వెబ్ సీరీస్లు తియ్యాలంటే ఇప్పుడు ప్రధానంగా పుస్తకాలే ఆధారం అవుతుండడం

కొంత ఆనందించదగ్గ విషయం. హర్షద్ మెహతా అంత కాకపోయినా మన దగ్గర స్టాంప్ పేపర్ స్కాం చేసిన తెల్గీ, సర్వశిక్షా అభియాన్ డబ్బులు దోచేసిన సరస దేవి లాంటి ఎందరివో కథలు మనకూ ఉన్నాయి. రాసేవాళ్లుంటే వెబ్ సీరీసో, సినిమాగానో తీసేవాళ్లో ఉంటారు. చూద్దాం ఎవరా పనికి పూనుకుంటారో!.

> - ವಿಂಕಟ್ ಕಿದ್ದಾರಿಡ್ಡಿ, venkat@navatarangam.com

డా హించని మలుపులతో, హాస్యం, వ్యంగ్యం, సస్పెన్స్ల్ఫ్ సాగిపోయి కొస మెరుపుతో ముగిసే ఓ హెట్రీ (విలియం సిడ్ని పోర్టర్) కథలకు డ్రపంచ వ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది అభిమానులున్నారు. ఓ హెబ్రీ అనగానే గుర్తొచ్చే 'క్రిస్మస్ బహుమతి' కథతో పాటు ఆయన రాసిన వందల కథల్లో నుంచి ఎంపిక చేసిన 21 కథల అనువాద పుస్తకమిది. సామాన్యుల జీవితాలను, సరళమైన శైలిలో రాయడం వలన ఓ హెు్సీ కథలు ఎప్పటికీ బతికే ఉంటాయి. ఆయన కథల్లోని సామాన్య పాత్రలు, చదివింపచేసే శైలి, కథను నడిపించే విధానం, పదాల ఎంపిక, ప్రాత చిత్రణ ఇవన్నీ కూడా ఆయనను అమెరికాకు చెందిన ఉత్తమ కథకుడిగా తీర్చిదిద్దాయి. వేగంగా రాస్తూనే కథకు పాపులారిటీ కర్పించిన రచయితల్లో ఓ హెుస్ట్ ఒకరు. '(పేమ పక్షులు', 'నగరం యొక్క కంఠ ధ్వని', హృదయాలు - హస్తాలు', 'ఆఖరి పత్రం' లాంటి కథలు చదువుతున్నప్పుడు రచయిత కథా విలక్షణతకు అచ్చెరువొందుతాం. అనువాదకుని చేయిని దాటుకొని అక్కడక్కడ పడిన కొన్ని కృతక వాక్యాలు మినహా అనువాదం కూడా చాలా

సాఫీగా సాగింది. పాత్రల పేర్లు, ప్రదేశాల పేర్లు ತಿನಿವೆಸ್ಗೆ ಇವಿ ತಲುಗು ನೆಲ ಮಿದ ಜರಿಗಿನ కథలేమో అనేంత బావుంది అనువాదం. ఔత్సాహిక కథా రచయితల్తో పాటు కథా ్రేమికులంతా చదివి తీరవలసిన కథలివి.

- పెల్దండి (శీధర్

ఓ హెస్రీ కథలు, అనువాదం: శ్రీరాగి పేజీలు: 120, వెల: రూ. 100

ప్రతులకు: పల్లవి పబ్లికేషన్స్ - 98661 15655

ಒಕ ಸ್ಪೆಸ್ ಒಪೆರಾ ಘಾಂಟಸಿ

ేస్స్ట్ స్ట్రాప్ అంటే వైజ్హానిక కాల్పనిక సాహిత్యంలోని ఒక ఉపవిభాగం. భవిష్యత్తులో రాబోయే వైజ్జానిక ప్రగతీ, వివిధ గ్రహాల మధ్య, కొన్ని సామాజ్యాల నడుమ ఆధిపత్యాలకోసం చేసే యుద్దాలూ, కొంత రొమాన్స్, కొన్ని అతీంద్రియ శక్తుల తాంత్రిక వ్యూహాలూ, ప్రయోగాలూ ఈ స్పేస్ ఒపేరా లక్షణాలుగా చిత్తర్వు మధు ఇదివరకు ఆంగ్లంలో ఒక నవలాత్రయంగా రాశారు. అవి: 'కుజుడి కోసం' (నాలుగో సహ్మసాబ్ది కథ), రెండు: 'నీలి ఆకుపచ్చ' (భూమికి తిరిగి రాక) మూడవది: 'అంతీమ ప్రతీకారం' (భూమి నుంచి హ్లాటో దాకా..). ఒక పక్క సైన్స్ వర్థిల్లినా మరొక వైపు అతీంద్రియ శక్తులు, మంత్రాలు, శాపాలు, వున్న 'యూనివర్సల్ ఫోర్స్' ఒకటి కూడా భవిష్యత్తులో వుంటుందని ఊహించి రాసిన నవల ఇది. ఉదాహరణకు.. హనీ ఆమ్రపాలి.. భూమిమీది ఇండికా సెంట్రల్లో ఒక ప్రొఫెసర్, ప్రకృతి ఆమ్రపాలి హనీ భార్య. ఈమెకు మంత్రశక్తులున్నాయి.. నారా ఆమ్రపాలి, నయన ఆమ్రపాలి వాళ్ళ తల్లిదండ్రులు, కుజగ్రహంలోని పాత్రలు.. గ్యానీ అంగారక్, సైన్యాధిపతి, కాన్స్టంటన్, కుజగ్రహ కాలనీ అధ్యక్షుడు, ఛెన్ లీ, ఎర్త్ కౌన్సిల్ అధ్యక్షుడు, డిమిట్రీ ఒక మంత్రగత్తె, ఏనిమాయిడ్ ఒక జంతువులాంటి మాంత్రికుడు.. ఇలా కల్పిత పాత్రల గ్రహాంతర కాలనీలకు సైన్స్ ఆధారాలున్నాయి. కాని మాంత్రికులు, మంత్రశక్తులు, కాలప్రయాణాలు, వార్మ్ హోల్స్ వీటికి ఆధారాలు లేవు. నవలంతా ఒక మాయాలోక గమనంవలె బ్రాంతిని ప్రత్యక్షిస్తుంది. బాలలూ, యువతరం పిచ్చిగా ఒక్ళుమరచి రాత్రింబవక్సు 'గేమింగ్'లో ఆడుతూ ఆనందపడ్తున్న

విజ్ఞాన, వినోద, వైకల్పిక బ్రాంతిలో జీవించే లక్షణాలను ఇష్టపడే పాఠకులు ఈ పుస్తకాన్ని చాలా ఆదరిస్తారు.

- రామా చంద్రమౌళి

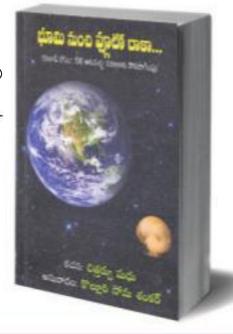
భూమి నుండి ప్లూటో దాకా ...

(స్పేస్ ఒపెరా నవల)

రచన: చిత్తర్వు మధు, **అనువాదం:** కొల్లూరి సోమశంకర్

పేజీలు: 296, వెల: రూ. 175

ప్రతులకు: సాహితి ప్రచురణలు, 81210 98500

ఇవీ వచ్చాయి

తెనాలి రామకృష్ణుని పాండురంగ మహిత్యం

(పరిచయం)

రచన: బాలాంత్రపు వేంకటరమణ **పేజీలు:** 264, వెల: రూ. 200 ప్రతులకు : 95731 70800

నేను చూసిన లోకం (వ్యాసాలు) రచన: తిమ్మరాజు రామ్ మోహన్ **ేపజీలు:** 59, వెల: అమూల్యం

ತಲುಗು ಬಾಂದಿ ಜಾತಿಯಾದ್ಯಮ

ಗಿತಾಲು (ತುಲನಾತ್ಮಕ పರಿశీಲನ) రచన: డా. ఏనుగు నరసింహారెడ్డి పేజీలు: 272, వెల: రూ. 275 ప్రతులకు: నవ తెలంగాణ - 94900 99378

మణికింకిణులు

(సంప్రదాయ సాంస్కృతిక వ్యాస సంపుటి) రచన: ఆచార్య శ్రీవత్స

పేజీలు: 376, వెల: రూ. 234 ప్రతులకు: 0866 - 2510202

ప్రతులకు: 98486 05152

అశ్విని, భరణీ, కృత్తిక 1వ పాదం

ည်ဴရဝ అనుకూలతలు అంతంత

మాత్రమే. విమర్శలు ఎదుర్కొంటారు. కొన్ని విషయాలు పట్టించుకోవద్దు. ఆశావహ దృక్పథంతో మెలగండి. బుధవారం నాడు ఆష్తుల కలయిక వీలుపడదు. పనులు హడావుడిగా సాగుతాయి. ఖర్పులు విపరీతం. ఈ చికాకులు తాత్కాలికమే. త్వరలో పరిస్థితులు అనుకూలిస్తాయి. శుభకార్యా నికి సన్నాహాలు సాగిస్తారు. ఒక సమాచారం ఉత్సాహాన్నిస్తుంది. దైవదర్శనంలో అవస్థలు తప్పవు.

కృత్తిక 2,3,4; రోహిణీ, మృగశిర 1,2 పాదాలు **ವృషభဝ**

్రపేమానుబంధాలు బలపడ

తాయి. అవిశ్రాంతంగా శ్రమిస్తారు. గుట్టుగా వ్యవ హరించండి. బాధ్యతలు అప్పగించవద్దు. ఆదాయం సంతృప్తికరం. పనులు చురుకుగా సాగుతాయి. పెద్దలతో సంప్రపదింపులు జరుపుతారు. వ్యవహార ఒప్పందాల్లో మెలకువ వహించండి. గురు, శుక్ర వారాల్లో ఇతరుల విషయాల్లో జోక్యం తగదు. ఆరోగ్యం పట్ల శ్రద్ధ అవసరం. పదవుల కోసం యత్నాలు సాగిస్తారు. ప్రత్యర్థులతో జాగ్రత్త.

మిథునం

మృగశిర 3,4; ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

ధనలాభం ఉంది. ఖర్పులు

విపరీతం. అనుకున్నది సాధిస్తారు. గృహం ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. పరిచయాలు విస్తరిస్తాయి. వ్యాపకాలు సృష్టించుకుంటారు. పనుల ప్రారంభంలో అవాంతరాలు ఎదురవుతాయి. శని, ఆదివారాల్లో ఆలోచనల్లో మార్పు వస్తుంది. మీ జోక్యం అని వార్యం. మీ సలహా ఇరువర్గాలకు ఆమోదయోగ్య మవుతుంది. వేడుకకు సన్నాహాలు సాగిస్తారు. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತ ಪಿಂపొಂದುಕುಂದಿ.

పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఈ వారం శుభదాయకమే.

ಕರ್ಗಾಟಕಂ

జటిలమైన వ్యవహారాలు కొలిక్కివస్తాయి. కొత్త యత్నాలకు శ్రీకారం చుడతారు. అవకాశాలు కలిసి వస్తాయి. పొదుపు ధనం గ్రహిస్తారు. పనుల్లో ఒత్తిడి, జాప్యం అధికం. ఆష్తులకు ముఖ్య సమాచా రం అందిస్తారు.అనవసర బాధ్యతలు చేపట్టి ఇబ్బం దులు ఎదుర్కొంటారు. ఆరోగ్యం పట్ల శ్రద్ధ అవస రం. చిన్ననాటి పరిచయస్తులతో సంభాషిస్తారు. గత సంఘటనలు ఉల్లాసాన్నిస్తాయి.

మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

లక్ష్యసాధనకు ఓర్పు ప్రధానం. గత తప్పిదాలు పునరావృతమవుతాయి. అనుకూల తలు అంతంత మాత్రమే. మీ సమర్థతపై నమ్మకం పెంచుకోండి. సహాయం ఆశించవద్దు. స్వయంకృషి తోనే అనుకున్నది సాధిస్తారు. కొంత మొత్తం ధోనం అందుతుంది. అవసరాలు నెరవేరుతాయి. పనుల్లో ఒత్తిడి, శ్రమ అధికం. అనుకోని సంఘటనలు ఎదుర వుతాయి. సోదరులతో సంప్రదింపులు జరుపుతారు. అనాలోచిత నిర్ణయాలు తగవు.

కన్య శుభవార్త వింటారు. కష్టం ఫలి స్తుంది. సభ్యత్వాలు స్వీకరిస్తారు. బాధ్యతలు అధిక మవుతాయి. వ్యతిరేకులు సన్నిహితులవుతారు. సోమ, మంగళవారాల్లో దుబారా ఖర్చులు విపరీతం. డబ్బుకు ఇబ్బంది ఉండదు. పనులు వేగవంతమవు తాయి. గృహం సందడిగా ఉంటుంది. ఇంటి విష యాలపై శ్రద్ధ వహిస్తారు. మీ సిఫార్పుతో ఒకరికి సదవకాశం లభిస్తుంది. ప్రతాల రెన్యువల్లో మెల కువ వహించండి. ఆధ్యాత్మికత పెంపొందుతుంది.

ವಿತ್ತ 3,4; ನ್ಪಾತಿ, ವಿಕಾಖ

తుల లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. మంచి పని చేసి ప్రశంసలందుకుంటారు. అందరితో సత్నం బంధాలు నెలకొంటాయి. ఆదాయ వ్యయాలు సంతృప్తికరం. దైవకార్యాలకు వ్యయం చేస్తారు. బుధవారం నాడు అప్రమత్తంగా ఉండాలి. పత్రాలు, నగదు జాగ్రత్త. అయిన వారితో సంప్రదింపులు జరుపుతారు. పనులు ముందుకు సాగవు. ఆప్తుల సాయంతో ఒక సమస్య సద్దుమణుగుతుంది. దైవదర్శనాలు మనశ్శాంతినిస్తాయి.

విశాఖ 4వ పాదం; అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

వ్యవహారానుకూలత ఉంది. సమయోచితంగా వ్యవహరిస్తారు. భూ సంబంధిత వివాదాలు కొలిక్కివస్తాయి. కొత్త యత్నాలకు శ్రీకా రం చుడతారు. గురు, శుక్రవారాల్లో పనులు, బాధ్యతలు అప్పగించవద్దు. పరిచయం లేని వారితో జాగ్రత్త. గృహం ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. ఖర్చులు అంచనాలను మించుతాయి. డబ్బుకు ఇబ్బంది ఉండదు. బంధుమిత్రులు ధనసహాయం అర్థిస్తారు. వేడుకలు, విందుల్లో పాల్గొంటారు.

మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాడ్ల 1వ పాదం

పరిస్థితులు క్రమంగా మెరుగు

పడతాయి. వాహనయోగం, వస్త్రలాభం ఉన్నాయి. ఉల్లాసంగా గడుపుతారు. బంధువులతో సత్పంబం ధాలు నెలకొంటాయి. ఖర్చులు విపరీతం. ఆదాయా నికి లోటుండదు. సకాలంలో చెల్లింపులు జరుపు తారు. శని, ఆదివారాల్లో ప్రముఖుల సందర్శనం వీలుపడదు. పనుల్లో ఒత్తిడి, శ్రమ అధికం. అవగా హన లేని విషయాల్లో జోక్యం తగదు. కనిపించ కుండా పోయిన ప్రతాలు లభ్యమవుతాయి.

ಹಿತ್ತರಾವಾ ಭ 2,3,4; ్రశవణం, ధనిష్ట 1,2 పాదాలు

ఆర్థికంగా బాగుంటుంది.

మకరం

ఖర్చులు విపరీతం. ఆత్మీయులకు సాయం అంది స్తారు. గృహం సందడిగా ఉంటుంది. పరిచయాలు, ಬಂಧುತ್ತ್ಲಾಲು ಬಲಏಜತ್ತಾಯ. ಕ್ಷತ್ತ ಯತ್ನಾಲಕು శ్రీకారం చుడతారు. ఒక సమాచారం తీవ్రంగా ఆలోచింపచేస్తుంది. ముఖ్యులతో సంప్రదింపులు జరుపుతారు. మీ అభ్మిపాయాలకు స్పందన లభి స్తుంది. మంగళ, బుధవారాల్లో పనుల్లో ఒత్తిడి అధికం. గృహంలో మార్పుచేర్పులకు అనుకూలం.

ధనిష్ట 3,4; శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

ఆశావహ దృక్పథంతో మెల గండి. కార్యసాధనకు ఓర్పు ప్రధానం. స్వయం కృషితోనే అనుకున్నది సాధిస్తారు. ఆంతరంగిక విషయాలు వెల్లడించవద్దు. నమ్మకస్తులే తప్పుదారి పట్టించేందుకు యత్నిస్తారు. గురువారం నాడు అప్రమత్తంగా ఉండాలి. విలువైన వస్తువులు జాగ్రత్త. పనులు ముగింపు దశలో హడావుడిగా సాగుతాయి. ఖర్చులు విపరీతం. చేతిలో ధనం నిల వదు. ఆధ్యాత్మిక, సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు.

పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

మీనం

హితవు మీపై మంచి ప్రభావం చూపుతుంది. ఉత్సా హంతో ముందుకు సాగుతారు. ఖర్చులు విపరీతం. శనివారం నాడు పనుల్లో ఒత్తిడి, శ్రమ అధికం. కుటుంబీకులు మీ అశక్తతను అర్థం చేసుకుంటారు. ఒక సమాచారం ఆలోచింపచేస్తుంది. సోదరులతో సంప్రదింపులు జరుపుతారు. మీ అభ్యిపాయాలను స్పష్టంగా వ్యక్తం చేయండి.

- 1. "ಜಯ ಜಯರ್ -మర్దిని, రమ్యక పర్ధిని
- 5. గోసాయి కాదు, జీవహింస చేసేవాడు! (3)
- 9. దీన్ని మత్తుమందుతో పోల్చాడు మార్క్స్ (2)
- 10. అయ్యప్పలకు కనువిందుచేసే జ్యోతి! (3)
- 12. యుక్తాయుక్త విచారం (4)
- 15. ఒక మసాలా దినుసు (3)
- 18. రాముడికి వారధిలో
- 19. వెనుతిరిగిన శిల (2)
- 21. తిన్నె, వేదిక (3)

- 23. సంకీర్తన; సేవ (3)
- 24. వాడుకలో సర్సం (2)

- 28. వంటల్లో వేసుకునే
- 31. మళ్లించు;
- 33. 'పిలచినా బిగువటరా'
- 35. వందతో మంగళస్కుతం (4)
- 39. వడ్డికాసులవాడు
- మన్మథసతి (2)
- 41. మొసలితో ఒక రాశి (3)

నిలువు

- 1. మ ద్వయంతో డ్రేమ (3)
- బోధ (2)
- హీరోయిన్ (4)
- 6. పతి ప్రాణాలకోసం యముడితో
- 7. విశ్వనాథవారి పడగలు -
- 8. ఈ విద్య హస్తరేఖా
- 'ఆర్చి' వంటి విల్లు (3)
- 14. మొదలు మారినా
- 16. అవమానం (4) 17. అడవి (2)

- - 22. చిక్కుడు పోలిన గుగ్గిళ్ల దినుసులు (4)

  - 26. రాజ్య సమాచారం පංධිංධී සතරා (2)
  - 28. నాడు విజయా సంస్థ నడిపిన
  - 29. వంట చెరుకు; మోటరు నడవాలంటే కావలసినది! (3)

  - 32. రజస్వల (4)
  - 33. మన్మథసతితో సరస్వతి (3)
  - 34. పాదం వెనక భాగం;
  - 35. పూజలందుకునే

  - 38. వంశధారలో సగం నీటిచాలు (2)

ఆరికసితి నిరాశాజనకం. పురోగతి లేక నిస్తేజానికీ లోనవుతారు. సన్నిహితుల

అడ్డం

- శైల సుతే!" (5)

- 14. చేపలను పట్టే జాలము (2)
- 17. సహదేవుడి మాత (2) సహాయం చేసిన ప్రాణి (3)
- 20. బహుమతి (3)

- 25. తెలుగు 'ఎక్స్ పీరియన్స్' (4)
- 27. సంక్రాంతి పర్వదినంలో
- జిగురు పొడి అటుగా (3)
- వీధి తిరుగుడు (3)
- అన్న గాయని? (4)
- 37. వేదాలు చదివినవాడు (4)
- కొలువుతీరిన కొండ (4) 40. అటుగా వచ్చిన

- 2. హతం కాదు, మంచి
- 3. ఈ ఎం.పి. నాటి 'శుభలేఖ'
- 4. చివర దీపిక జోడిస్తే కాగడా -కిందనుండి (2)
- పోరాడిన సాధ్య (3)
- కిందనుండి
- శాస్త్రం (4)
- 11. దుప్పటి (3) 13. ఆంగ్లంలో రమ్మన్నట్టనిపించే
- ఉపనయనమే! (3)

- 18. మేఘ గర్జన (3)
- 21. ప్రమాదం (3)
- 25. సమ్మతి (4)
- 'స్త్రీ'ల పత్రిక (3)

- చీలమండ (3)
- ఒక గ్రహం (2)

• మీ అభిప్రాయాలు/సూచనల కోసం.. **పూరణం** నిర్వహణ : **గౌరుసు**

* 13 10 15 17 14 * 16 * 18 19 20 * 23 21 * 24 26 * 32 34 36 * * 37 38 * 41

ಗತ ವಾರಂ ಜವಾಬುಲು

	1 ප	*	2 ස	36	3 ජ	4 ట్ట	*	5 పి	పీ	6 ව	7 ජර
8	8	9 మ	ರ್ಡ್	*	10 ప	9	11 ట్ర	త	*	12 ව	త
2	13 స	ಜಿ	*	14 స	ති	*	తం	*	15 ප	న	*
	*	16 ど	8	మ	*	17 ව	*	18 మా	యా	*	19 බ්ල
	20 මී	*	*	21 వ	ಜಿ	యం	*	22 వ	సం	23 తు	డు
	24 వ	న	25 ప	ర్తి	*	త	*	ಟಿ	*	26 బా	0,
	ర్జ	*	ర్శ	*	27 నీ	*	28 පං	*	29 ధ్యా	*	జ్ఞు
	*	30 ප	పే	31 క	ళ్లు	*	32 බ	33 ර	స	34 న	*
	<u>35</u> ლე	*	36 ක	వి	*	37 ფ	<u>ವ</u> ್	యం	*	38 පර	39 ਵ
	40 బా	41 వ	*	42 ඡ	యం	ಬ	కం	*	43 మం	ದ್	ర
	*	44 お	మ	యం	*	ಲ	*	45 కో	ట	*	టం

<mark>అనగనగనగ</mark>నగా..

ఆ ఎనీఆర్తో మహేశ్!

🔾 స్టీఆర్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో ఆయన విధానాలను వ్యతిరేకిస్తూ సినిమాలు తీయమని కాంగ్రెస్ పార్టీ చెప్పడంతో, ఆ పార్టీలో ఉన్న హీరో కృష్ణ కొన్ని సినిమాలు తీశారు. అధికార పార్టీ తెలుగుదేశం పార్టీ విధానాలను ఎండగట్టడమే కాకుండా ఎన్టీఆర్ను వ్యక్తిగతంగా వేలెత్తి చూపిస్తూ ఆ చిత్రాలు రూపుదిద్దుకొన్నాయి. వాటిలో 'సాహసమే నా ఊపిరి' చిత్రం ఒకటి. ఇందులో ఎన్టీఆర్ను పోలిన పాత్ర ఒకటి ఉంది. ఆ పాత్రను సింహపురి సుధాకర్ పోషించారు. విజయనిర్మల దర్శకత్వంలో రూపుదిద్దుకొన్న ఈ చిత్రంలో కృష్ణ, నరేశ్ హీరోలుగా నటించారు. ఈ చిత్రం శతదినోత్సవం చెన్నైలో జరిగింది. ఆ సమయంలో మహేశ్కు బాలనటుడిగా మంచి ఫాలోయింగ్ ఉండేది. అందుకే అతన్ని ఈ కార్యక్రమానికి పిలిచారు. ఎన్టీఆర్ గెటప్లలో ఉన్న సింహపురి సుధాకర్కు మహేశ్ జ్ఞాపికను అందజేశారు. కొసమెరుపు ఏమిటంటే.. తన గురించి ఇలాంటి వ్యంగ్య చిత్రాలు వచ్చినా ఎన్టీఆర్ పట్టించుకొనేవారు కాదు. 'సాహసమే నా ఊపిరి' చిత్రం విడుదలైన కొంత కాలానికి ఓ సందర్భంలో ఆయనకు విజయనిర్మల ఎదురైనప్పుడు ..'ఏమమ్మా.. నా గురించి సినిమాలు తీయడానికి ఇంకా కథలేమన్నా ఉన్నాయా?' అని నవ్వుతూ అడిగారట! అంత స్పోర్టివ్ గా ఎన్టీఆర్ ఉండేవారు.

భూమి పసుపు వర్ణంలో మెరుస్తుంది. ఊరు సింగిడి అవుతుంది. పుట్టింటి వాకిళ్లలో ఆడబిడ్డల ముఖాలు ఆనందంతో విరబూస్తాయి. సాయంత్రాలు ఊరూ వాడా ఏకమై బతుకమ్మ ఆట ఆడుతుంది. చెరువులు తీరొక్క పూల నిమజ్జనంతో తళతళ మెరుస్తాయి. 'ఒక్కేసి పువ్వేసి సందమామ', 'బతుకమ్మ బతుకమ్మ ఉయ్యాలో...' ಅಂಟಾ ತರತರಾಲುಗ್ ಲಯಬದ್ಧಂಗ್ వినిపిస్తున్న బతుకమ్మ పాటలు కొత్త రాగాలు

అందుకుంటున్నాయి. తెలంగాణలో సాంప్రదాయ బతుకమ్మ పాట సరికొత్త సొబగులు అద్దుకుని యూట్యూబ్లో ప్రపంచాన్ని చుట్టి వస్తోంది. నవతరాన్ని ఉ్రభాతలూపుతోంది. బతుకమ్మ అచ్చంగా ఆడబిడ్డల పండుగ. ఆడబిడ్డ

చుట్టూ అల్లుకున్న అనుబంధాల పండుగ. ఎంగిలిపూల బతుకమ్మతో మొదలై తొమ్మిది రోజుల పాటు అంటే సద్దుల బతుకమ్మ దాకా తెలంగాణ పూలవనంగా మారి బతుకమ్మ ఆటపాటలతో పులకరించిపోతుంది. ఆరేళ్ల పాపల నుంచి, అరవై ఏళ్ల ముసలోళ్ల దాకా బతుకమ్మ పాటల్లో పాలుపంచుకోవాల్సిందే. అయితే అప్పటిదాకా మౌఖిక సాహిత్యంగా, ఊరి పొలిమేరలకే పరిమితమైన ఆ పాట క్రమక్రమంగా బతుకుపాటగా, జీవనసారంగా రూపాంతరం చెందింది. తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలో, రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ಬತುಕಮ್ಮ పాటకు ఎంతోమంది గీత రచయితలు, గాయనీగాయకులు, సంగీతకారులు కొత్త రెక్కలు తొడిగారు. ఇప్పుడు ఆ పాట డిజిటల్ స్వరాలతో విశ్వవాప్తమైంది. ವಾತ ವಾಟಲು... ಕಾತ್ತ ಭಾವಾಲು...

నిజానికి తరతరాల బతుకమ్మ పాటలన్నీ మౌఖిక సాహిత్యమే. ఆ సాహిత్యాన్ని ఒక్కచోటికి చేర్చి ముందుతరాలను 'జాగృతి' పరిచే క్రమంలో కొత్త గొంతుకలు వినిపించాయి. ఒకటి కాదు... రెండు కాదు... యూట్నూబ్ నిండా బతుకమ్మ పాటల తోరణాలే. అందులో ఎప్పుడో అమ్మమ్మల కాలం నాటి 'రామ రామ రామ ఉయ్యాలో...' నుంచి ఈతరం 'సిటపట సినుకు కురిసే, సెట్టు ఇగురు పెట్టే... తళతళ తంగేళ్లు పూసే, గునుగేమో విరిసే' దాకా వేలాది పాటలు ఎన్నో కొత్త గళాలను మనకు పరిచయం చేస్తాయి. వారిలో బతుకమ్మ పాటలతో సెలబ్రిటీలుగా మారిన వారు ఎంతోమంది ఉన్నారు. అందరూ మారుమూల గ్రామాల్లో నుంచి వచ్చిన వారే. పాటతో పాటు మట్టి వాసనలను మోసుకొచ్చినవారే. ఈ ఏడాది 'కొంగుళ్లు" సుట్నండి కోమలాంగి, కొనగొమ్మలు వంచుండి సుందరాంగి... తమ్ముళ్ల పంపుండి కోమలాంగి... అన్నల్ల పిలవండే

సుందరాంగి...' అంటూ బతుకమ్మ పాటను అద్భుతంగా గానం చేసిన అరవై ఏళ్లకు పైబడిన కనకవ్వ ఇప్పటికే యూట్నూబ్ స్టార్గా పేరు తెచ్చుకుంది. ఒక టీవీ ఛానెల్లోని 'ఫోక్ స్టూడియో' కార్యక్రమం ద్వారా వెలుగులోకి వచ్చిన కనకవ్వ పెద్దపల్లి జిల్లా రామగుండం నివాసి. చిన్నతనంలోనే తల్లి రాజవ్వ నుంచి బతుకమ్మ పాటలను నేర్చుకున్న కనకవ్వ సంక్రాంతి సందర్భంగా పాడిన 'గొబ్బియల్లో' పాటకు యూట్యూబ్లో సుమారు 2 కోట్ల వ్యూస్ రావడం విశేషం. ఆ తర్వాత 'మేడారం జాతర' పాట కూడా సూపర్ హిట్టయ్యింది. ఈ ఏడాది ఏకంగా నాలుగు బతుకమ్మ పాటలు పాడింది. "నా చిన్నప్పుడు ఊళ్లో మా అవ్వ వచ్చి పాడితేనే బతుకమ్మ పాటకు నిండుదనం వచ్చేది. ఆమె గొంతు అంత గొప్పగా ఉండేది. ఇప్పుడు నా పాటను ఈతరం మెచ్చుకోవడం ఆనందంగా ఉంది" అంటోంది కనకవ్వ.

వందలాబి పాటలు...

2014 నుంచి బతుకమ్మ పాటల సంఖ్య ఏటా అనూహ్యంగా పెరుగుతూనే ఉంది. సాంప్రదాయ బతుకమ్మ పాటలతో పాటు పల్లె, డ్రుకృతి గొప్పదనం, మానవ సంబంధాలు, జీవన సౌందర్యాన్ని పట్టించే ఎన్నో పాటలు వెలుగుచూస్తున్నాయి. 1998లో 'నగారా మోగింది' ఆల్బమ్త్ తెలంగాణ ఉద్యమ గీతాల మీదుగా సాగిన తేలు విజయ బతుకమ్మ పాటలతో మరింత పాపులర్ అయ్యింది. 2015లో ఆమె పాడిన 'చిన్నీ మా బతుకమ్మ' పాట అప్పట్లో

ఉర్రూతలూగించింది. ఆ పాట ఇచ్చిన ఉత్సాహంతో ఆమె ట్రతీ ఏడాది బతుకమ్మ పాటలు పాడుతూనే ఉంది. 2018*లో* ఏకంగా 32 బతుకమ్మ పాటలు పాడిందంటే ఆమె పాటలకు ఎంత క్రేజ్ ఉందో అర్థం అవుతుంది. గత ఏడాది 22 పాటలు పాడిన విజయ ఈ ఏడాది 8 పాటలు పాడింది. వాటిలో గీత రచయిత కందికొండ రాసిన 'మా నేల మాగాణుల్తో బతుకమ్మ' ఒకటి. "13 ఏళ్ల క్రితమే నేను 'బతుకమ్మ' సినిమాలో 'ఊరికి ఉత్తరాన వలలో...' అనే పాట పాడాను. బతుకమ్మ పాటలు నాకు అమితమైన గుర్తింపును తీసుకొచ్చాయి. తరం మారుతున్నట్టే బతుకమ్మ పాటల్లో కూడా మార్పు వస్తోంది. ఇప్పుడు డీజే రూపంలో తక్కువ వ్యవధిలో పాట కొత్తగా వినిపిస్తోంది. బతుకమ్మ ఆట రూపం కూడా మారుతోంది. కాలంతో పాటు మనం సాగాలి కదా. అయితే కొత్తతరం ఈ సాంప్రదాయ పండుగను గొప్పగా సెలబ్రేట్ చేసుకోవడానికి పాటే ప్రాణంగా మారింది" అంటూ తన ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేశారు విజయ. నవతరం బతుకమ్మ పండుగను ఒక ఈవెంట్గా సెల్మబేట్ చేస్తుండటంతో దానికి తగ్గట్టే బతుకమ్మ పాటల సంఖ్య పెరుగుతోంది. ప్రతీ ఏడాది 150కి పైగా బతుకమ్మ పాటలు వెలుగుచూస్తున్నాయి. యూట్యూబ్లో హల్చల్ చేస్తున్నాయి.

రెగ్యులర్ పాటలకు బతుకమ్మ పాటలకు చాలా తేడా ఉంటుంది. జానపదంపై పట్లు ఉంటూనే ట్రత్యేక రిథమ్ గొంతులో పలికించడం ఈ పాటల గొప్పదనం. వొల్లాల వాణి, రమాదేవి వంటి గాయనీమణులు బతుకమ్మ పాటల్లో ఆరితేరారు. వారి బాటలోనే ఈతరానికి చెందిన మంగ్లీ, గంగ, లక్ష్మీ, మామిడి మౌనిక వంటి అనేకమంది నవయువ స్వరాలు అద్భుతంగా పాడుతూ పాటకు కొత్త ఉత్సాహాన్ని, ఊపును తెస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో మిట్టపల్లి సురేందర్, కాసర్ల శ్యామ్, కందికొండ వంటి ఎంతోమంది గీత

రచయితలు బతుకమ్మ ఔన్నత్యాన్ని ప్రపంచం ముంగిట తోరణాలుగా కడుతున్నారు. వారి గొంతుకలకు పల్లె పదాల, పండగ వెలుగుల జీవం పోస్తున్నారు. అందుకే 'బతుకమ్మ పండుగొచ్చే గాజులోరన్నయ్యా... మట్టి గాజు లేసి పోరోరన్నయ్యా' అంటూ బతుకమ్మ పాట విశ్వవ్యాప్తంగా వినిపిస్తోంది.

අධිංරජර సరదా

కరోనా వల్ల కాలు బయట పెట్టకుండా అంతా ఇళ్లకే పలిమితమైపాయారు. వినోదమైనా,

విహారమైనా ఇంట్లోనే. ದಾಂತಿ చాలామంది రకరకాల

విద్యలను సోషల్మీడియాలో పెడుతున్నారు. షరోన్ వాగ్ కు పర్యాటకం అంటే చాలా ఇష్టం. ఆయా ప్రదేశాలు ತಿರುಗುತ್ತೂ, ವಾಟಿ ಗುಲಂವಿ ರಾಸ್ತೂ ట్రావెల్ బ్లాగర్గా మాలింది. దక్షిణాఫ్రికాలోని కేప్ట్ చేందిన షరోన్ కు తన హాలీదే చిత్రాలను ఆల్టమ్ల్ చూస్తుంటే సలకొత్త ఆలోచన తళుక్కున మెలిసింది. ఆయా ప్రాంతాల్లో దిగిన ఫాటోలను ఇంట్లోనే စ် နှို့యేట్ చేస్తూ రెండింటినీ పక్కపక్కనే పెడుతూ సాేషల్ మీడియాలో పాస్ట్ చేయడం మొదలెట్టింది. 'కరోనా తగ్గిన తర్వాత నా ప్రయాణం మొదలవుతుంది. అప్పటిదాకా ప్రాక్టీస్ కోసం సరదాగా ವೆಕ್ಜಾರಿದ್ದಾ. ಇಂಟ್ಲಿ ಅಂದುಬಾಟುಲಿಕೆ ಕನ್ನ ವಾಟಿತಾನೆ ಶಿಕ್ರಿಯೆಟ್ ವೆಕಾ. ವಾಟಿಕಿ ఈ రేంజ్ల్ స్పందన వస్తుందని ಅಸ್ಯಲು ఊహಿಂచలేదు' ಅಂಟುನ್ನ ಈ బ్లాగర్ ఫాటోలు ప్రస్తుతం ನೌಫಲಿಮಿಡಿಯಾಲಿ ತಗ್ರಪ್ರಂಡಿಂಗ್

ಈತರಾನಿಕೆ ತಗ್ಗಟ್ಟುಗಾ...

'తళ తళలాదే తంగేడులు, మరదలు వదినల అల్లరులు... గునుగు, మోదుగు, గుమ్మడులు... అవ్వల నవ్వులురా'... ఇదీ ఈ ವಿದಾದಿ ನಾ **ទೌ**ತ್ತ ಬತುಕಮ್ತ್ರ ವಾಟ. ಈ ವಾಟಕು ಸಂಬಂಧಿಂ**ವಿ**ನ ప్రాశిమో ఇప్పటికే యూట్కూబ్లో మారుమ్రోగుతోంది. 2017లో నేను పాడిన బతుకమ్మ పాట అందలకీ తెగ నచ్చేసింది. అప్పటి నుంచి ప్రతీ ఏడాది ఒక పాట పాడుతున్నా. ಅಂತೆಕಾದು... ಅನೆಕ ದೆಸಾಲ್ಲ್ ಬತುಕಮ್ನ ವೆದುಕಲ್ಲ್ ವಾಲ್ಡ್ ನಿ ನಾ ವಾಟಲತ್ ಕ್ರುರುತಲಾಗಿಂದಾ. ಈ ತರಾನಿಕೆ ತಗ್ಗಟ್ಟುಗಾ ಬತುಕಮ್ಮ ವಾಟ కూడా మారదంలో ఎలాంటి ఆక్షేపణ లేదు. సంప్రదాయాన్ని కొత్తతరం అందుకుందా? లేదా? అన్నదే ముఖ్యం.

మీవారం 2020 **■**18-25

అక్టోబరు

ప్రపంచ గణాంక దినం: గణాంకాల ఔన్నత్యాన్ని తెలియజేసే రోజిది. కచ్చితమైన గణాంకాల సాయంతో చక్కటి ప్రణాళికలు రచించడం సాధ్యం అవుతుంది. అందుకే ప్రభుత్వాలు గణాంకాలకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తాయి.

అంతర్మాతీయ స్లోత్ మంగళ5రం దినోత్సవం: దక్షిణ, మధ్య అమెరికాలలో కనిపించే అరుదైన జంతువులు స్లోత్లు. చాలా మెల్లగా నడిచే జంతువులు ఇవి. ఎప్పుడూ చెట్ల కొమ్మలకి వేలాడుతూ కన్పిస్తాయి.

- మంగ్లీ, గాయని

పోలీస్ సంస్మరణ దినం: అంతర్గత భద్రతలో ముఖ్య పాత్ర వహించేది పోలీసులు. కర్తవ్య నిర్వహణలో అసువులు బాసిన వారి సంస్మరణార్థమే ఈ రోజు.

<u>బుధు్</u>రం

అయోడిన్ **లోప దినం:** అయోడిన్ లోపంతో వచ్చే వ్యాధుల గురించి అవగాహన కలిగించేందుకు ఏర్పాటుచేసిన రోజిది. అయోడిన్ సహిత ఉప్పును వాడడం ఆరోగ్యకరం.

రహిత డ్రపంచ సృష్టికి ఏర్పాటు చేసిన రోజిది. వైరస్ వల్ల సోకే పోలియోను తుదముట్టించాలనేది ఏజెండా.

ఐక్యరాజ్యసమీతి దినోత్సవం: 1945లో ఈరోజునే ఐక్యరాజ్య సమితి ఏర్పడింది. ప్రపంచ దేశాల ಮಧ್ಯ ಕಾಂತಿ ಸೌಭಾತೃತ್ಯಾ లను నెలకొల్పడానికి అహర్నిశలూ కృషిచేస్తున్న సంస్థ ఇది.

ఇంటిని శుభ్రం చేసుకోవడం మామూలే. కంప్యూటర్ లాంటి ఎలక్ట్రానిక్ గాడ్జెట్స్ ను శుభ్రంగా పెట్టుకుంటాం. မလာ့ ဆည့်ဆို ငြဲလုံးမှာညီ နွို့နီက မဝဆို ခြံဆင်ဝေ့ అశ్రద్ధ చేస్తాం. దాని కోసమే ప్రత్యేకంగా ఓ రోజుని ఏర్పాటుచేశారు. అదే అక్టోబరు **19**.

ಭೌಹಕ್ಷನುಲ ಟು ವಾರ್ಷನಿಂಟ್

రవికిషన్... బిగ్బాస్ రన్నరప్.. టీవీ పర్చనాలిటీ. భోజ్పురి సూపర్స్టార్... టాలీవుడ్లో విలన్.. ప్రస్తుతం లోక్సభ సభ్యుడు... జీవితం తిప్పిన ప్రతి మలుపునూ తనకు అనుకూలంగా మార్పుకుంటూ పయనిస్తున్నాడు. ప్రస్తుత లోక్ సభలో గట్టిగా తన స్వరాన్ని వినిపిస్తూ దమ్మున్న నాయకుడిగా పేరు తెచ్చుకుంటున్నాడు...

'చిన్నప్పుడు స్కూల్ అంటే అస్సలు నచ్చేది కాదు. ವಳಿತೆ ಶೆಟ್ಗ ವಕ್ಷವಾಡಿನಿ.. ಶೆಕರ್ಣಿತೆ ಡುಮ್ಡಾ ಕ್ಟ್ರಾಪ್ತವಾಡಿನಿ. టీచర్లు నా ప్రవర్తనను చూసి విసిగిపోయేవారు. పార్లమెంటులో అడుగుపెట్టిన తరవాతే తెలిసింది చదువుకు ఉన్న శక్తి ఏమిటో. ఇప్పుడు ఆఫీసుకు అందరికంటే ముందు వచ్చి, అందరూ వెళ్లిపోయాక వెళుతున్నా. స్కూల్ రోజులలోని నిర్లక్ష్యం నాకు క్రమశిక్షణను నేర్పింద'ని అంటారు 51 ఏళ్ల రవి కిషన్.

తండ్రి పూజాల...

రవీంద్ర శ్యామ్నారాయణ్ శుక్లా అలియాస్ రవి కిషన్ పుట్టింది ముంబయిలోని శాంతాక్రూజ్లో. కుటుంబంలోని అయిదు మంది పిల్లల్లో తను ఆఖరువాడు. వాళ్ల నాన్న పూజారి, సోదరుడితో కలిసి

పాల ವ್ಯಾపారం చేస్తుండేవాడు. అన్నదమ్ములిద్దరికీ గొడవ రావడంతో పాల వ్యాపారం ಮುತಪಡಿಂದಿ. ವೆರೆ ದಾರಿಲೆಕ కుటుంబంతో సహా ఉత్తర్మపదేశ్లోని సొంతూరు జౌన్పూర్కి వచ్చేశాడు తండ్రి. ఉన్న

కొద్దిపాటి పొలంలో వ్యవసాయం చేసి కుటుంబాన్ని పోషించాలని అనుకున్నాడు. అప్పటికి రవి వయసు పదేళ్లు.

అందమైన ముంబయిని ఎందుకు వదిలేశారో ఆ చిన్న బుర్రకి అర్థం కాలేదు. ఆ పల్లె వాతావరణం నచ్చేది కాదు. స్కూలంటే మరీ చిరాకు. ముంబయి గురించి కలలు కంటూ సినిమాలపై ఆసక్తి పెంచుకున్నాడు. ಮುಖ್ಯಂಗ್ ಅಮಿತಾಬ್ బచ్చన్ సినిమాల్ని బాగా చూసేవాడు. అక్కడ రామ్ఠీల నాటకాలు ఎక్కువ వేసేవారు. ఓసారి సీతగా వేషం కట్టాడు. మంచి పేరొచ్చింది. కానీ

తండ్రేమో నాటకాలను కట్టిపెట్టి పాల వ్యాపారం చేయమనేవాడు. 'ఆ పని మాత్రం చేయన'ని రవి మొండికేస్తే వీపు విమానం మోత మోయించేవాడు.

ಇಂಟಿ ನುಂ-ವಿ ವಾಲವಾಯ...

రవి సినిమాల పిచ్చి గురించి తలికి తెలుసు. అతడికి పదిహేడేళ్ల వయసప్పుడు అమ్మ ఇచ్చిన ಅಯದು ವಂದಲ ರುವಾಯಲತ್ ಮುಂಬಯಿತಿ పారిపోయి వచ్చేశాడు. చిన్నప్పుడు నివసించిన 10 - 12 ವದರವು ಅದುಗುಲ ಇಂಟಿತೆ ವಿಕ್ಲಾಡು.

ට්సා గుర్రం බలన్

మద్దాలి శివారెడ్డి... 'రేసుగుర్రం'లో ఏ **క్షణం**లో ఆ పాత్ర చేశాదో కానీ.. అదే పేరు తెలుగు నేలపై స్థిరపడింది. ఆ చిత్రంలో నటించి ಆರೆಕ್ಲು ದಾಟಿ ವಾಯಿನಾ ರವಿಕೆಷ್ಟನ್ ಕನ್ನಾ శివారెడ్డిగానే ఇక్కడి ప్రేక్షకులు గుల్తస్తున్నారు. 'కిక్ 2', 'సుప్రీమ్', 'రాధ', 'ఎంఎల్ఏ', 'సాక్ష్యం', 'సైరా నరసింహారెడ్డి' ... ఇలా అనేక తెలుగు

సినిమాల్లో విలన్గ్ అవకాశాలు కొట్టేశాడు. నేడు టాలీవుడ్ల్ వైవిధ్యభలితమైన విలన్లలో **ර**බ<mark>ුදිකු</mark> ්කු සිරා.

නුట్టుకతోనే ರಾಜಕೆಯಾಲು

'ස්ජූරුහුධීවී, සාహ්රූණි తల్లి గర్దంలో ఉన్నప్పుడే <u>ಶಿಲ್ಲಲಕ್ಕೆ ರಾಜಕಿಯಾಲು</u> అర్ధం అవుతాయి. ఇక్కడ ව්ුකාව ජාය රිම් పూల్తి దినపత్రిక చదివి తన -ಮಟ್ಟಾ ಜರುಗುತ್ಿನ್ನ

పలిణామాల్ని అర్థం చేసుకుంటాడు' అని చెప్పే రవికిషన్ 2014 ಎನ್ಡಿకల్లో కాంగ్రెస్ పాల్టీ తరపున తన జౌన్ఫూర్ నుంచే పాటీ చేసి ఓයిపాయారు. ఆ తరవాత బీజేపీ తీర్గం పుచ్చుకున్నాడు. మొన్నటి లోక్స్ ఎన్నికలకు ကို రఖ్**పూర్ నుంచి పోటీచేసి ఘనవిజయం** ಸಾಧಿಂ- ಮಾಹಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿ ఆచిత్యనాథ్ కు ఆప్పడిగా పేరుతెచ్చుకున్నాడు.

じい

చిత్రాల్లో నటిస్తూ చక్కటి నటుడిగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. ఏ పాత్ర అయినా అందులో పూర్తిగా వొదిగి పోవడమే రవికిషన్ నైజం. అదే అతడిని ఇంకా సినిమాల్లో నిలబెట్టింది. ఇప్పుడు రాజకీయాల్తో అసలుసిసలైన విలన్లను తట్టుకుని.. ఈ విలన్ ఎలా నిలబడతాడో చూడాలి మరి. 🏩

స్నేహితుల సహాయంతో సినిమా ప్రయత్నాలు

బాలీవుడ్ సినిమాతో ఎంట్రీ ఇచ్చాడు. ఆ పాత్రకు

అతడి తొలి సంపాదన. సినిమాల్లో నత్త నడకలా

బాలీవుడ్ తెరపై వెలిగిపోవాలనుకున్నాడు. కానీ

మొదలుపెట్మాడు. 1992లో 'పీతాంబర్' అనే ఓ బీగ్రేడ్

అతడు అందుకుంది అయిదు వేల రూపాయలే. అదే

ప్రయాణం సాగింది. భోజ్పురిలో అవకాశం వచ్చింది.

గాడ్ఫాదర్లు లేరు. ఎన్నేళ్లు గడిచినా నిలదొక్కుకోవడమే

కష్టమైంది. ఎటూ తేల్చుకోలేక అమ్మకి ఫోన్ చేశాడు.

వాళ్ల మాతృభాష అవధీకి భోజ్పురికి దగ్గర పోలికలు

ఉంటాయి. 'నీ సొంతూరు ప్రజల కోసం భోజ్పురిలో

భోజ్పురిలో నటించడం మొదలుపెట్మాడు. అక్కడ

సూపర్ స్టార్ అయ్యాడు. ఆయా ప్రాంతాల్లో పుట్టిన

పిల్లలకి రవీకిషన్ పేరును పెడుతున్నారంటే అర్థం

సల్మాన్ఖాన్ 'తేరేనామ్'తో హిందీలో మంచి

పేరుతెచ్చుకున్నాడు. హిందీ బిగ్బాస్ 1లో సెకండ్

రన్నరప్గా నిలిచాడు. రియాల్టి షోలలో కూడా చేశాడు.

బిజీ స్టార్ అయ్యాడు. వెనక్కి చూడాల్సిన అవసరమే

రాలేదు. భోజ్పురి, హిందీ, తెలుగు, కన్నడం, గుజరాతీ,

తమిళం... ఇలా పలు భాషల్లో ఇప్పటికి దాదాపు 400

చేసుకోవచ్చు అతడి పాపులారిటీ ఏమిటో.

నటించమ'ని సలహా ఇచ్చింది తల్లి. అలా 2003 నుంచి

● స్వేహితురాలు ప్రీతిని ప్రేమవివాహం చేసుకున్నాడు రవి కిషన్. ఈ జంటకు ముగ్గురు కూతుళ్లు, ఒక బాబు.

 పలశ్రమలో సైఫ్ అకీ ఖాన్ మంచి మిత్రుడు. గత పద్దెనిమిదేళ్లుగా వీళ్ల స్మేహం కొనసాగుతోంది.

